

Bezoekadres
Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

Postbus 209
1500 EE Zaandam

www.odnzkq.nl

Betreft: Analyse Seveso III in AmvB's Ow

Contactpersoon
mr. H.Drupsteen

Contactgegevens
harry.drupsteen@odnzkq.nl
0628997027

Seveso-inrichtingen

Wat opvalt na eerste lezing van de consultatie versies AmvB's Ow:

- De **hoofdstructuur** van het Brzo 2015, te weten algemene zorgplicht – preventiebeleid – VBS – VR – intern noodplan, komt terug in het Bal. Dat verbaast niet, omdat deze verplichtingen rechtstreeks voortkomen uit de Seveso III-Richtlijn. Maar:
- **Zorgplicht.** Het is wetssystematisch bijzonder dat naast de specifieke zorgplicht, die in art. 2.10 Bal is verankerd, in art. 4.6 Bal een “specifieke specifieke zorgplicht” is opgenomen met een van art. 2.10 Bal afwijkende toelichting. Het is aan te bevelen de Seveso-zorgplicht te implementeren in de specifieke zorgplicht en daarbij de eenduidige en meer rechtszekere toelichting van art. 2.10 Bal te hanteren.
In de huidige NvT bij artikel 4.6 Bal is gelet op de huidige jurisprudentie een juridisch discutabele uitleg van de mogelijkheden van de zorgplicht in relatie tot het algemene rechtsbeginsel van rechtszekerheid gegeven, die overigens identiek is aan de NvT in het Brzo 2015. Het wordt in algemene zin mogelijk geacht om op grond van de zorgplicht concrete fysieke maatregelen te eisen, zoals een brandbeveiligingssysteem. Dergelijke maatregelen, waarnaar vaak onderzoek moet worden verricht om tot de juiste maatregelen te kunnen beslissen, kunnen echter niet als vanzelfsprekende maatregelen worden bestempeld (die overeenkomstig de NvT onder de specifieke zorgplicht van art. 2.10 Bal vallen). Uit dit oogpunt verdient het sterk de voorkeur om Seveso-inrichtingen integraal te benaderen in die zin, dat de omgevingsvergunning en de Seveso-verplichtingen als communicerende vaten worden gezien. Het geheel van maatregelen dat als een organisatorisch systeem kan worden gezien met als doel de veiligheid binnen de inrichting te borgen wordt in principe op Seveso-verplichtingen gebaseerd en de uitwerking ervan in concrete fysieke maatregelen wordt in principe in de vergunning opgenomen.
- **Overgangsrecht:** In het BRZO 2015 is voor nieuwe inrichtingen en wijzigingen van bestaande inrichtingen overgangsrecht opgenomen. In het BAL is geen overgangsrecht opgenomen. Wat is de gedachte hierachter? In de NvT wordt niet duidelijk of art. 4.12 Bal mede is

bedoeld als vervanging van het overgangsrecht. Zeker voor nieuwe inrichtingen zou overgangsrecht mogelijk moeten zijn, bv. omdat het indienen van een volledig VR in een aantal gevallen pas mogelijk is nadat een inrichting is opgericht cq in werking is (heeft te maken met detailniveau).

- **No nonsense regelgeving:** tekst is < 50 % van het Brzo/Rrzo. In het Bal missen een aantal zaken rond toezicht die in het BRZO 2015 en het RRZO waren uitgeschreven, zoals art. 13 BRZO 2015 (inspectieplan, inspectieprogramma e.v.), de coördinatieplicht, nadere afstemmingsvereisten en (vooralnog) de beoordeling van het VR. Wellicht dat een aantal van deze zaken in het Omgevingsbesluit onder hoofdstuk 11 “Handhaving en uitvoering” terugkomen, maar dat is in de huidige versies onduidelijk. Graag toelichting bij voorkeur in de NvT of reparatie.
- **Kennisgeving:** De verplichting om een kennisgeving te doen is niet opgenomen in het BAL. Het is denkbaar dat de rol van de kennisgeving wordt overgenomen door de vergunningaanvraag, maar dat is niet toegelicht. Er zijn echter situaties denkbaar dat een nieuwe kennisgeving nodig is zonder dat daarvoor de vergunning behoeft te worden gevraagd. Graag toelichting bij voorkeur in de NvT of reparatie.
- **Europa:** Zoals bij alle onderwerpen in de AmvB’s Ow is vrijwel een-op-een op de Europese regelgeving aangesloten. Ook voor Seveso-inrichtingen is nauw aangesloten op de Seveso III-Richtlijn, maar op een aantal punten opvallend genoeg niet (kennisgeving art. 7 Seveso III; overgangsrecht o.m. art. 10, 3^e lid Seveso III; PR en GR vereist in VR; maximale termijn conclusies inspectie (art. 20, lid 7, Seveso III). Graag toelichting bij voorkeur in de NvT of reparatie van Eu-verplichtingen.
- **Wijzigingen:** In art. 6, 6^e lid BRZO 2015 is geborgd dat inrichtingen vooraf wijzigingen doorgeven. De huidige tekst in art 4.5 Bal borgt dit niet. Graag formulering BRZO 2015 overnemen op dit punt.
- **Domino-effect:** De expliciete aanwijzing door het BG van inrichtingen waar domino-effecten kunnen optreden, vindt op een iets andere wijze plaats ogv art. 8.10, 5e lid jc. art. 8.29 Bkl dan ogv art. 8 Brzo 2015. Aan de omgevingsvergunning wordt een voorschrift verbonden, dat gegevens worden uitgewisseld tussen inrichtingen die nodig zijn voor de bepaling van het risico van een zwaar ongeval en dat wordt samengewerkt tbv de voorlichting aan het publiek en tbv het rampbestrijdingsplan. De toelichting op domino-effecten ontbreekt en daardoor kunnen discussies mbt interpretatie ontstaan. Graag toelichting.
- **Overzicht:** Wat voorheen overzichtelijk bij elkaar stond vermeld in het Brzo 2015 en het Rrzo is nu verdeeld over het Bkl, Ob en Bal, hetgeen de regels minder doorzichtig maakt, maar onvermijdelijk lijkt in de huidige opzet.
- **Slordigheden:** In de NvT staan nog een aantal slordigheden, zoals verkeerde verwijzingen.
- **Kruistabel:** Wellicht handig om een kruistabel op te stellen met de huidige artikelen en leden van het Brzo 2015 en daarnaast de beoogde artikelen onder de Ow. Zo kan bekeken worden of en in welke mate alle onderdelen van het Brzo 2015 terugkomen. In een derde kolom zouden de eigen opmerkingen gezet kunnen worden.
- **Onnodige wijziging tov Brzo 2015:** Waarom wordt de tekst op onderdelen nu wederom anders geformuleerd dan in het Brzo 2015? Daar is vorig jaar door veel partijen erg veel tijd in gestopt en intensief overleg gevoerd met I&M om dit besluit naar redelijkheid werkbaar te krijgen.

Voorgaande punten worden hieronder nader toegelicht.

Besluit activiteiten leefomgeving

Hoofdstuk 3 Richtingaanwijzer

NvT artikelsgewijs

Bij de toepassing van het activiteitenbegrip kunnen in de praktijk discussies ontstaan over de begrenzing van een bepaalde activiteit en daarmee over de reikwijdte van de daarbij horende vergunningplicht. Voor de milieubelastende activiteiten die vallen onder de werkingssfeer van de richtlijn industriële emissies of van de Seveso III-richtlijn wordt de begrenzing van de activiteit door die richtlijn bepaald. De definitie van installatie in die richtlijn luidt: een vaste technische eenheid waarin een of meer van de in bijlage I of in deel 1 van bijlage VII vermelde activiteiten en processen alsmede andere op dezelfde locatie ten uitvoer gebracht en daarmee rechtstreeks samenhangende activiteiten plaatsvinden die technisch in verband staan met de in die bijlagen vermelde activiteiten en die gevolgen kunnen hebben voor de emissies en de verontreiniging. De Seveso III-richtlijn is van toepassing op inrichtingen als bedoeld in die richtlijn waar gevaarlijke stoffen gelijk aan of groter dan in die richtlijn aangegeven hoeveelheden aanwezig zijn. De fysieke begrenzing van de milieubelastende activiteit voor het exploiteren van installaties of inrichtingen die vallen onder de reikwijdte van de richtlijn industriële emissies, respectievelijk de Seveso III-richtlijn vindt in dit besluit plaats door (TREND) rechtstreeks naar deze richtlijnen te verwijzen, een zogenoemde dynamische verwijzing.

Afd 3.2 **Seveso-inrichting** en andere bedrijfstakoverstijgende activiteiten

Ontwerp Bal	Brzo 2015
Artikel 3.4 (aanwijzing milieubelastende activiteit) 1. Het exploiteren van een Seveso-inrichting is een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1, als ten minste de drempelhoeveelheid aan gevaarlijke stoffen, genoemd in bijlage I, deel 1, kolom 2 of deel 2, kolom 2, bij de Seveso-richtlijn: a. aanwezig is, b. volgens de omgevingsvergunning aanwezig mag zijn, of c. kan ontstaan bij verlies van controle over de processen. 2. Het eerste lid is niet van toepassing op: a. milieubelastende activiteiten door de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht op militaire terreinen of terreinen met een militair object, bedoeld in artikel 5.90, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, b. vervoer van gevaarlijke stoffen, c. opslaan in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, tenzij het opslaan plaatsvindt in een Seveso-inrichting, d. het exploiteren van een buisleiding, bedoeld in paragraaf 3.3.6, tenzij de buisleiding onderdeel is van een Seveso-inrichting, e. onshore exploratie en exploitatie van delfstoffen als bedoeld in artikel 1, onder a, van	Artikel 1 1 In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: aanwezigheid van gevaarlijke stoffen: werkelijke of verwachte aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de inrichting of van gevaarlijke stoffen waarvan redelijkerwijs kan worden voorzien dat deze kunnen ontstaan bij verlies van controle over de processen, met inbegrip van opslagactiviteiten, in installaties binnen de inrichting, in hoeveelheden gelijk aan of groter dan de drempelwaarden, genoemd in deel 1 of deel 2 van bijlage I bij de richtlijn; Artikel 2 1 Dit besluit is niet van toepassing op: a. militaire inrichtingen, installaties of opslagplaatsen; b. vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor, over binnenwateren, over zee of door de lucht en rechtstreeks aan dit vervoer gerelateerde tijdelijke opslag, tenzij de activiteiten onderdeel zijn van een inrichting; c. vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen als bedoeld in artikel 12.11, eerste lid, onderdeel d, van de Wet milieubeheer, tenzij de buisleidingen onderdeel zijn van een inrichting;

de Mijnbouwwet, in mijnen, groeven of met behulp van boorgaten, f. offshore exploratie en exploitatie van delfstoffen als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Mijnbouwwet, g. offshore ondergrondse gasopslag, en h. het storten van afvalstoffen. 3. In afwijking van het tweede lid is het eerste lid wel van toepassing op: a. onshore ondergrondse gasopslag in natuurlijke aardlagen, waterhoudende grondlagen, zoutholtes en niet meer gebruikte mijnen, b. chemische en thermische verwerkingsactiviteiten en het opslaan van gevaarlijke stoffen dat daarmee samenhangt, en c. operationele voorzieningen voor het zich ontdoen van residuen, waaronder residuivijvers of residubekkens, die gevaarlijke stoffen bevatten. 4. In deze paragraaf wordt onder gevaarlijke stof verstaan een stof die of een mengsel dat onder bijlage I, deel 1 bij de Seveso-richtlijn valt of in bijlage I, deel 2 bij die richtlijn is genoemd.	d. exploitatie, zijnde de exploratie, winning en verwerking, van delfstoffen in mijnen, groeven of met behulp van boorgaten; e. offshore exploratie en exploitatie van delfstoffen; f. offshore ondergrondse gasopslag, waaronder in ieder geval specifieke opslaglocaties en locaties waar eveneens aan exploratie en exploitatie van delfstoffen wordt gedaan; g. stortplaatsen voor afval, waaronder ondergrondse opslag van afval. 2 In afwijking van het eerste lid, onderdelen d en g, is dit besluit van toepassing op: a. onshore ondergrondse gasopslag in natuurlijke aardlagen, waterhoudende grondlagen, zoutholtes en niet meer gebruikte mijnen; en b. chemische en thermische verwerkingsactiviteiten en opslag die samenhangt met die activiteiten, waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn, alsook operationele voorzieningen voor het zich ontdoen van residuen, waaronder residuivijvers of residubekkens, die gevaarlijke stoffen bevatten. Art. 1, 1^e lid gevaarlijke stof: onder deel 1 van bijlage I bij de richtlijn vallende of in deel 2 van bijlage I bij de richtlijn opgenomen stof of mengsel;

NB De definitie van een Seveso-activiteit en de uitzonderingen komen grotendeels overeen met de tekst van het Brzo 2015.

Art. 3.5 Aanwijzing vergunningplicht Seveso-inrichting

NB ook vergunningplicht voor een eventuele lozing op het oppervlaktewaterlichaam vanuit een Seveso-inrichting.

NB Nvt artikelsgewijs Dit zorgt er voor dat de coördinatie van deze vergunning met de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit, zoals voorgeschreven in artikel 16.7 van de wet, kan plaatsvinden. In art. 16.7 Ow wordt afdeling 3.5 de coördinatieregeling Awb voorgeschreven.

NB Mogelijke verzwaring bestuurlijke lasten door uitbreiding van de coördinatie tussen water- en milieubelastende activiteiten. Onder de Wabo is de coördinatie beperkt tot IPPC-inrichtingen.

Art. 3.6 Een Seveso-inrichting moet voldoen aan § 4.2 Bal (richtingaanwijzer).

NvT artikelsgewijs Afhankelijk van de activiteiten die binnen de Seveso-inrichting worden verricht zal de exploitant ook moeten voldoen aan de algemene regels van andere paragrafen in hoofdstuk 4. Bovendien zal moeten worden voldaan aan de voorschriften die aan de omgevingsvergunning zijn verbonden en de modules van hoofdstuk 5 die van toepassing zijn.

NB Hierdoor wordt de op zich toe te juichen doelstelling van de richtingaanwijzer om helder aan te wijzen wat er op een activiteit van toepassing is, doorkruist. Je kunt je afvragen of de

richtingaanwijzer op deze manier wel meerwaarde heeft en wel kan waar maken waarvoor het is bedoeld, want deze systematiek kan tot grote misverstanden leiden. De doelstelling van de richtingaanwijzer kan uitsluitend worden behaald indien alle van toepassing zijnde wetsverplichtingen worden aangewezen, en dat lijkt onhaalbaar.

Art. 3.7 Dynamische verwijzing naar Seveso-richtlijn. NvT artikelsgewijs De Omgevingswet verwijst dynamisch naar Europese regels. In artikel 23.2 van die wet is geregeld vanaf welk tijdstip wijzigingen van die regels, waaronder de Seveso-richtlijn, doorwerken in de Omgevingswet. Dat tijdstip valt samen met de uiterste implementatiedatum. Omdat afdeling 3.2 en paragraaf 4.2 niet alleen zijn gebaseerd op de Omgevingswet maar ook op de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet veiligheidsregio's, is in artikel 3.7 een vergelijkbare doorwerkingsbepaling opgenomen voor wijzigingen in bijlagen I tot en met IV bij de Seveso-richtlijn.

NB In het Brzo 2015 was een vergelijkbare bepaling opgenomen.

HOOFDSTUK 4 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN EN LOZINGSACTIVITEITEN: INHOUDELIJKE REGELS

§ 4.1 Toepassingsbereik

Artikel 4.1 (toepassingsbereik: activiteiten)

Een paragraaf in dit hoofdstuk is alleen van toepassing voor zover dat in hoofdstuk 3 is bepaald.

§ 4.2 Seveso-inrichting

Artikel 4.2 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op het exploiteren van een Seveso-inrichting.
2. In deze paragraaf wordt onder gevaarlijke stof verstaan een stof die of een mengsel dat onder bijlage I, deel 1, bij de Seveso III-richtlijn valt of in bijlage I, deel 2, bij die richtlijn is genoemd.

NB Inhoudelijk ongewijzigd tov Brzo 2015 art. 1, 1^e lid

Artikel 4.3 (wijziging Seveso-richtlijn)

Een wijziging van bijlagen I tot en met IV bij de Seveso-richtlijn geldt voor de toepassing van deze paragraaf met ingang van de dag waarop aan die wijziging uitvoering moet zijn gegeven, tenzij bij ministerieel besluit, dat in de Staatscourant wordt bekendgemaakt, een ander tijdstip wordt vastgesteld.

NB Dynamische verwijzing

Ontwerp Bal	Brzo 2015
Artikel 4.5 (informerer: bij wijziging) Het bevoegd gezag wordt onverwijld geïnformeerd over de volgende wijzigingen: a. een significante verhoging of verlaging van de hoeveelheid van een gevaarlijke stof die in de inrichting aanwezig kan zijn en is opgenomen op de lijst met gevaarlijke stoffen, bedoeld in artikel 4.20, eerste lid, of b. een significante wijziging van: 1°. de aard of de fysische vorm van een gevaarlijke stof die is opgenomen op de lijst, bedoeld in artikel 4.20, eerste lid, of	Artikel 6 1. De exploitant zendt het bevoegd gezag een kennisgeving met daarin: a. de naam of handelsnaam van de exploitant; b. het volledige adres van de inrichting; c. de zetel van de exploitant en het adres ervan, indien dat afwijkt van onderdeel b; d. de naam en functie van de met de feitelijke leiding van de inrichting belaste persoon, indien die persoon niet de exploitant is; e. de gegevens die nodig zijn om de gevaarlijke stoffen en de categorie van stoffen te identificeren die in de inrichting

2°. een proces waarbij een gevaarlijke stof wordt gebruikt, c. een wijziging die aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de gevaren van zware ongevallen, d. een wijziging van de gegevens die bij de aanvraag om een omgevingsvergunning zijn gevoegd, of e. de sluiting of de ontmanteling van de Seveso-inrichting.	aanwezig zijn of kunnen zijn; f. een lijst met de hoeveelheden, aard en fysische vormen van de gevaarlijke stoffen die aanwezig kunnen zijn in de inrichting; g. de activiteiten die in de inrichting worden uitgeoefend; h. informatie over de onmiddellijke omgeving van de inrichting en de factoren die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan ernstiger kunnen maken. 2. De exploitant van een hogedrempelinrichting neemt in de kennisgeving tevens het groepsrisico en het plaatsgebonden risico, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel j, onderscheidenlijk onderdeel o, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen, van de inrichting op. 3. De kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, of de actualisering ervan wordt door de exploitant aan het bevoegd gezag gezonden: a. voor nieuwe inrichtingen, bij de aanvraag om een omgevingsvergunning; b. voor bestaande inrichtingen en andere inrichtingen, binnen één jaar, gerekend vanaf de datum waarop dit besluit van toepassing is geworden op de inrichting. 4. Het derde lid is niet van toepassing indien: a. de exploitant reeds voor de dag van inwerkingtreding van dit besluit een kennisgeving heeft verzonden of de gegevens, bedoeld in het eerste en tweede lid, reeds heeft ingediend bij het bevoegd gezag bij de aanvraag om een omgevingsvergunning; b. de daarin vervatte gegevens voldoen aan het eerste en tweede lid; en c. die gegevens ongewijzigd zijn. 5. De exploitant stelt het bevoegd gezag in kennis van: a. een significante verhoging of verlaging van de hoeveelheid gevaarlijke stof die is opgenomen in de lijst van de gevaarlijke stoffen; b. een significante wijziging van: 1°. de aard of de fysische vorm van een gevaarlijke stof die is opgenomen in de lijst van de gevaarlijke stoffen; 2°. de processen waarbij een gevaarlijke stof die is opgenomen in de lijst van de gevaarlijke stoffen wordt gebruikt; c. wijzigingen van een inrichting of een installatie die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de gevaren van zware ongevallen; d. de definitieve sluiting van de inrichting of de ontmanteling ervan; of e. wijzigingen van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a tot en met d. 6. De exploitant stelt het bevoegd gezag in kennis van de wijzigingen, bedoeld in het vijfde lid, bij de aanvraag om een omgevingsvergunning of ruim voordat de

	wijziging plaatsvindt. 7. De exploitant zorgt er voor dat de lijst met de gevaarlijke stoffen door een ieder kan worden geraadpleegd. 8. Bij regeling van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Veiligheid en Justitie, kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het eerste en vijfde tot en met zevende lid.

NB De kennisgeving uit het Brzo 2015 komt niet terug! Dit wordt niet toegelicht. Dit is merkwaardig gelet op de in de Omgevingswet gevolgde trend om op EU-regels aan te sluiten, omdat art. 7 Seveso III-Richtlijn hiertoe verplicht. Waarschijnlijk is de ratio dat Seveso III-inrichtingen vergunningplichtig zijn en derhalve bij het oprichten van een nieuwe inrichting de kennisgeving gegevens bij de vergunningaanvraag hebben overgelegd?

NB Wel dienen wijzigingen onverwijld aan het BG te worden doorgegeven. Dit is niet ruim vóór de wijziging of bij de aanvraag, zoals art. 6, 6^e lid Brzo 2015 voorschreef, maar bij het ontbreken van een vergunningplicht voor de wijziging is dit achteraf en alleen bij vergunningplichtige wijzigingen vooraf bij de aanvraag!! De ratio zal zijn dat significante wijzigingen vergunningplichtig zijn, maar dat is bv niet het geval voor het verlagen van hoeveelheden. Daarom de voorkeur voor de formulering van het Brzo 2015!

Art. 4.6 Er is geen afwijkmogelijkheid met maatwerkregel- of voorschrift en er is geen gelijkwaardige maatregel mogelijk.

Ontwerp Bal	Brzo 2015
Artikel 4.7 (algemene verplichting) Voor een Seveso-inrichting worden alle maatregelen getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de gezondheid en het milieu te beperken.	Art. 5, 1^e lid De exploitant treft alle maatregelen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken.

NB Het is wetssystematisch bijzonder dat naast de specifieke zorgplicht, die in art. 2.10 Bal is verankerd, in art. 4.6 een “specifieke specifieke zorgplicht” is opgenomen. Het is wetssystematisch aan te bevelen de Seveso-zorgplicht te implementeren in de specifieke zorgplicht en daarbij dezelfde toelichting te hanteren.

NB Normadressaat is ogv art. 2.9 Bal degene die de activiteit verricht. In Brzo2015 en de Richtlijn Seveso III is dit de exploitant. Onbekend is wat het exacte gevolg hiervan is. Wel heeft een exploitant ook Richtlijn Seveso III zeggenschap (zie begripsbepalingen). Zeggenschap is niet vereist voor degene die de activiteit verricht. Het ligt meer voor de hand om de verantwoordelijkheid voor het nakomen van de Seveso-verplichtingen te leggen bij degene die zeggenschap over de inrichting heeft.

NB In Brzo 2015 en Seveso III wordt van menselijke gezondheid gesproken.

NvT artikelsgewijs In dit artikel is de **algemene zorgplicht** opgenomen die is gestoeld op artikel 5 van de Seveso III-richtlijn en inhoudt dat alle maatregelen moeten worden getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van een type brandbeveiliginginstallatie die past bij de opgeslagen gevaarlijke stoffen in een geschikte opslaglocatie. De exploitant is daarom verantwoordelijk voor zijn preventiebeleid en het treffen van alle noodzakelijke maatregelen om de veiligheid te borgen. De maatregelen maken deel uit van het preventiebeleid van de inrichting. De

exploitant is daarom verplicht om de door hem getroffen maatregelen in het preventiebeleid en indien van toepassing in het veiligheidsrapport op te nemen en de goede uitvoering daarvan via het veiligheidsbeheerssysteem te borgen.

NB De verwijzing naar concrete fysieke maatregelen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken is overgenomen uit de NvT artikelsgewijs Brzo 2015, dus vechten tegen de zorgplicht-bierkaai.

NB De voorbeelden van fysieke maatregelen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken die in de NvT worden genoemd leggen een verkeerd accent op de betekenis van de zorgplicht voor Seveso III-inrichtingen. De zorgplicht voor Seveso III-inrichtingen wordt in de eerste plaats – zoals ook in deze NvT is aangegeven - geconcretiseerd in het preventiebeleid, dat ogv art. 4.8 moet worden opgesteld, en het veiligheidsbeheerssysteem, dat ogv art. 4.9 moet worden opgesteld. De concrete fysieke beschermingsmaatregelen, die in de NvT worden genoemd, komen echter niet als vanzelfsprekende maatregelen uit de algemene zorgplicht voort, maar dienen in de omgevingsvergunning dan wel een eis ogv de Arbeidsomstandighedenwetgeving voor de Seveso III-inrichting te worden gedefinieerd. Alleen op die wijze zijn de te nemen concrete fysieke beschermingsmaatregelen evident voor degene die de activiteit uitvoert en daarmee goed handhaafbaar.

Voor hogedrempel-inrichtingen kan voor de borging van concrete fysieke beschermingsmaatregelen wellicht eerder worden aangesloten bij de algemene zorgplicht. Anders dan in bijlage III van de Seveso III-Richtlijn, waar de systeemeisen voor het VBS zijn geformuleerd, is in bijlage II onder 5 als eis voor het veiligheidsrapport onder meer opgenomen, dat de beveiligingsapparatuur die op de installatie is aangebracht en de technische en niet technische maatregelen om de gevolgen van een zwaar ongeval te beperken moeten worden beschreven. Dit biedt mogelijkheden, mede gelet op het exploitatieverbod dat in art. 4.18 is neergelegd, om in geval van het ontbreken van bepaalde concrete fysieke beschermingsmaatregelen handhavend op te treden. Dat neemt niet weg dat het veelal doelmatiger is om de handhaving van concrete fysieke beschermingsmaatregelen op de omgevingsvergunning dan wel een nadere eis ogv de Arbeidsomstandighedenwetgeving te baseren, dan om ogv de zorgplicht aan te tonen dat niet alle maatregelen zijn genomen en dat er bepaalde maatregelen door de exploitant moeten worden genomen, waaronder maatregelen die wellicht niet in het VR zijn beschreven.

Zoals in de NvT algemeen van het Brzo 1999 is vermeld, had de Seveso-richtlijn vooral betrekking op de technische aspecten van de risicobeheersing. Uit onderzoek naar de door de lidstaten gemelde zware ongevallen in de Gemeenschap heeft de Europese Commissie geconcludeerd dat in 90 % van de gevallen de oorzaak van het ongeval lag in slecht beheer, zoals een gebrekkige organisatie, een ontoereikende opleiding of het niet rekening houden met de mogelijkheid van menselijk falen. De bewustwording binnen de Europese Commissie van de menselijke factor als oorzaak of mede-oorzaak van zware ongevallen, heeft in belangrijke mate bijgedragen tot de herziening van de Seveso-richtlijn.

Daarom is in de Seveso II-Richtlijn de verplichting voor de exploitant opgenomen om een preventiebeleid vast te leggen, dat voorziet in passende maatregelen, structuren en een veiligheidsbeheerssysteem. De hier bedoelde maatregelen moeten in het licht van het voorgaande worden gelezen, bedoeld zijn m.n. systeemmaatregelen. Om het preventiebeleid te kunnen uitvoeren, moet de inrichting over een passende organisatorische structuur en over een adequaat veiligheidsbeheerssysteem beschikken. Bijlage III bij de Seveso III-richtlijn bevat een lijst met punten die in het veiligheidsbeheerssysteem aan de orde moeten komen. Een zodanig beheerssysteem omvat onder andere de toedeling van taken en verantwoordelijkheden van het personeel, de organisatorische structuur, de gebruiken, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen, gericht op het voorkomen en beheersen van risico's van zware ongevallen. Zie de NvT artikelsgewijs Brzo 1999. Zie ook NvT Algemeen onder 3.3 Brzo 2015 en de NvT artikelsgewijs art. 7, 6e lid Brzo 2015.

Het veiligheidsbeheerssysteem is een organisatorische methode om goed met veiligheid om te gaan binnen de inrichting. In de praktijk kan het veiligheidsbeheerssysteem onderdeel uitmaken van een managementbeheerssysteem, voor zover dit niet afdoet aan de naleving van de verplichtingen van dit besluit.

De omgevingsvergunning en de nadere eis in de zin van het Arbeidsomstandighedenbesluit enerzijds en de Seveso III-Richtlijn anderzijds zijn in dit opzicht communicerende vaten. In de omgevingsvergunning respectievelijk de eis zijn de technische maatregelen gedefinieerd die door de Seveso III-Richtlijn dmv een veiligheidsbeheerssysteem in de organisatie worden ingebed en gemonitord.

Art. 4.8 Preventiebeleid TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn, zoals ook Brzo 2015. Leden d – g komen overeen met art. 4 Rrzo.

NvT artikelsgewijs Volgens de specifieke zorgplicht is degene die de Seveso-inrichting exploiteert verplicht alle nodige maatregelen te nemen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken. Degene die de Seveso-inrichting exploiteert dient daarvoor een gericht preventiebeleid te voeren.

NB NvT § 2.3.3 Bal Hier wordt toegelicht dat de specifieke zorgplicht voorschriften vervangt die voor een initiatiefnemer vanzelfsprekend zouden moeten zijn en doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid. Bij minder evidente gevallen (niet redelijkerwijs voorzienbaar) zal eerst een maatwerkvoorschrift of – regel moeten worden opgesteld, om zo de rechtsplicht duidelijk te formuleren. Dat komt overeen met de constatering hiervoor dat de omgevingsvergunning en de eis communicerende vaten zijn met de Seveso III-zorgplicht en dat de omgevingsvergunning en de eis geschikt om concrete fysieke maatregelen in te definiëren, zeker in de minder evidente gevallen.

NB NvT artikelsgewijs De NTA 8620 (Nederlandse technische afspraak) bevat een nadere uitwerking van het VBS. Opmerking Iman Tel: PGS 6 is primair onze eigen uitwerking van het gehele Brzo, met weinig accent op het VBS (daarvoor wordt juist weer verwezen naar de NTA). De NTA is primair een uitwerking door marktpartijen zelf t.b.v. het bedrijfsleven en heeft alleen betrekking op het VBS. Er wordt nog steeds vanuit gegaan dat als een bedrijf aan de NTA voldoet, het ook aan de Brzo-eisen aan het VBS voldoet. Er is echter niet op alle punten een 1-op-1 relatie. De NTA 8620 heeft m.i. geen formele status als richtlijn. De NTA 8620 is niet aangewezen in bijlage XX van het Bkl, waar de informatiedocumenten over BBT zijn opgenomen.

Art. 4.9 Veiligheidsbeheerssysteem TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn, zoals ook Brzo 2015. Lid 2 komt overeen met het Rrzo art. 5.

NvT artikelsgewijs (idem NvT artikelsgewijs art. 7, 6e lid Brzo 2015) Het veiligheidsbeheerssysteem is een organisatorische methode om goed met veiligheid om te gaan binnen de inrichting. In de praktijk kan het veiligheidsbeheerssysteem onderdeel uitmaken van een managementbeheerssysteem, voor zover dit niet afdoet aan de naleving van de verplichtingen van deze paragraaf. Een managementbeheerssysteem dient vaak meer doelen dan alleen de veiligheid. Bijlage III bij de Seveso-richtlijn bevat een lijst met punten die in het veiligheidsbeheerssysteem aan de orde moeten komen. Ook bevat die bijlage een onderdeel waarin staat vermeld dat de koppeling moet worden beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het veiligheidsbeheerssysteem en het preventiebeleid. Het veiligheidsbeheerssysteem moet inzicht bieden in de toedeling van taken en verantwoordelijkheden van het personeel, de organisatorische structuur, de gebruiken, de procedures, de procedés en de hulpmiddelen. Door de sector zijn de eisen aan het veiligheidsbeheerssysteem uit bijlage III bij de Seveso-richtlijn verder uitgewerkt in de NTA 8620.

Art. 4.10 bijwerken preventiebeleid en VBS bij wijzigingen in de zin van art. 4.5 of elke 5 jaar bezien en zo nodig bijwerken.

NB De 5 jaars actualisatie komt overeen met art. 7, 5^e lid Brzo 2015. Bijwerken bij wijzigingen komt vrijwel overeen met art. 9, 1^e lid Brzo 2015. Wat ontbreekt is de plicht voor de exploitant ogv art. 9, 2^e lid Brzo 2015, om over dergelijke wijzigingen het BG in te lichten voordat de wijziging plaatsvindt. Zoals hiervoor gezegd is de ratio waarschijnlijk dat significante wijzigingen vergunningplichtig zullen zijn.

Art. 4.11 Veiligheidsrapport TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn, zoals ook Brzo 2015. De eisen waar het VR aan moet voldoen staan in bijlage II van de Seveso III-Richtlijn en komen verder overeen met de artikelen 9, 10, 12 en 13 van het Rrzo.

NB De min of meer dubbele eisen in art. 10, 2^e lid onder a-d Brzo 2015 tov bijlage II Seveso III-Richtlijn, komen niet terug in art. 4.11. Zo is een preventiebeleid en een VBS al onderdeel van bijlage II Seveso III-Richtlijn, die als eis voor het VR is opgenomen.

NB Wat opvalt is dat art. 11 Rrzo, waarin eisen staan voor de berekening van het groepsrisico en het plaatsgebonden risico, niet terug komt in het Bal. De formulering van art. 4.11, 2^e lid onder e geeft aan dat deze eisen in een toekomstige Regeling worden opgenomen. Overigens stond de berekening van het GR en PR in het Brzo 2015 niet als eis opgenomen voor het VR maar voor de kennisgeving, omdat de Seveso III-Richtlijn dat niet als eis voor het VR stelt. In het Bal is deze eis (tegen de trend in om bij EU-regels aan te sluiten) toch weer aan het VR verbonden.

NB Bij de eisen voor de beschrijving van de scenario's in een risico-analyse komen de risicoberekeningen als bedoeld in art. 10, 3^e lid en 4^e lid onder c Rrzo niet in het Bal terug.

NB Er is geen overgangsrecht opgenomen voor nieuwe, bestaande en andere inrichtingen zoals in het Brzo 2015. Wel is met art. 4.12 bereikt dat de gegevens die bij een vergunningaanvraag worden verstrekt, moeten worden aangevuld met alle gegevens die ogv art. 4.11 voor het VR worden geëist en mag de (verandering van) de inrichting pas in werking worden gebracht als deze gegevens aan het BG zijn verstrekt.

NB De beoordeling van het VR door het BG, die in art. 10, 10^e lid Brzo 2015 is opgenomen, komt niet terug als eis in het Bal maar volgens de NvT artikelsgewijs in het Omgevingsbesluit. Echter in het Omgevingsbesluit is de beoordeling van het VR (nog) niet opgenomen?!

Art. 4.12 aanvullen VR Voordat (een gedeelte van) een Seveso-inrichting in werking wordt gebracht of veranderd, worden de gegevens van het VR die bij de aanvraag zijn verstrekt, aangevuld met de gegevens bedoeld in art. 4.11, 2^e en 3^e lid.

NvT artikelsgewijs Het kan zijn dat bepaalde essentiële informatie ontbreekt die noodzakelijk is voor de beoordeling van het VR op basis van dit besluit.

NB In dit besluit is geen beoordeling van het VR opgenomen!!

Art. 4.13 Wijzigen VR Idem Brzo 2015 art. 9 en art. 10, 7^e, 8^e en 9^e lid Wijzigen VR bij wijzigingen in aard, proces, installatie en hoeveelheden, zo nodig om de 5 jaar (actualisatietoets), na ongevallen of BBT.

Art. 4.14 Samenvoegen documenten Idem art. 8 Rrzo Preventiebeleid, VR en het veiligheids- en gezondheidsdocument ogv het Arbeidsomstandighedenbesluit mogen worden samengevoegd.

Art. 4.15 Intern noodplan TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn. Zo is de beperking van de reikwijdte van het intern noodplan tot de gevolgen van een zwaar ongeval voor de in de inrichting werkzame personen (art. 11, 1^e lid Brzo 2015) niet in art. 4.15 opgenomen. Door de verwijzing naar bijlage IV van de Seveso III-Richtlijn wordt het intern noodplan al beperkt tot de regelingen ter beperking van het risico voor personen op het terrein. Idem aan art. 11, 2^e lid Brzo 2015 en art. 12 Seveso III-Richtlijn wordt het intern noodplan elke 3 jaar bezien en zo nodig bijgewerkt.

NB Ook hier geen overgangsrecht zoals in art. 11, 5^e en 6^e lid Brzo 2015.

NvT artikelsgewijs Op basis van de richtlijn moet ook het milieu in aanmerking worden genomen bij het opstellen van het intern noodplan.

NvT artikelsgewijs Volgens het eerste lid moet het intern noodplan gericht zijn op de ten uitvoer te leggen maatregelen ter beperking en beheersing van zware ongevallen en de gevolgen ervan voor de werknemers. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan artikel 5, eerste lid, en 10, eerste lid, onderdeel 9, van de richtlijn. NB Dit deel van de toelichting is onbegrijpelijk en waarschijnlijk onjuist. Art. 10, eerste lid, onderdeel 9 bestaat niet ?!

Art. 4.16 Raadpleging werknemers

Art. 4.17 Lijst gevaarlijke stoffen Dit artikel komt overeen met art. 12 Brzo 2015 en art. 18 Rrzo.

Lid 1. Met het oog op het voorkomen van zware ongevallen en het beperken van de gevolgen ervan worden voor een hogedrempelinrichting gegevens actueel gehouden over de aard, fysische vorm en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en andere stoffen die gevaar op kunnen leveren en die in de Seveso-installaties aanwezig zijn en lid 4. die direct beschikbaar is voor de hulpdiensten.

NB Wat is een Seveso-installatie? Waarschijnlijk is hier het begrip installatie uit de Seveso-richtlijn mee worden bedoeld. Dat begrip kan afwijken van definities in andere wetgeving, want het heeft alleen betrekking op installaties waar gevaarlijke stoffen in zitten en het kan bijvoorbeeld ook opslagplaatsen betreffen. De volledige definitie in de Seveso III is:

„installatie”: een technische eenheid binnen een inrichting en boven- of ondergronds, waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, gebruikt, gebezigd of opgeslagen, met inbegrip van alle uitrusting, constructies, leidingen, machines, gereedschappen, private spoorwegemplacementen, laad- en loskades, aanlegsteigers voor de installatie, pieren, depots of soortgelijke, al dan niet drijvende constructies die nodig zijn voor de werking van die installatie”.

NvT artikelsgewijs Deze lijst bevat in hoofdlijn dezelfde informatie als de voor een ieder toegankelijke lijst met de gevaarlijke stoffen, als bedoeld in artikel 4.20, eerste lid. Voor de bestrijding van ongevallen, dient deze lijst actueel te zijn, en is deze lijst specifiekere dan de lijst van artikel 4.2, eerste lid, onder f.

NB De verwijzing naar artikel 4.2, eerste lid, onder f lijkt te moeten zijn art. 4.20, eerste lid.

Bal Aantoonplicht en exploitatieverbod	Art. 5, 2 ^e en 3 ^e lid Brzo 2015
Artikel 4.18 (aantoonplicht en exploitatieverbod) 1. Aangetoond kan worden dat de maatregelen, bedoeld in deze paragraaf, zijn getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. 2. Een Seveso-inrichting of een gedeelte daarvan is niet in werking als de maatregelen, bedoeld in deze paragraaf, niet volledig zijn getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken.	2 De exploitant kan te allen tijde aantonen aan de aangewezen toezichthouders dat hij alle noodzakelijke maatregelen heeft getroffen. 3 Het is verboden de inrichting of een gedeelte daarvan in werking te hebben wanneer de bij of krachtens dit besluit te nemen maatregelen niet zijn getroffen of deze duidelijk onvoldoende zijn uitgevoerd.

NB De formulering van het derde lid van art. 5 Brzo 2015 “duidelijk onvoldoende” geeft beter aan dat deze maatregel ogv het proportionaliteitsbeginsel slechts in ernstige gevallen wordt opgelegd. Het is vreemd dat de wetgever juist op dit punt de letterlijke tekst van de Seveso III-Richtlijn niet volgt, terwijl het juist de trend is om dat waar mogelijk te doen! In de NvT artikelsgewijs wordt dit

wel zo uitgelegd: Het opleggen van een exploitatieverbod is bedoeld voor situaties waar de externe veiligheid acuut wordt bedreigd en snelle actie is vereist om de veiligheid te waarborgen. Het intrekken van een omgevingsvergunning vergt vaak proceduretijd en kan worden ingezet als ultieme sanctie tegen exploitanten die de veiligheid onvoldoende borgen.

NvT artikelsgewijs Uit de specifieke zorgplicht vloeit voort, dat de exploitant alle nodige maatregelen neemt om zulke ongevallen te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van een type brandbeveiligingsinstallatie die past bij de opgeslagen gevaarlijke stoffen in een geschikte opslaglocatie. De exploitant is daarom verantwoordelijk voor zijn preventiebeleid en het treffen van alle noodzakelijke maatregelen om de veiligheid te borgen. De exploitant is daarom verplicht om de door hem getroffen maatregelen in het preventiebeleid en wanneer van toepassing in het veiligheidsrapport op te nemen en de goede uitvoering daarvan via het veiligheidsbeheersysteem te borgen. Het bevoegd gezag en de Inspectie SZW kunnen rechtstreeks handhaven op het in werking zijn van alle noodzakelijke maatregelen, ieder voor zover de eigen taken en bevoegdheden het toelaat of vereist. De noodzakelijke maatregelen kunnen al door de exploitant in het preventiebeleid, het veiligheidsrapport of het veiligheidsbeheersysteem zijn opgenomen. Dit laat onverlet dat het bevoegd gezag of de Inspectie SZW kan concluderen dat meer maatregelen van de exploitant noodzakelijk zijn. Het bevoegd gezag kan redenen zien om bepaalde maatregelen ook vast te leggen in de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning biedt slechts voor het bevoegd gezag de mogelijkheid om maatregelen te eisen ter bescherming van het milieu, waaronder de veiligheid van de omgeving. De bescherming van werknemers binnen de inrichting maakt geen deel uit van de belangen die met de omgevingsvergunning worden beschermd.

NB De NvT bij art. 2.10 Bal specifieke zorgplicht geeft aan dat deze zorgplicht op vanzelfsprekende maatregelen ziet. Die toelichting verdraagt zich niet met de bedoeling van de zorgplicht Seveso III, zeker niet als voorbeelden van concrete fysieke maatregelen worden genoemd als maatregelen die ogv de zorgplicht Seveso III moeten worden genomen. Dergelijke concrete fysieke maatregelen zijn veelal complex en kostbaar en vergen uitgebreid onderzoek om te bepalen hoe de maatregelen er exact uit moeten zien, en zijn derhalve verre van vanzelfsprekend. De NvT gaat hiermee voorbij aan de eis van de praktijk, juist voor de Seveso-inrichtingen, dat een absoluut direct handhaven mogelijk moet zijn en daartoe § 4.2 Bal enerzijds en de omgevingsvergunning en de eis ogv de Arbeidsomstandighedenwet anderzijds als communicerende vaten moeten worden gezien. De systeemeisen (preventiebeleid en VBS) en de vanzelfsprekende fysieke maatregelen kunnen ogv § 4.2 Bal worden verlangd en de concrete fysieke maatregelen worden in de omgevingsvergunning en de eis gedefinieerd. Afhankelijk van de omstandigheden van het individuele geval zal het zwaartepunt van de maatregelen op § 4.2 Bal of op de omgevingsvergunning dan wel de eis ogv de Arbeidsomstandighedenwet liggen.

Tenslotte geldt ook pragmatisch dat concrete fysieke maatregelen bij voorkeur in de omgevingsvergunning dan wel de eis moeten worden opgenomen, zodat er geen discussie kan bestaan wat er van de exploitant wordt verwacht, juist bij de inrichtingen waar evidente veiligheidsrisico's aanwezig kunnen zijn en zeker bij inrichtingen die niet vanzelfsprekend regelconform werken. Hierbij komt dat het preventiebeleid, het veiligheidsrapport of het veiligheidsbeheersysteem een wankelende basis voor de noodzakelijke maatregelen vormen, want deze zaken zijn 'eigendom' van het bedrijf en kunnen zij dus op eigen initiatief aanpassen. Mbt een VR hebben wij nog een bepaalde beoordelingstaak (al is dat nu blijkbaar nog niet geregeld). Voor Pbzo en VBS is dat nog veel vager, want wij moeten beoordelen wat het bedrijf feitelijk heeft. Kan dus voorkomen dat een voor het BG noodzakelijke maatregel is weggevallen. Het BG zal dan wellicht alsnog genooddaakt zijn om via algemenere artikelen/zorgplicht de nodige maatregelen af te dwingen en dan zijn we weer terug bij af. Een dergelijke systematiek werkt kiekeboe in de hand en gaat ons waarschijnlijk erg veel tijd en dus geld kosten om onwelwillende bedrijven blijvend de juiste maatregelen te laten nemen. Harde borging in een Omgevingsvergunning of Eis heeft daardoor uiteraard de voorkeur, want dat is duidelijk voor iedereen.

Art. 4.19 gegevensverstrekking na zwaar ongeval Als een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen doden of gewonden binnen de inrichting tot gevolg heeft, dient de Inspectie SZW door de exploitant daarvan op de hoogte te worden gesteld, tenzij deze informatie al aan het bevoegd gezag of de veiligheidsregio is gemeld.

NvT artikelsgewijs Met het invoeringsbesluit zal in het Omgevingsbesluit worden geregeld dat de betrokken bestuursorganen (bevoegd gezag en bestuur veiligheidsregio) en de toezichthouder van de Inspectie SZW elkaar onverwijld de gegevens verstrekken waarover zij beschikken.

NB het BG ontvangt dergelijke informatie langs de weg van het ongewone voorval.

Art. 4.20 Lijst gevaarlijke stoffen idem art. 6, 1^e lid onder f en 7^e lid; idem art. 3 Rrzo

NvT artikelsgewijs Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning moet een lijst worden gevoegd met de hoeveelheid, aard en fysische vorm van de gevaarlijke stoffen die in de Seveso-inrichting aanwezig zijn of kunnen worden gevormd. Dat is geregeld in de Omgevingsregeling. Op grond van dit artikel moet de exploitant er zorg voor dragen dat deze lijst van de gevaarlijke stoffen kan worden geraadpleegd door een ieder. De wijze waarop deze lijst bij de exploitant voor het publiek beschikbaar is, is niet voorgeschreven.

NB Wanneer wordt de Omgevingsregeling verwacht? Groot dilemma bij van kracht worden van het Brzo 2015 was de lange onduidelijkheid over en late implementatie van het Rrzo. Zonder Omgevingsregeling is het lastig om vast te stellen of het Brzo en Rrzo 2015 goed worden overgenomen.

Art. 4.21 Openbaarmaking gegevens Idem art. 15 Brzo 2015

In de Wet milieubeheer zijn zulke bepalingen over openbaarheid van milieu-informatie opgenomen, onder meer in artikel 19.3. Dat artikel voorziet in de mogelijkheid een tweede tekst te overleggen, waaruit de informatie waarvan de geheimhouding is gerechtvaardigd niet kan worden afgeleid. Zulke informatie is milieu-informatie waarvan de geheimhouding op grond van artikel 10 van de Wob gerechtvaardigd is.

NB Verschil met art. 15 Brzo 2015 is dat het inspectierapport niet langer wordt gezien als informatie die ogv art. 19.3 Wm geheim kan worden gehouden.

Besluit Kwaliteit Leefomgeving

H-5 Omgevingsplannen

Art. 5.4 wijst activiteiten aan met (complexe) externe veiligheidsrisico's in bijlagen VII en VIIa. Als activiteiten aan met complexe externe veiligheidsrisico's worden aangewezen **Seveso-inrichtingen**, maar ook de daarvan uitgezonderde Stuwadoors.

Art. 5.17 Bij het toelaten in een omgevingsplan van een auto(snel)weg of een hoofdspoorweg worden de gevolgen van een Seveso-inrichting betrokken.

§ 8.5.1.2 Specifieke beoordelingsgronden omgevingsvergunning

Art. 8.10 Externe veiligheid Voor bepaalde activiteiten, zoals LPG, opslaan gevaarlijke (afval)stoffen, koel/vriesinstallaties ammoniak, opslag vaste minerale anorganische meststoffen, propaan, waterstof, windturbine, Seveso-inrichting, stuwadoorsbedrijf, insluitsysteem ammoniak, en andere brandbare/ontploffbare/toxische en anderszins gevaarlijke opslagen, wordt verwezen naar H-5 de instructieregels voor omgevingswaarden in het omgevingsplan.

De systematiek is dezelfde als bij deze instructieregels: 1. PR 10-6 voor kwetsbare gebouwen en locaties en zeer kwetsbare gebouwen in acht nemen; 2. Wordt in elk geval aan voldaan door

bepaalde afstanden (activiteiten met externe veiligheidsrisico's) of berekende afstanden (complexe externe veiligheidsrisico's zoals Seveso) in acht te nemen; 3. Tijdelijke afwijking 10-5 maximaal 3 jaar voor kwetsbare gebouwen en locaties mogelijk, niet voor zeer kwetsbare objecten.

NB Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties geen afwijkmogelijkheid, maar daarvoor behoeft het PR niet in acht te worden genomen, maar rekening mee te worden gehouden, zodat gemotiveerde afwijking mogelijk is.

Indien de aanvraag betrekking heeft op een Seveso-inrichting wordt voldoende afstand tot een Natura 2000-gebied in acht genomen en beoordeeld of sprake is van domino-effecten.

Art. 8.29 Domino effecten Seveso-inrichting Als ogv art. 8.10, 4e lid (nb moet zijn art. 8.10, 5e lid Bkl) is beoordeeld dat sprake is van grotere risico's door de ligging tov andere Seveso-inrichtingen, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden over gegevens uitwisseling tbv Pbzo, VR, intern noodplan, en wordt samengewerkt bij de voorlichting aan publiek en bedrijven en bij de informatie tbv rampbestrijdingsplan ogv het Besluit veiligheidsregio's.

NB art. 8 Brzo 2015 verplichte het BG tot expliciete aanwijzing van inrichtingen waar domino-effecten kunnen plaatsvinden, deze aanwijzing is omgezet naar het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning.

OMGEVINGSBESLUIT

HOOFDSTUK 7 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 7.1 (financiële zekerheidsstelling - bevoegdheid)

De gevallen, bedoeld in artikel 13.5, eerste lid, van de wet, waarvoor aan een omgevingsvergunning het voorschrift kan worden verbonden dat degene die de activiteit verricht financiële zekerheid stelt, zijn:

- a. het exploiteren van een ippc-installatie als bedoeld in artikel 3.91, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving of het exploiteren van een Seveso-inrichting als bedoeld in artikel 3.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving,
- b. een wateractiviteit, of
- c. een ontgrondingsactiviteit.

MEMO: Consultatieversie Omgevingswet: (I) Natuur; (II) MER en (III) Milieu¹

Opsteller:	Irene de Heer
Datum:	22 augustus 2016
Betreft:	Omgevingswet (Ow); Omgevingsbesluit (Ob), Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).

Essentie:

Veel belangrijke informatie m.b.t. natuur² en MER³ wordt via het voorziene aanvullingsbesluit natuur Ow in de omgevingswet ingebouwd. Het is dan ook lastig om opmerkingen te maken over de bestuurlijke afwegingsruimte, het al dan niet realiseren van een gelijkwaardig beschermingsniveau en de regeling en toelichting bij het MER (bv vervangen OBM-regeling). Aan de hand van de Ow-systematiek, de AMvB's en de te implementeren bestaande wetgeving, is een aantal adviezen opgenomen (ook m.b.t. bodemenergiesystemen en milieu i.h.a.).

I. Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming⁴ (Wn) treedt op 1 januari 2017 in werking en wordt t.z.t. ingebouwd⁵ in de omgevingswet. Deze Wn vervangt drie wetten: Natuurbeschermingswet 1998 (H2), de Flora- en faunawet (H3) en de Boswet (H4). Materieel⁶ zijn er niet tot nauwelijks wijzigingen (wel procedureel). GS worden voor meer Ffw-ontheffingen bevoegd, waarvoor eerder het Ministerie bevoegd was. Op grond van de nieuwe natuurwet worden GS bevoegd gezag voor alle Ffw-ontheffingen⁷, die betrekking hebben op het mogen verwijderen van planten en verstoren/doden van dieren. Deze decentrale wijziging heeft gevolgen voor de uitvoeringspraktijk. In beginsel moeten de omgevingsdiensten borgen dat de omgevingsvergunning de juiste inhoud bevat, terwijl deze diensten niet genoemd worden in de Ow.

- *GS krijgen meer bevoegdheden: alle Ffw-ontheffingen (niet alleen schadebestrijding en populatiebeheer; maar ook verstoren/doden dieren bij activiteiten in de leefomgeving. Er is dan ook vaker een VVGB natuur/natuurparagraaf nodig. In beginsel moeten de omgevingsdiensten borgen dat de omgevingsvergunning de juiste inhoud bevat.*

¹. Natuur (p. 1-4), MER (p. 5-8). Voor wat algemene punten over milieu (p. 9-20), ga ik kort in op indirecte lozingen (deel van milieubelastende activiteit), bodemenergiesystemen (v.w.b. lozingen en energie) en de memo van Harry.

². Programmatische aanpak stikstof (PAS) [afd. 4.5 Bkl, NvT, p.25]; beoordelingsregels Natura 2000/Flora- en fauna [afd. 8.6, NvT p. 210] en digitale voorziening (incl. monitoring) [afd. 10.4 Bkl; 13.5, NvT, p. 243].

³. De implementatie van de richtlijn 2014/52/EU tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU m.b.t. de milieueffect-beoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, die op 15 mei 2014 in werking is getreden. De richtlijn 2011/92/EU betreft de voorlaatste wijziging van de Europese mer-richtlijn (samenvoeging en codificatie).

⁴. Wet van 16 december 2015 (Stb. 2016, 34) Regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Kamerstukken 33 348: integratie van natuurwetten met inachtneming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn.

⁵. p. 8 MvT, TK 33 962, nr.3. Verdere uitbouw van het omgevingsrecht, zie par. 1.6, 7.3 en 7.4 van de MvT.

⁶. Artikel 19d-Nbwet-vergunning wordt een vergunning ex artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming.

⁷. ex artikel 75, derde lid, van de Ff-wet voor diverse gestelde verboden waarvoor de Minister bevoegd was.

- *De rol die omgevingsdiensten in dit kader hebben, is niet wettelijk geregeld (gebeurt dit alsnog bij implementatie VTH wet in Ow?)*

Aanbevelingen natuur (consultatieversie Omgevingswet)

i. Omgevingswet: advies met instemming [art. 16.15– 16.17 Ow; art. 3.15 Ob]

Bij de omgevingswet is er geen sprake meer van een VVGB, maar van een advies met instemming ten aanzien van een activiteit waarvoor GS bevoegd gezag⁸ zouden zijn geweest, indien een enkelvoudige vergunning was aangevraagd. Gelet op artikel 3.4, eerste lid, onder e van het Ob, zijn GS bevoegd gezag voor Natura 2000- en Flora en fauna-activiteiten, voor zover de Minister van EZ niet is aangewezen als bevoegd gezag.⁹ Dat GS een advies met instemming moeten verlenen voor dergelijke Natura 2000- en flora- en fauna-activiteiten is geregeld in artikel 3.15, eerste lid, onder d, in samenhang met het vierde lid van het Omgevingsbesluit (Ob). GS kunnen gevallen aanwijzen waarin instemming niet is vereist, ex artikel 3.26 van het Ob. Indien en voor zover er een advies met instemming vereist is, moeten de omgevingsdiensten borgen dat dit achter de schermen wordt geregeld. In de huidige teksten ontbreekt de rol van de omgevingsdiensten (wet VTH).

- *Wet natuurbescherming wordt later ingebouwd in de omgevingswet. Dan zal er een advies met instemming nodig zijn (VVGB vervalt). De rol die omgevingsdiensten in dit kader hebben, is niet wettelijk geregeld (gebeurt dit alsnog bij implementatie VTH wet in Ow?)*

ii. Onthouden instemming [16.17 Ow; 3.10 Ob]

Een instemming kan alleen worden onthouden vanwege hetzelfde belang als het belang met het oog waarop op grond van de artikelen 5.18 en 5.19 van de Ow regels zijn gesteld over het verlenen of weigeren van de omgevingsvergunning voor de betrokken activiteit.

De instemming kunnen GS onthouden op dezelfde gronden als de gronden voor het weigeren van de omgevingsvergunning voor de activiteit, ex artikel 3.27, derde lid Ob. De beoordelingsregels voor natuur zijn echter nog niet ingevuld [afd. 8.6 Bkl is gereserveerd]. Waarschijnlijk kunnen GS hun instemming voor het aspect Natura 2000 of een Flora- en fauna-activiteit onthouden met het oog op de instandhoudingsdoelstellingen waarvoor een Natura 2000-gebied (habitats of ter plaatse voorkomende te beschermen soorten) is aangewezen. Geadviseerd wordt om deze onthoudingsgrond zo concreet mogelijk te maken.

- *Geadviseerd wordt om de op te nemen onthoudingsgrond (qua instemming) voor natuur zo concreet mogelijk te maken (negatief effect op instandhoudingsdoelstelling).*

iii. Omgevingswaarden natuur

Er zijn geen omgevingswaarden voor natuur opgenomen in afdeling 2.2 van het Bkl.

- *Geadviseerd wordt om deze in te vullen aan de hand van de aanwijsbesluiten N2000.*

⁸. Het instemmingsrecht van GS geldt onder meer ook voor andere activiteiten waarvoor GS bevoegd gezag zijn, op grond van artikel 3.4 Ob, zoals een wateronttrekkingsactiviteit, een ontgrondingsactiviteit, een beperkingengebiedactiviteit m.b.t. een burgerluchthaven van regionale betekenis en een activiteit in een provinciale omgevingsverordening voor zover deze betrekking heeft op een onderwerp waarvoor de provincie een op grond van de Ow toebedeelde taak voor de fysieke leefomgeving heeft.

⁹. Natura 2000 en flora- en fauna-activiteiten van nationaal belang, die zijn aangewezen op grond van artikel 1.3, vijfde lid, van de Wet natuurbescherming.

iv. Instructieregels natuur(netwerk)

De bekende EHS¹⁰ wordt vervangen door het *natuurnetwerk Nederland*, een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, dat is gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van soorten dieren en planten die van nature in Nederland voorkomen. Dit is een mooie integratie van de verschillende natuurregels m.b.t. de bescherming van soorten, habitattypen en leefgebieden die vallen onder de reikwijdte van de vogel- of habitatrichtlijn, en de soorten die zijn geplaatst op de nationale 'rode lijsten'.¹¹

Op grond van artikel 2.24 van de Ow zijn in afdeling 7.3 van het Bkl instructieregels aan GS gesteld t.a.v. het in de omgevingsverordening aanwijzen [art. 7.5 Bkl] van gebieden in haar provincie die het natuurnetwerk Nederland vormen. In deze omgevingsverordening worden de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden opgenomen [art. 7.6 Bkl] en (verdergaande) regels gesteld t.a.v. activiteiten die niet binnen dit netwerk worden toegelaten die per saldo leiden tot een significante aantasting van het natuurnetwerk [art. 7.7 Bkl]. Onder strikte voorwaarden kunnen GS de begrenzing van de gebieden wijzigen in de omgevingsverordening [art. 7.8 Bkl].

In afdeling 7.3 van het Bkl zijn instructieregels aan GS opgelegd t.a.v. het natuurnetwerk¹² en het toelaten van activiteiten binnen dit netwerk (geen externe werking). Instructieregels t.a.v. het omgaan met bepaalde Natura-2000 begrippen zoals significant, bestaand gebruik, te verbinden voorschriften etc, ontbreken. Daar is wel behoefte aan in de praktijk.

- *Geef concrete instructieregels t.b.v. natuurbescherming (omgaan met bepaalde Natura-2000 begrippen zoals significant, bestaand gebruik, te verbinden voorschriften, etc).*

v. Beoordelingsregels natuur

Bij natuur ontbreekt een overzicht met vergunningsplichtige activiteiten (is immers effectgericht en kent externe werking). Desalniettemin geldt er *grosso modo* voor milieubelastende activiteiten ook een vergunningplicht in het kader van Natura 2000. Er zijn nog geen beoordelingsregels t.a.v. de omgevingsvergunning voor een natuuractiviteit opgenomen [afd. 8.6 Bkl is gereserveerd]. Geadviseerd wordt om straks bij de aanvullingswet een link te maken met de beoordelingsregels voor een milieubelastende activiteit [afd. 8.5.1 Bkl]. Dit geldt ook voor regels inzake het verbinden van voorschriften [afd. 8.5.2 Bkl]. Het milieurecht is in de regel concreter dan de natuurbeschermingswetgeving. Doordat de beoordeling en het verbinden van voorschriften is gebaseerd op onder meer BBT-documenten, kan het milieurecht worden gebruikt als kaderstellend instrument.

¹⁰. Ecologische hoofdstructuur.

¹¹. Met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in Nederland in het wild voorkomende dier- en plantensoorten, als bedoeld in de nationale natuurvisie, ex artikel 1.5, vierde lid van de Wn.

¹². Ex artikel 1.12, tweede lid, van de Wn, dragen GS zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd «natuurnetwerk Nederland». Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Dit samenhangend landelijk ecologisch netwerk

- *Koppel natuurvergunningplicht aan vergunningplicht voor milieubelastende activiteiten door een niet-limitatieve lijst van vergunningplichtige activiteiten;*
- *Sluit voor de beoordelingsregels aan bij milieubelastende activiteiten [afd. 8.5.1 Bkl];*
- *Stel regels inzake het verbinden van voorschriften conform afd. 8.5.2 Bkl (milieu).*

vi. Beheerplan [art 3.8, 3^e lid Ow; 8.15 Ob, 4.29 en 4.30 Bkl]

Ten aanzien van het (kaderstellend) beheerplan is een aantal regels opgenomen. Zo is bepaald dat GS een beheerplan moeten vaststellen (art. 3.8, 3^e lid Ow). Dit plan moet elke zes jaar worden geactualiseerd (art. 8.15 Ob). In het Bkl is geregeld wat er aan de orde moet komen in een beheerplan (4.29): (a) instandhoudingsmaatregelen en (b) de beoogde resultaten daarvan. In beginsel moet een eerste beheerplan drie jaar na aanwijzing van een Natura 2000 gebied worden opgesteld [art. 4.30 Bkl]. De burgerparticipatie is niet geregeld voor een beheerplan.

- *Schrijf in art. 8.15 Ob overeenkomstig art. 8.1 Ob voor dat de burgerparticipatie moet worden omschreven in een beheerplan (net als bij een omgevingsplan).*

vii. Aanvullende punten

- *Hanteer het begrip natuurbelastende activiteit i.p.v. Natura 2000 en flora- en fauna activiteit (analoog aan milieubelastend).*
- *Verklaar voor een natura 2000 activiteit de afdeling 3.4 Awb van toepassing (complexe materie en conform bestaande praktijk (2 x 13 weken niet ongebruikelijk) (art. 8.20 Ob).*

II. MER (Wijziging implementatie herziening MER richtlijn –Wihm– en Omgevingswet)

Wijziging implementatie herziening MER richtlijn (Wihm)

De Europese Mer-richtlijn¹³ moet op 15 mei 2017 zijn geïmplementeerd in nationale wetgeving.¹⁴ Aangezien de Ow dan nog niet in werking is getreden, wordt deze apart geïmplementeerd in o.a. de Wm.¹⁵ Deze wijziging, waarover op 25 mei jl. een Tweede Kamerdebat plaatsvond, wordt via de invoeringswet en het –besluit ingebouwd in de Ow en het Ob [o.a. artikel 9.8 t/m 9.14 Ob].

Vooruitblik naar de Omgevingswet Mer [afdeling 16.4 Ow; H9 met bijbehorende bijlage V Ob]

i. Vereenvoudiging [oa bijlage V bij het Ob; plan-Mer en procedures]

De lijst van Mer-(beoordelings)plichtige projecten wordt vereenvoudigd: de C (MER moet) en D (mogelijk MER¹⁶) lijst van de bijlage bij het Besluit mer zijn geïntegreerd in één lijst bij het Ob. In bijlage V van het concept Omgevingsbesluit (Ob) staat overzichtelijk voor welke projecten en daarbij behorende besluiten een MER (kolom 2)-(beoordelings/kolom 3) plicht geldt.¹⁷ Deze lijst met 12 categorieën is duidelijker, doordat er geen plannen en programma's zijn aangewezen die mer-plichtig zijn. De Ow schrijft een plan-mer voor, indien het plan/programma het kader vormt voor een mer-plichtig project [bedoeld in art. 16.43, eerste lid Ow]. Voortaan wordt afdeling 3.4 Awb bij alle mer-plichtige besluitvorming voor projecten en plannen toegepast. Materieel hadden de bestaande bepalingen in hoofdstuk 7 van de Wm hetzelfde doel. Positief is ook het laten vervallen van de termijnen t.a.v. het verkeer tussen overheden.

- *Bijlage V bij het Ob wijst de Mer (-beoordelingsplichtige) projecten aan;*
- *De Ow geeft een generieke aanwijzing voor een plan-mer (mer-plichtig project mogelijk);*
- *Afdeling 3.4 Awb wordt straks generiek toegepast [16.40, 1^e Ow tav plan-MER] en*
- *De termijnen t.a.v. het onderlinge verkeer tussen overheden vervallen.*

ii. Mer-beoordeling [art. 16.36; 16.43, eerste lid Ow i° art. 9.6 Ob & bijlage V, kolom 3]

Voor de mer-beoordeling geldt dat als belangrijke negatieve milieueffecten niet uitgesloten kunnen worden, een Milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. De Mer-richtlijn schrijft voor dat een MER-beoordelingsbesluit binnen 90 dagen moet worden genomen [art. 4.6 Mer richtlijn]. Doordat de MER-beoordeling bij de Ow in een ontwerpbesluit mag worden gemotiveerd,¹⁸ kan (in theorie) voldaan worden aan de termijn uit de Mer-richtlijn. Onduidelijk t.a.v. MER-beoordeling is hoe de OBM-regeling wordt vervangen. Dit wordt pas duidelijk bij het invoeringsbesluit/ evt invoeringswet (indien Ow moet worden aangepast).

- *De termijn voor een MER-beoordelingsbesluit uit de Mer-richtlijn (binnen 90 dagen) kan gehaald worden doordat dit bij de Ow in de ontwerpbesluit mag.*
- *Onduidelijk t.a.v. MER-beoordeling is hoe de OBM-regeling wordt vervangen. Dit wordt pas duidelijk bij het invoeringsbesluit/ evt invoeringswet (indien Ow moet worden aangepast).*

¹³. Richtlijn 2014/52/EU milieueffectbeoordeling openbare en particuliere projecten (op 15 mei 2014 in werking).

¹⁴. Concreet gaat het om de Wet milieubeheer, het Besluit mer en de Crisis- en herstelwet.

¹⁵. Wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn, op 22 september 2015 ingediend bij de Tweede Kamer.

¹⁶. Indien > drempelwaarden D-lijst of i.v.m. selectiecriteria als vastgelegd in bijlage III bij de MER-richtlijn.

¹⁷. Mer-plichtige projecten zijn aangewezen o.g.v. artikel 9.5, eerste lid Ob, i.c.m. bijlage V, kolom 2, i.s.m. kolom 1. Mer-beoordelingsplichtige projecten zijn aangewezen o.g.v. artikel 9.5, tweede lid Ob, j° bijlage V, kolom 3&1. Er geldt een vrijstelling voor een project t.b.v. ontwikkelen/beproeven met een looptijd < 2 jaar (art. 9.6, derde lid).

¹⁸. MvT Ow, TK 2013-2014, 33 962, nr. 3, artikelgewijze toelichting bij art. 16.41, p. 560

iii. R&D-niveau project mer [art. 16.46, derde lid Ow en 9.10 Ob voor project-mer]

In het kader van een aanvraag om een omgevingsvergunning, kan er discussie bestaan over het al dan niet moeten opstellen van een MER en over de reikwijdte & het detailniveau. De mer richtlijn lijkt een aanscherping te geven v.w.b. het opstellen van een notitie inzake de R&D van een project-mer. Voor de praktijk lijkt dit weinig gevolgen te hebben, omdat de Wm al voorzag in een bevoegdheid voor het bevoegd gezag om op verzoek van de initiatiefnemer of ambtshalve aan te geven over welke onderwerpen en met welke diepgang een MER zou moeten worden opgesteld.

- *Nieuwe MER-richtlijn schrijft voor dat BG R&D bepaalt; Wm voorzag daar al in.*

iv. Monitoring [art. 9.5 Ob voor plan-mer; 9.15 Ob voor project-mer]

In de herziene mer-richtlijn is een monitoringsverplichting opgenomen voor mer-plichtige projecten. Voor zover noodzakelijk, moet het bevoegd gezag aangeven waarover en hoe de initiatiefnemer invulling moet geven aan de monitoring.¹⁹ Dat heeft ook een lastenverzwaring voor het bevoegd gezag (i.v.m. T&H) tot gevolg. In artikel 9.15 van het Ob (volgens preconsultatie) zouden instructieregels voor het bevoegd gezag worden opgenomen t.a.v. monitoringsmaatregelen voor een project. In de huidige versie ontbreekt artikel 9.15 Ob.

- *Geadviseerd wordt om de instructieregels m.b.t. de monitoringsverplichting i.h.k.v. een MER-plichtig project conform de MER-richtlijn op te nemen in artikel 9.15 Ob.*

v. Advies Mer-Commissie [project-mer: art. 16.45, 2e lid Ow, art. 9.11 Ob²⁰]

Vanaf 2010 is het vragen van advies aan de Mer-commissie voor een project-MER niet langer vereist. Bij een plan-mer bestaat deze verplichting wel. Dit blijft zo bij de invoering van de Ow. In artikel 16.45 Ow wordt nl. aangegeven dat advies kan worden gevraagd bij een project-MER. De Commissie Mer moet binnen 6 weken²¹ een advies uit brengen over een plan-MER. Aangezien afdeling 3.4 van de Awb van toepassing is, gaan wij ervan uit dat dit een termijn van orde is.

- *Bij Ow (net als nu) alleen verplicht advies bij Cie MER voor plan MER.*

vi. Inhoudseisen project-mer [art. 16.50, eerste lid Ow en art. 9.13 Ob]

Het Ob geeft aan wat het MER in ieder geval moet bevatten (o.a. een alternatievenonderzoek). Verder verwijst het Ob naar bijlage IV van de nieuwe MER-richtlijn, dat uitgebreide inhoudsvereisten stelt. Het aantal onderwerpen in deze bijlage is uitgebreid met onder meer klimaatverandering, biodiversiteit en risico's. Deze onderwerpen moeten voortaan in een mer aan de orde komen, indien ze van belang zijn voor het project.

- *De herziene MER-richtlijn bevat meer inhoudsvereisten (indien van toepassing: klimaatverandering, biodiversiteit en risico's).*

vii. Elektronische beschikbaarstelling milieu-informatie [16.2²² Ow en 9.12 Ob]

De herziene mer-richtlijn schrijft voor dat de overheid de milieu-informatie die beschikbaar komt bij de uitvoering van een MER ook elektronisch beschikbaar moet stellen.²³ Concreet geldt dit

¹⁹. Paragraaf 3.10 van de MvT bij het wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn, Wihm.

²⁰. In par. 16.4.1 staan de regels t.a.v. een plan-mer: art. 16.37, 2e lid Ow, art 9.2 Ob gaan over Cie-MER.

²¹. Volgens artikel 9.2, tweede lid van het Ob.

²². Mogelijk wordt er aangesloten bij de Awb en bij de uitwerking van artikel 16.2 Ow.

voor de kennisgeving van het (ontwerp)besluit en de bijbehorende stukken voor mer-plichtige projecten. In de Wm was al bepaald dat kennis moest worden gegeven van een MER-beoordelingsbesluit (artikel 7.17 en 7.19, vierde lid van de Wm).

- *De MER-richtlijn schrijft elektronische bekendmaking van milieu-informatie voor.*
- *De Wm bepaalde dat er een kennisgeving moest plaatsvinden van een MER-beoordelingsbesluit.*

viii. Bekwame deskundigen

De nieuwe MER-richtlijn schrijft voor dat het MER moet worden opgesteld door 'bekwame deskundigen' en dat het bevoegd gezag moet beschikken over 'voldoende expertise' om het MER te beoordelen. Hiermee wordt beoogd de kwaliteit van het MER te waarborgen. In Nederland worden MER-en opgesteld door gecertificeerde ingenieursbureaus. De Wm schreef tot 2010 voor dat de inhoud van het MER werd getoetst door de Commissie-MER. Advisering, inclusief toetsing, door deze Commissie is nog steeds mogelijk (tegen betaling).²⁴ Vanaf de inwerkingtreding van de Wihm moeten we de aanvrager er dan ook op wijzen dat zij een bekwame adviseur moet vragen om een MER op te stellen (gebeurt al). Er zijn tot nu toe geen voorbeelden van MER rapporten die door onbekwame adviseurs zijn opgesteld. Het komt echter wel voor dat adviseurs in het voortraject (om te onderbouwen dat er geen MER-beoordelingsplicht bestaat) worden betrokken, die te weinig expertise hebben. In dergelijke trajecten kunnen wij aangeven welke informatie nog meer benodigd is. Eventueel kunnen we een aanvraag buiten behandeling laten, indien de gevraagde informatie niet binnen de gestelde termijn is geleverd.

- *MER door bekwame deskundigen en BG moet voldoende expertise hebben.*

²³. Paragraaf 3.6 van de MvT bij het wetsvoorstel implementatie herziening mer-richtlijn, Wihm.

²⁴. Een toetsingsadvies kost € 11.000- € 27.500. Inc. een r&d-advies zijn de totale kosten € 17.500 en € 47.500.

Overzicht MER toen, nu en straks

Hieronder staat een overzicht met de belangrijke punten bij de veranderde MER-wetgeving.

MER voor de Wihm (H 7 Wm, Besluit Mer en CHW)	Wihm (uiterlijk 15-05-2017 in Wm, Besluit mer en CHW).	Wihm in Ow (va 1/1/2019 [afd 16.4 Ow; H9 en bijlage V Ob]
1. Termijn beoordelingsbesluit Beoordelingsbesluit moet binnen 6 wkn/vóór OB worden genomen. [Art. 7.17, 1 ^e en 7.19,m 2 ^e lid Wm]	1. Termijn MER-beoordelingsbesluit: 90 dagen	1. MER-beoordelingsbesluit Het MER-beoordelingsbesluit wordt opgenomen in de OB.
2. R&D op verzoek of ambtshalve: advies van BG [Art. 7.24, 2e en 3e lid; 7.27, 2 ^e en 7 ^e lid Wm	2. R&D op verzoek voor project-MER advies van BG inzake scope	2. R&D alleen op verzoek van de initiatiefnemer.
3. Monitoring Evaluatie art 7.39 t/m 7.42 Wm): feitelijke milieugevolgen toetsen bij constructie en gebruik van een activiteit aan wat in MER stond (art. 5.5, vierde lid Bor inzake IPPC (verplichting vrs inzake monitoring) dan wel bevoegdheid bij niet-IPPC).	3. Monitoring Maatregelen in vergunning t.a.v. aanzienlijk nadelige milieugevolgen	Wettelijk expliciet de mogelijkheid voor het BG om de wijze van monitoring voor te schrijven en vrs mbt de vergelijkbaarheid van gegevens
4. Bevoegd gezag tevens initiatiefnemer Art. 7.19 Wm e.v. bevat een aparte regeling	4. Passende functiescheiding indien bevoegd gezag tevens initiatiefnemer is. Minister heeft toegezegd eind 2016 een handreiking te verstrekken t.a.v. hoe het BG kan zorgdragen voor een 'passende' functiescheiding.	Nog niet bekend
5. Openbare kennisgeving Verplichting in art 7.17, vierde lid en 7.19, vierde lid Wm Digitale kennisgeving kan papieren versie niet vervangen tenzij VO (Adam)	5. Openbare kennisgeving Om het publiek te betrekken bij de MER en deze digitaal beschikbaar te stellen	Oa afd 16.1 Ow en H 4.16.2 MvT
6. Bekwame deskundigen Gecertificeerde ingenieursbureaus Toets door MER-cie (verplichting in 2010 geschrapt; advies wel mogelijk va 1 juli 2014 kosten aan verbonden).	6. Bekwame deskundigen en voldoende expertise bij BG schrijft de MER-richtlijn voor.	Toets door MER-CIE niet verplicht bij project MER [art. 16.45, 2e lid Ow, art. 9.11 Ob project-mer]; wel bij plan MER [art. 16.39, 2e lid Ow, art 9.2 Ob (plan-mer); 6 weken voor advies (wrs termijn van orde ivm toepassen 3.4 Awb) [art 9.2, tweede lid Ob]

III. **Indirecte lozingen (incl. bodemenergiesystemen)**

Het lozen van afvalwater in rioolstelsels en op of in de bodem valt onder de definitie van milieubelastende activiteit. Indien deze lozing direct in een oppervlaktewater of op een zuiveringstechnisch werk wordt geloosd, is er sprake van een lozingsactiviteit.

- **Rol Waterkwaliteitsbeheerder als adviseur**

In artikel 2.26, eerste lid van de Wabo is bepaald dat het Wabo bevoegd gezag advies moet vragen aan de beheerder van het betreffende zuiveringstechnisch werk, indien er vanuit een inrichting indirecte lozingen plaatsvinden. Dit adviesrecht van de waterkwaliteitsbeheerder blijft bestaan onder de Ow [artikel 3.24 van het Ob]. Een verschil met de huidige regeling is dat dit adviserend bestuursorgaan niet langer kan bepalen dat haar advies bindend is. De waterkwaliteitsbeheerder kan nu nog aangeven dat het Wabo bevoegd gezag verplicht is om haar advies over te nemen (art 2.26, tweede lid van de Wabo). Het gaat dan om het verbinden van bepaalde voorschriften aan de vergunning, dan wel dat de vergunning geheel of gedeeltelijk moet worden geweigerd. Dit kan alleen, voor zover de lozing de doelmatige werking van het zuiveringstechnische werk kan belemmeren of wanneer de Europese milieukwaliteitseisen voor oppervlaktewateren kunnen worden overschreden. De Ow biedt hier geen grondslag voor.²⁵ Wij beschouwen dit als positief, omdat het bevoegd gezag op een integrale wijze moet kunnen beoordelen of een vergunning kan worden verleend. De lozingsaspecten vormen slechts een deel van deze beoordeling. Op advies van de Unie van Waterschappen is wel het vorderingsrecht van de beheerder in geval van calamiteiten verstrekt.

- *Positief: niet langer een bindend advies van de waterkwaliteitsbeheerder en dat het vorderingsrecht voor de waterkwaliteitsbeheerder in geval van calamiteiten is verstrekt.*

- **Coördinatieplicht omgevingsvergunning water- en andere activiteit [16.7 Ow, 8.21 Ob]**

De bestaande coördinatieplicht bij IPPC-inrichtingen (omgevings- en Waterwetvergunning gecoördineerd behandelen) blijft gehandhaafd bij de Ow. Het bevoegd gezag voor de 'andere activiteit' (voormalig Wabo) is aangewezen als het coördinerend bestuursorgaan. Dit geldt zowel voor de activiteiten waarbij de initiatiefnemer ervoor kan kiezen om zijn aanvragen gelijktijdig in te dienen [art. 16.7, eerste lid, onder a, van de Ow], als voor die categorieën waarbij er een plicht geldt t.a.v. het gelijktijdig indienen als bedoeld in artikel 5.7, derde lid van de Ow [art. 16.7, eerste lid, onder b, van de Ow]. Een gelijktijdige indienplicht geldt, indien uit het Europees recht volgt dat er een integrale beoordeling van de activiteiten moet plaatsvinden (IPPC/Seveso). Er is mogelijk sprake van een verzwaring van de bestuurlijke lasten voor zover het een seveso-inrichting betreft die niet tevens IPPC is.

- *Materieel blijft de coördinatieplicht gelijk v.w.b. IPPC-inrichtingen; mogelijk verzwaring voor bestuurlijke lasten t.a.v. sec-Seveso-inrichtingen.*

- **GS blijven BG voor open bodemenergiesystemen [par 3.2.8, art. 4.1168 en 4.1169 Bal]**

Op grond van de Waterwet zijn GS bevoegd gezag om een vergunning te verlenen voor het onttrekken van grondwater of het infiltreren van water. Het moet dan gaan om een hoeveelheid water van meer dan 150.000 m³ per jaar t.b.v. een industriële toepassing. Indien de grondwateronttrekking of infiltratie van water geschiedt t.b.v. de openbare drinkwatervoorziening of een open bodemenergiesysteem, geldt er geen bepaalde hoeveelheid. GS zijn dan sowieso

²⁵. P. 24 NvT bij het Ob.

bevoegd gezag. In het kader van het verlenen van deze waterwetvergunning, konden GS geen voorschriften opnemen m.b.t. het lozen van afvalwater bij de aanleg en het gebruik van open bodemenergiesystemen. De waterkwaliteitsbeheerder wilde echter wel voorschriften t.a.v. een dergelijke lozing op het vuilwaterriool (bv vanwege het chloride-gehalte). Hier was echter geen grondslag voor.

- *Neem een grondslag op voor het stellen van voorschriften t.a.v. de lozing van afvalwater uit een bodemenergiesysteem (o.a. chloride-gehalte bij rioollozing).*

Lozingsroutes bij aanleg en onderhoud van bes (Artikel 4.1158, 4.1168, 4.1169)

Tijdens de gebruiksfase van een BES komen herhaaldelijk grote hoeveelheden grondwater (spoelwater t.b.v. onderhoud van het systeem) vrij. De voorkeur is om dit water direct terug te brengen in de bodem. Indien er echter verontreinigingen in het grondwater ter plaatse aanwezig zijn, kunnen er problemen ontstaan bij het lozen ervan. Deze verontreinigingen kunnen ook niet geloosd worden op het oppervlaktewater of het riool. Het gaat dan bv om zout (chloride) bij zoet oppervlaktewater. In beginsel kan zout niet worden verwijderd in een zuiveringstechnisch werk en bovendien is er sprake van dusdanig grote hoeveelheden water, dat de capaciteit van de riolering onvoldoende is. Indien er geen geschikte lozingsroute beschikbaar is, komt de afvoer per as in beeld (gezien de kosten een onwenselijke optie). In de NvT bij het Bal staat op p. 338 aangegeven dat het van belang is om in het voortraject van de aanleg van een open BES goed te verkennen waar het spoelwater geloosd wordt. Andere lozingsroutes dan de bodem worden geregeld met een maatwerkvoorschrift, aldus de toelichting. De wetsartikelen zijn echter niet zodanig geformuleerd dat hier een rechtsgrond voor het stellen van maatwerkvoorschriften in kan worden gelezen. Bovendien is het verkennen van de verschillende lozingsroutes, geen oplossing indien de verschillende partijen niet tot overeenstemming kunnen komen. Zo kan de waterkwaliteitsbeheerder zich verzetten tegen een lozing op het vuilwaterriool en kunnen de initiatiefnemers zich tegen een lozing in de bodem of afvoer per as verzetten. Het verdient de voorkeur om grenswaarden te stellen aan de te lozen afvalwaterhoeveelheden, zodat voor alle partijen helder is waar wat geloosd mag worden.

De letterlijke teksten van artikel 4.1168 en 4.1169 van het Bal zijn onbegrijpelijk. In artikel 4.1168 van het Bal zijn lozingsroutes voor het afvalwater bij de aanleg van een open bodemenergiesysteem (BES) vastgelegd. Het eerste lid schrijft voor dat het spoelwater in het vuilwaterriool of op of in de bodem wordt geloosd. Vervolgens staat er in het tweede lid dat in afwijking van het eerste lid het spoelwater in het vuilwaterriool of op of in de bodem wordt geloosd, als een maatwerkvoorschrift is gesteld waarin een andere lozingsroute is toegestaan. Onduidelijk is wat de betekenis van dit tweede lid is. Dat wordt ook niet helder na het lezen van de toelichting bij dit artikel. Dit geldt eveneens voor het artikel 4.1169 van het Bal, waar deze lozingsroutes (grote hoeveelheden grondwater) bij het gebruik van open bodemenergiesystemen zijn vastgelegd. In essentie is kennelijk bedoeld dat het spoelwater afkomstig van het aanleggen van het BES geloosd mag worden in het vuilwaterriool of op of in de bodem. Het afvalwater afkomstig van het gebruik van een BES mag worden geloosd op of in de bodem. Gebleken is echter dat er in de praktijk veel bezwaren leven tegen het lozen van het afvalwater afkomstig van een BES op of in de bodem. In het Bal zou moeten worden bepaald dat de BES-gebruikers zoveel mogelijk inspanningen (met reële kosten) om het afvalwater te retourneren in de bodem. Voor het overige mag het afvalwater op het riool geloosd worden. Indien dit niet mogelijk is en de wetgever de voorkeur heeft voor de mogelijkheid van het stellen van maatwerkvoorschriften,

verzoeken wij om een duidelijke rechtsgrond hiervoor op te stellen met praktische handvatten aan het bevoegd gezag om onder voorwaarden een maatwerkvoorschrift op te leggen.

- *Stel algemene regels t.a.v. de voorkeurslozingsroute (riolering dan wel op of in de bodem, of het oppervlaktewater) en verduidelijk de artikelen 4.1168 en 4.1169.*

Energierendement Bodemenergiesystemen (open en gesloten)

Bodemenergiesystemen worden toegepast met het oogmerk om CO₂ te besparen. Om dit oogmerk te verwezenlijken is het van groot belang dat de inregeling en het gebruik van het bodemenergiesysteem goed gebeurt. In de praktijk blijkt dit in zeer veel gevallen niet te gebeuren. De huidige artikelen over bodemenergiesystemen bevatten onvoldoende informatie om hierop toe te zien. Het opnemen van de regeling voor bodemenergiesystemen biedt een kans om dit goed te borgen. Voor het beoordelen van het energierendement van bodemenergiesysteem is alleen de *seasonal performance factor* (spf) onvoldoende. Er kan sprake zijn van een goede spf, terwijl het bodemenergiesysteem tegelijkertijd maar weinig 'aan' staat. Daarom is het van belang om te weten hoeveel –aanvullende– warmte en koude wordt gebruikt ten behoeve van het gebouw waar het bodemenergiesysteem voor werkt. Gezien de benodigde kennis en expertise in het kader van energie en het gebruik van gebouwen enerzijds en de onttrekking en infiltratie van grondwater anderzijds, adviseren wij om de omgevingsdiensten een wettelijke rol te geven met betrekking tot bodemenergiesystemen. Bij de omgevingsdiensten is de benodigde kennis immers integraal aanwezig.

- *Geef omgevingsdiensten, waar kennis en expertise aanwezig is t.a.v. energie en grondwater, een wettelijke rol ten aanzien van bodemenergiesystemen.*

Ons voorstel is daarom om het volgende artikel op te nemen in het Bal (i.p.v. artikel 4.1173):

Bodemenergiesystemen waarvan de opslagcapaciteit van koude of warmte groter is dan 250 MWh/jaar moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. Het bodemenergiesysteem wordt preferent ingezet, dat wil zeggen dat het systeem zodanig in bedrijf wordt gehouden dat deze optimaal energetisch benut wordt en voorziet in de primaire warmte- en koudevraag. Aanvullend op de levering door het bodemenergiesysteem mag een andere opwekinstallatie worden ingeschakeld.
2. Conventionele installaties (compressiekoelmachine, gasgestookte ketel) mogen niet worden ingezet voor het laden van de bronnen.
3. Bij het in bedrijf nemen van het bodemenergiesysteem wordt het theoretische energierendement vastgelegd zowel in de vorm van SPF_{k2} als SPF_{w2} per jaar van het bodemenergiesysteem.
4. Jaarlijks wordt uiterlijk op 1 maart het werkelijk rendement van het bodemenergiesysteem bepaald van het voorgaande jaar en is beschikbaar als SPF_{k2} en SPF_{w2}.
5. Voor de bepaling van de SPF_{k2} en SPF_{w2} worden in ieder geval de volgende parameters gemeten en vastgelegd:
 - a de geleverde warmte door het bodemenergiesysteem aan de inrichting uitgedrukt in MWh/jaar;
 - b de geleverde koude door het bodemenergiesysteem aan de inrichting uitgedrukt in MWh/jaar;
 - c het elektriciteitsgebruik van het bodemenergiesysteem uitgedrukt in kWh/jaar voor zowel de periode van levering van warmte als de periode van levering koude.
6. Voor het vaststellen van de bijdrage van de aanvullende technieken worden in ieder geval de volgende parameters gemeten:
 - a het energiegebruik (m³/jaar of GJ/jaar) van de overige – conventionele – warmte- opwekinstallaties voor zowel de periode van levering van warmte als de periode van levering van koude;

b het elektriciteitsgebruik (kWh/ jaar) van de overige koude-opwekinstallaties voor zowel de periode van levering van warmte als de periode van levering van koude;

7. De berekeningen en meetgegevens worden opgeslagen en worden op verzoek van het bevoegd gezag ter beschikking gesteld. De meetgegevens worden tenminste 10 jaar bewaard.

Registratieplicht en jaarlijks verstrekken gegevens en bescheiden (Artikel 4.1166)

Ons advies is om het artikel over registratie en jaarlijks te verstrekken gegevens en bescheiden aan te passen en uit te breiden:

1. Van de volgende gegevens wordt een registratie bijgehouden, die ten minste tien jaar wordt bewaard:

a. de hoeveelheden warmte en koude die vanaf de datum waarop het open bodemenergiesysteem in gebruik werd genomen aan de bodem zijn toegevoegd, in MWh en per maand;

b. het jaarlijks indicatoren m.b.t. het energierendement overeenkomstig het artikel onder het eerste lid;

c. de temperatuur van het grondwater dat door het systeem in de bodem wordt teruggebracht, alsmede:

- hoeveelheid m³ uit elke bron (of cluster van bronnen) per maand;
- maximaal uurdebiet;
- onttrekkingstemperatuur per maand;
- hoogste injectietemperatuur (per maand).
- Spuihoeveelheden per maand.

Milieu algemeen

Harry, hartelijk bedankt voor het college voor de Omgevingswet! Een hele mooie handleiding bij het lezen van alle uitgebreide stukken. Hieronder heb ik aan de hand van jouw stuk een paar opmerkingen geplaatst tbv onze discussie.

Punten Harry:

1. Welke Eur regels en begrippen worden van toepassing op activiteiten waarvoor de Europese regels niet zijn bedoeld? Goed om vb te noemen. (alg punt 2);
2. De normering (en afwijking daarvan) per milieu-aspect richt zich op een variant van het begrip activiteit. Op zich is de huidige normering ook verschillend per aspect, toch? Bij geluid blijft het inrichtingenbegrip in feite van belang, toch? Gelet op art 5.42 van het Bkl: tech, org of functionele bindingen en in elkaars nabijheid (punt 1 en 2 van Bkl);
3. Goed punt hoe de emissiekant van het Bal (m.n. gericht tot bedrijven) en de immissiekant van het Bkl (mn gericht op overheden) op elkaar gaan aansluiten (punt 1 van Bkl);
4. Idd goed dat het omgevingsplan al rekening gaat houden met milieunormering, maar niet helemaal nieuw gezien Bevi en RO praktijk (bestemmingsplan moet ook borgen dat PR contour niet wordt overschreden) (punt 3 Bkl);
5. Nb in beginsel afd 3.4 Awb vt (8.20 Ob) tenzij '*niet belangrijke wijziging*' (av/wijziging) seveso/IPPC (overweging 18 van de Rie-richtlijn en art 3, 9^e lid Rie richtlijn: significante gevolgen voor mens/milieu) Wat precies verstaan wordt onder significant is idd niet uitgelegd in de Rie. Dit begrip speelt ook een belangrijke rol bij de natuurwetgeving, daar is het ook niet gedefinieerd. Nieuw toetsingskader (wel BBT toets, welke bij 3.10, derde lid wabo niet hoefde), met reguliere procedure. Niet belangrijke toenames van de milieubelasting tov vergunde situatie toegestaan zonder toepassing 3.4. Hiermee vervalt criterium dat het binnen de vg moet passen, dus?! (punt 4 Bkl)
6. Systematiek van de specifieke beoordelingsgronden in H8 stel je voor om die wetstechnisch consistentier te formuleren. Bij EV vind je het wel doorzichtig, maar niet bij luchtkwaliteit en geluid. Maar bij lucht worden diverse artikelen uit h5 (5.37, 5.39 en 5.40) van overeenkomstige toepassing verklaard en art 8.11, vierde lid komt overeen met art 5.38 Bkl. Of zie ik dat nu verkeerd? (punt 6 Bkl);
7. Bij geluid blijft het inrichtingenbegrip in feite van belang, toch? Gelet op art 5.42 van het Bkl: tech, org of functionele bindingen en in elkaars nabijheid. De genoemde 'eerdere functionele binding heb je ook bij geur (soort van 'bestaande rechten') (punt 7 van Bkl) Achtergrond verlaten begrip inrichting: zie nadere toelichting in par 4.8 van NvT Bal (p. 94-98). Begrenzing nav aanvraag om een activiteit (net als bij inrichting), alleen nu mogelijk om niet alles vgplichtig te zien, maar alleen die delen waar dat voor moet (bv niet alle kleine winkels, sportcomplexen, bejaardenhuizen, alleen de aanwezige installaties).
8. Sterk punt t.a.v. vreemde overweging in de NvT bij het Bal (par 3.1, p.31 grijs vlak) dat het onderhouden van een bodembeschermende maatregelen onder de zorgplicht zou vallen. Gelukkig dat art 8.21 van het Bkl voor schrijft dat er voorschriften moeten worden verbonden aan de omgvg mbt deze maatregelen. Als het allemaal zo logisch zou zijn, zouden er de afgelopen jaren geen problemen bij T&H zijn geweest. Het is juist iets wat ondernemers uitstellen ivm bedrijfseconomische redenen. Bovendien staat de overweging

in de NvT van het Bal haaks op par 5.4.2. van het Bal, waar regels tav onderhoud van bodembeschermende voorzieningen zijn opgenomen. (punt 9 Bkl);

9. Scherp dat art 8.22 Bkl gelet op artikel 8.5 Bkl (doelstellingen) ook een onderzoek naar gezondheid en veiligheid moet bevatten. (punt 10 Bkl);
10. Positief dat maatwerk in beginsel eenvoudiger wordt. Al was de regel dat het Abm het eea niet '*uitputtend*' regelde alleen van belang ihkv zorgplicht bij Abm, toch (art. 2.1, vierde lid Abm)? Verder was maatwerk heel precies geregeld wanneer en hoe nadere maatwerkvr's mogelijk waren. Overigens krijgen we een ruimere bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften, maar is er beleidsmatig een voorkeur voor het stellen van maatwerkregels vooraf (in een omgevingsplan). (punt 11 Bkl).

Bal

11. Inderdaad opvallend dat er op diverse plekken veel minder gegevens verstrekt/geregistreerd etc hoeven te worden (bv ook marginaal bij bodemenergiesystemen). Toch denk ik dat de ongewenste verschuiving naar toezicht achteraf meevalt vwb geluid. Bij het Abm wordt nu weliswaar vaker een akoestisch onderzoek verlangd, maar dat is dan een indieningsvereiste. Het is geen reden om een melding te weigeren. In het kader van een Abm melding kunnen we alleen een ontvangstbevestiging versturen, evt tav ontbreken van bepaalde gegevens, maar er vindt geen toets plaats of aan alle algemene regels kan worden voldaan. Wat dat betreft was er ook bij het Abm al een nadruk op het toezicht achteraf, toch? (punt 1 Bal);
12. Helemaal eens Harry met wat je stelt t.a.v. de ingewikkelde afbakening tussen vergunningplicht en algemene regels uit de luchtparagraaf van het Abm (niet geschikt om dit een op een over te nemen in het Bal) (bovendien is de toelichting tegenstrijdig met de letterlijke tekst) (punt 2 Bal);
13. Ook scherp dat de richtingaanwijzer op zich een mooie gedachte is, maar niet werkt bij complexe inrichtingen (werkt goed bij simpele gevallen, maar daar is het niet echt noodzakelijk). Zo ontbreekt de verwijzing naar de van toepassing zijnde modules in H5, omgevingsplan, andere AmvB's, etc. Voor de uitvoering wordt het erg lastig. (punt 3 Bal);
14. Inderdaad hoort stofhinder wel dmv rijksregels te worden geregeld. Vreemde overweging bij de artikelsgewijze toelichting op artikel 2.2 van het Bal. Het criterium dat stof niet op 5 meter afstand oid mag worden gezien, is toch al jaren bekend in de Ner en in de jurisprudentie. Duisternis en donkerte zijn wellicht wel aspecten die per regio kunnen verschillen. Stofhinder leent zich eerder voor rijksregels. (punt 4 Bal);
15. Harry geeft aan dat de bepaling over informatieplicht uit het Abm (art 2.7a, 2^e lid) niet in dezelfde vorm terugkeert, omdat die informatie ogv H5 Awb kan worden gevorderd of ogv art 2.14 kan worden gevraagd. Vraag me af of het anders wordt onder de Ow. Bij het Abm ging men er ook al vanuit dat bedrijven zelf wel konden zorgen voor een aanvaardbaar geurhinder niveau. Bij problemen lag de bewijslast bij het BG, die moest aantonen dat er sprake was van een redelijk vermoeden dat er geen aanvaardbaar geurhinderniveau was. In feite was het bij het Abm ook al naar toezicht verschoven, terwijl het eea in de Ner was verwoord als handreiking hoe te bepalen of er sprake was van een aanvaardbaar geurhinderniveau. Vervolgens kon een geuronderzoek conform NTA 9065 worden verlangd. Straks staat deze NTA wellicht niet in art 2.14 genoemd (algemeen verwoord), maar het lijkt me dat je zelf aan kunt geven dat je een dergelijk onderzoek conform die NTA nodig hebt. Overigens denk ik dat we uitgebreid moeten

ingaan op het aspect 'specifieke zorgplicht en dan met name in relatie tot de Brzo zorgplicht en de vreemde NvT op dit punt (zie later) (punt 6 Bal);

Seveso

1. T.a.v. beoordelingsregels in H 8 voor seveso: vergelijkbare systematiek als in H5. Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties (ipv objecten zoals in het Bevi) geen afwijkmogelijkheid (10^{-5} voor 3 jaar), maar niet nodig, omdat gemotiveerd afwijken sws mogelijk is. Helder verhaal en conform huidige Bevi-praktijk (grens- versus richtwaarde) (alineazake par 8.5.1.2 Bkl, p. 15 boven het midden);
2. Dat de domino-effecten voortaan in een voorschrift bij de vg moet worden geregeld, is op zich een verbetering tov aparte aanwijzing zoals het Brzo het kende, toch? (alineazake par 8.5.1.2 Bkl, p. 15 bovenaan);
3. Dat er steeds meer dynamisch wordt verwezen naar Europese regels lijkt mij een goed punt om discussie over interpretatie van verschillen te voorkomen. Het is inderdaad wel zo dat er dan meer gezocht moet worden naar deze Europese regels, maar deze zijn steeds makkelijker te vinden (ook via ov.nl). De definitie van een seveso-activiteit en de uitzonderingen blijven inderdaad grotendeels gelijk. Al valt wel op dat in de nieuwe definitie ook 'wat volgens de omgevingsvergunning aanwezig mag zijn' is opgenomen. Zo staat het niet in de Seveso-richtlijn, maar in de praktijk wordt dat wel vaak genoemd (VR stelt dat indien de vergunning een hoeveelheid toestaat die tussen de hoge en lage drempel van de seveso-richtlijn ligt, er uit moet worden gegaan van een hoge drempelinrichting. Deze interpretatie klopt niet als je naar de seveso tekst kijkt. De voorgestelde tekst van artikel 3.4 Bal biedt geen oplossing voor deze praktijkdiscussie). (p. 16/17 bovenaan);
4. Nuancering t.a.v. mogelijk verzwaring voor bestuurlijke lasten ivm coördinatie tussen water- en milieubelastende activiteiten. Materieel blijft de coördinatieplicht gelijk v.w.b. IPPC-inrichtingen die tevens seveso-inrichting zijn (bv Main); t.a.v. sec-Seveso-inrichtingen (bv Van Appeldoorn).
5. Het is inderdaad zo dat er een andere tekst is opgenomen t.a.v. het melden van wijzigingen. Bij het Brzo 2015 moest dit nog ruim van te voren, bij het Bal (art 4.5) mag dit 'onverwijld'. Dit begrip kan wellicht ook tot discussie leiden en is weinig handhaafbaar. De ratio erachter kan idd zijn dat bij significante wijzigingen een vergunningplicht geldt, zodat er toch wordt geborgd dat het bevoegd gezag over deze wijzigingen ruim voor de implementatie wordt geïnformeerd. Het lijkt me echter positief voor de externe veiligheid indien de hoeveelheden worden verlaagd. In dat kader is het dan ook minder erg als een daarop betrekking hebbende melding achteraf (en niet vooraf) wordt ingediend.
6. Het allerbelangrijkste punt waar wij wat over moeten stellen is de seveso-zorgplichtplicht bierkaai. De NvT stelt opnieuw ten onrechte dat fysieke maatregelen als bv een brandbeveiligingsinstallatie obv de zorgplicht als bedoeld in art 4.7 van het Bal (oude artikel 5,1^e lid Brzo) kan worden afgedwongen. Dat kan natuurlijk juist niet de bedoeling zijn. Bizar dat de wetgever dit niet oppakt. Alleen indien dergelijke fysieke beschermingsmaatregelen worden voorgeschreven in een omgevingsvergunning, zijn ze evident voor de exploitant en aldus handhaafbaar. Dat kan niet op basis van een onzekere en onduidelijke zorgplicht.

7. In par. 4.2 zijn algemene regels opgenomen t.a.v. seveso-inrichtingen (bv gebruik van NTA 8620 ter invulling van voldoen aan VBS elementen bijlage III seveso richtlijn). Goede vraag van Harry (p. 22) hoe deze NTA zich verhoudt tot de PGS 6.
8. In dat kader idem: par. 4.90 gaat over de opslag van propaan. Hoe verhoudt zich dat tot de huidige PGS 19?
9. De opmerkingen t.a.v. het VR zijn erg opvallend en terecht (p. 23). Maken we ons nu nog allemaal erg druk om het beoordelen hiervan, straks komt dat kennelijk niet terug in het Bal. De NvT bij het Ob geeft aan dat de beoordeling in het Ob komt, maar daar is idd niets van te vinden nu (alleen vragen van advies aan VR en inspecteur ihkv vergunning);
10. Ook een heel goed punt is de opmerking over artikel 4.18 van het Bal (p. 24). Opmerkelijk dat de seveso richtlijn qua tekst niet goed wordt gevolgd, terwijl het gaat om een mogelijk exploitatieverbod en in dat kader moet blijken dat er sprake is van duidelijk onvoldoende en niet 'niet volledig zijn van maatregelen'. Anders zou het absoluut niet proportioneel zijn om een dergelijk verbod op te leggen.
11. Op p. 25 geef je aan dat het BG dergelijke info (over een zwaar ongeval) langs de weg van een ongewoon voorval zullen ontvangen. De meldingsplicht en het verstrekken van gegevens in het kader van een ongewoon voorval, vervalt echter, toch? Zie later.
12. Op p. 26 geef je aan dat het artikel 4.21 tav openbaarmaking van gegevens verschilt met artikel 15 van het Brzo 2015 doordat de informatie van het inspectierapport niet langer geheim kan worden gehouden ex artikel 19.3 van de Wm. Het wordt dan ook nog belangrijker dat de teksten in deze rapporten ook voor een leek begrijpelijk zijn en niet onnodig tot angst leiden bij het lezen ervan.
13. Fin zekerheid: H7 Ob art 7.1 tav (a) IPPC en seveso; (b) water en (c) ontgronding..; Bodem volgt bij aanvullingswet? (vreemd gezien regeling in Abm vwb ondergrondse tanks, die mis ik hier).

- Vergunningplicht [H3 BAL, H8 Bkl]

In beginsel wordt in H3 aangegeven wanneer er sprake is van een vergunningplicht voor een milieubelastende/lozingsactiviteit. [H8 Bkl is in dit kader ook van belang]. Bij veel activiteiten die in H3 worden opgesomd, wordt verwezen naar artikel 2.1, terwijl in dit artikel geen definitie staat van het begrip milieubelastende/lozingsactiviteit. Artikel 2.1 verwijst op haar beurt ook naar H3. Zowel artikel 2.1 ('*als bedoeld in H3*..') als diverse artikelen in H3 (bv art 3.1 lozingsactiviteit *als bedoeld in artikel 2.1*) verwijzen naar elkaar, maar het is niet duidelijk dat de functie ervan is. Artikel 2.1 is nu meer een leeswijzer van het Bal, maar voegt als begripsbepaling niets toe.

- *Neem in artikel 2.1 Bal een duidelijke definitie op van de begrippen milieubelastende- en lozingsactiviteit (dan wel verwijs naar bijlage I van het Bal). Maak het wetstechnisch consistent voor wat betreft verwijzingen naar hoofdstuk 3 en vice versa*

- Gelijkwaardigheid [art. 4.7 Ow; § 2.3.3 (p. 27) en § 3.3 (p. 42) NvT BAL]

Het kunnen treffen van een gelijkwaardige maatregel (nu ook in Abm en PGS-en) is positief voor de flexibiliteit van de initiatiefnemer. Deze moet dan wel ten genoeg van het bevoegd gezag (toestemmingsvereiste) aantonen dat hetzelfde resultaat kan worden behaald. Dat klinkt heel mooi, maar in de praktijk wordt wel discussie verwacht. Zo hebben we nu al discussies met bedrijven die menen aan de regelgeving inzake de opslag voor gevaarlijke stoffen te voldoen door de aanwezigheid van een sprinkler-installatie. Vanuit de bouwregelgeving kan een dergelijke installatie de WBDBO-gebreken wellicht goed maken, maar dit is onmogelijk bij de opslag van

gevaarlijke stoffen. De milieuregelgeving (PGS 15) stelt juist vanwege het gevaar voor de omgeving van deze stoffen strengere aanvullende eisen.

- *Geef algemene regels t.b.v. een richtlijn waar het bevoegd gezag de gelijkwaardigheid van een maatregel aan kan toetsen.*

- Specifieke zorgplicht [art 2.10 BAL] versus Seveso–zorgplicht [4.7 Bal]

In dit artikel is een invulling gegeven aan de zorgplicht voor een milieubelastende – en een lozingsactiviteit. Het uitgangspunt is dat de initiatiefnemer zich bewust is van de verantwoordelijkheid voor de fysieke omgeving. Voor beide activiteiten zijn 9 algemene (passende preventieve) maatregelen en voorzieningen voorgeschreven die in het kader van deze zorgplicht worden verwacht. Het allerbelangrijkste punt waar wij wat over moeten stellen is de seveso–zorgplichtplicht bierkaai. De NvT stelt opnieuw ten onrechte dat fysieke maatregelen als bv een brandbeveiligingsinstallatie obv de zorgplicht als bedoeld in art 4.7 van het Bal (oude artikel 5,1^e lid Brzo) kan worden afgedwongen. Dat kan natuurlijk juist niet de bedoeling zijn. Bizar dat de wetgever dit niet oppakt. Alleen indien dergelijke fysieke beschermingsmaatregelen worden voorgeschreven in een omgevingsvergunning, zijn ze evident voor de exploitant en aldus handhaafbaar. Dat kan niet op basis van een onzekere en onduidelijke zorgplicht.

- *De NvT bij artikel 4.7 van het Bal dient zodanig te worden aangepast dat duidelijk is dat fysieke maatregelen in de omgevingsvergunning geregeld moeten worden en dat dergelijke maatregelen niet in het kader van de seveso–zorgplicht kunnen worden verlangd.*

- Ongewone voorvallen [art. 19.4 Ow, p. 37,38 NvT en p. 21 art.gew NvT BAL]

De meldplicht van ongewone voorvallen staat nu nog in artikel 17.2, eerste lid van de Wet milieubeheer. Dit wordt straks in het Bal geregeld (artikel 2.16). Op p. 21 van de NvT bij het Bal is aangegeven dat in hoofdstuk 19 van de Ow niet is geregeld wat de veroorzaker van een ongewoon voorval moet doen. Tevens is er geen termijn opgenomen binnen welke de veroorzaker maatregelen moet nemen. Alle rechtstreeks werkende regels voor de veroorzaker van een ongewoon voorval staan aansluitend bij alle andere rechtstreeks werkende verplichtingen voor degene die een activiteit verricht, in het BAL. In artikel 2.16 van het Bal is de meldplicht van een ongewoon voorval opgenomen, die tekstueel is gewijzigd ten opzichte van hoe het in de Wm was geregeld. De veroorzaker (was: degene die de inrichting drijft), moet onverwijld (ipv zsm) het bevoegd gezag of de commissaris van de Koning informeren (ipv melden) dat er een ongewoon voorval heeft plaatsgevonden. Het begrip veroorzaker is een ruime omschrijving van normadressaat en heeft betrekking op degene die:

1. feitelijk de economische macht heeft om maatregelen te treffen;
2. de verboden handeling verricht;
3. aan wie de handeling (die tot het voorval leidt) is toe te rekenen, maar zelf verantwoordelijk is.

- *De meldplicht is niet langer in de wet geregeld, maar in het Bal. De veroorzaker (in ruime zin) is degene die het bevoegd gezag onverwijld moet informeren over het voorval (degene die het in zijn macht heeft om maatregelen te treffen, zelf de verboden handeling heeft verricht of aan wie deze is toe te rekenen). Gezien de ruime uitleg komt dit overeen met degene die de inrichting drijft en aldus weinig veranderingen.*

Uit de zorgplicht volgt dat de maatregelen altijd tijdig moeten worden genomen. Het bevoegd gezag kan o.g.v. artikel 19.4 Ow maatregelen verplicht stellen, een maatwerkvoorschrift stellen en zo nodig met handhavingsinstrumenten (bv last onder bestuursdwang) zorgen dat deze maatregelen tijdig worden genomen.

Hoofdstuk 5 Bal Modules

Hoofdstuk 5 bevat diverse modules die voor verschillende bedrijven van toepassing kunnen zijn. Zo gaat § 5.4.4 over lucht.

Opmerking:

Artikel 5.22 Bal [oud art. 2.3a Abm] gaat minder ver dan de toelichting aangeeft. Waar in het Bal staat dat § 5.4.4 niet van toepassing is, indien er een BBT conclusie is vastgesteld, geeft de toelichting aan dat de BBT conclusie geldt indien en voorzover voor de (groepen van stoffen) BBT conclusies zijn vastgesteld. Zo niet dan is de luchtmodule van § 5.4.4 toch van toepassing voor het bedrijf. Dit is tegenstrijdig en bovendien zou het eenduidiger zijn om één spoor te kiezen. Onze voorkeur heeft het om voor IPPC-installaties te bepalen dat er regels voor de milieubelastende activiteit in de vergunning worden geregeld (één spoor).

Positief:

Artikel 5.23 en de bijbehorende bijlage II bij het Bal wijzen de stofklassen aan, waarin duidelijk wordt hoe de stoffen onderverdeeld kunnen worden in ERS, MVP, gO,gA, etc. Een zegen voor juristen.

Emissierelevante parameters (ERP's) [art. 5.24 BAL, p. 631 NVT]

De zogenoemde A-ERP's geven een kwantitatief beeld van de emissie en kunnen de meting van een component vereenvoudigen of zelfs vervangen.

De zogenoemde B-ERP's geven een kwalitatief beeld van de emissie en geven een indruk van de werking van een techniek of proces en daarmee een indicatie van de emissie (soort e-noses?).

Uit de tabel onder artikel 5.32 (storingsfactor) blijkt dat meestal het controleren op grond van B-ERP's is voorgeschreven. Indien de storingsfactor 3000 of meer bedraagt, is een continue meting of A-ERP of tweemaal per jaar en B-ERP voorgeschreven.

Positief:

In artikel 5.25 BAL [oud artikel 2.5 Abm] wordt niet langer de term grensmassaastroom gehanteerd, maar 'ondergrens'. Hiermee is duidelijker dat bedoeld wordt dat alleen bij bepaalde emissies per jaar grenswaarden van toepassing zijn. Dit geldt eveneens voor het uitschrijven van de eenheid die behoort bij de zogenoemde ERS stoffen (toxische equivalentiefactor).

Door de zinsconstructie is niet geheel duidelijk dat de emissiegrenswaarden niet overschreden mogen worden.

Voorstel t.a.v. artikel 5.25 BAL:

Huidige tekst:

Lid 1:

Voor de emissies in de lucht zijn de emissiegrenswaarden vanuit alle puntbronnen per stofklasse de waarden, bedoeld in tabel 5.25, gemeten in een eenmalige meting, periodieke meting of continue meting.

Lid 2:

Het eerste lid is niet van toepassing als de emissie de ondergrens, bedoeld in tabel 5.25, niet overschrijdt.

Vervangen door:

Lid 1

De emissies naar de lucht zijn niet hoger dan de in tabel 5.25 genoemde emissiegrenswaarden behorend bij die stofklasse.

Lid 2

Het eerste lid is niet van toepassing als de emissie de ondergrens, bedoeld in tabel 5.25, niet overschrijdt.

Voorstel t.a.v. artikel 5.27 BAL:

Huidige tekst:

Er wordt gemeten of aan de emissiegrenswaarden, bedoeld in tabel 5.25 wordt voldaan.

Vervangen door:

Er wordt door middel van een eenmalige meting, een periodieke meting of een continue meting gemeten of aan de emissiegrenswaarden, bedoeld in tabel 5.25, wordt voldaan. Tijdens een meting moet er sprake zijn van representatieve bedrijfsomstandigheden.

Voorstel t.a.v. artikel 5.31 BAL:

Huidige tekst:

Lid 1:

Het resultaat van de individuele meting overschrijft de emissiegrenswaarde niet.

Dit lid kan vervallen, indien in artikel 5.25 direct (zoals voorgesteld) wordt aangegeven dat de egw niet overschreden mag worden.

Lid 2:

De daggemiddelde waarde van de emissieconcentratie, bepaald op basis van het resultaat van continue metingen, is niet hoger dan de emissiegrenswaarde.

Lid 3:

De halfuurgemiddelde waarden, als resultaat van continue metingen, zijn niet hoger dan het dubbele van de emissiegrenswaarde.

Vervangen door:

De halfuurgemiddelde waarden van de emissieconcentratie, bepaald op basis van het resultaat van continue metingen, is niet hoger dan de emissiegrenswaarde.

Artikel 5.32

Geadviseerd wordt het vierde lid te verduidelijken. Dit is vrij onbegrijpelijk gedefinieerd (of ligt dat aan mij?)

Opmerking [11]: Volgens mij geldt dat er altijd 3x een half uur gemeten moet worden, dan hoeft je niet het resultaat te halveren. Je toetst of het gemiddelde van die drie deelmetingen niet hoger is dan de egw. Bij een continue meting, moet je, dacht ik, de drie hoogst halfuurgemiddelden gebruiken om het gemiddelde te berekenen. Toch?

De storingsemismissie is de toename van de vracht van de emissie, uitgedrukt in g/u, bij het falen van een reinigingstechniek of procesgeïntegreerde maatregel, en wordt berekend als het verschil tussen de ongereinigde massastroom en de massastroom berekend uit het debiet vermenigvuldigd met de geldende emissieconcentratie.

Geadviseerd wordt om in de tabel bij 5.32 aan te geven wat de termijn is t.a.v. het uitvoeren van de voorgeschreven metingen (bv binnen drie maanden na ingebruikname van de installatie of wijziging daarvan).

**Tekstuele opmerkingen t.a.v. nota van toelichting (p. 363):
artikel 5.32:**

In de nota van toelichting onder artikel 5.32 (storingsfactor, p. 362/363) [oud artikel 2.8 Abm] staat '5.39' waar '5.32' is bedoeld. Het gaat immers om de rechtsgrond voor het regelmatig meten van emissies.

In de laatste alinea bij de toelichting over artikel 5.32 wordt gerefereerd naar het zevende lid. Dit klopt volgens mij niet, omdat artikel 5.32 5 leden bevat.

Algemene laatste punten t.a.v. milieu:

1. KE verhuist van Abm luchtpar naar afd 8.5 Bkl;
2. Middelgrote stookinstallaties (par 3.2.3 gereserveerd) ivm implementatie MCPD in Abm;
3. Milieu algemeen: art 3.21 en 3.22 Ob juncto bijlage III Ob: wanneer advies VR/inspecteur (verbetering tov huidige wet);
4. BBT doc (bijlage bij Mor)= bijlage XX bij bkl ism art 8.9, 1^e lid, 8.74, 3^e lid en 8.79, 2^e lid Bkl.
5. Par 5.1.2 Bkl is een soort vervangende regeling voor het Bevi; vuurwerkbesluit ook in die buurt.
6. Meldingen en maatwerk: procedure uit Wm in afd 8.5 Ob: art 8.16 kennisgeving melding/maatwerkvrs (nb: p. 50 NvT Ob staat dat de regeling in art 8.20, 3^e lid Ob mede voorkomt dat de uitgebreide procedure (alleen voor belangrijke wijzigingen conform Rie-richtlijn en Aarhus verdrag) gevolgd moet worden voor het 'in de vergunning' opnemen van maatwerkvoorschriften. Maatwerkvoorschriften en vergunningvoorschriften zijn echter toch vrs van een ander kader? Maatwerkvoorschriften worden aan de inrichting verbonden, niet in de vg, anders zijn het vgvrs..?) Het gaat toch echter om een maatwerkvoorschrift dat geldt voor een bepaalde activiteit, anders zou het wel een vergunningvoorschrift zijn. Elders is geregeld (art 2.12, derde lid van het Bal) dat er geen maatwerkvoorschrift kan worden opgelegd, indien over een onderwerp een vergunningvoorschrift mogelijk is.
7. PGS 15 dummy: p. 304 NvT artikelgewijs Bal: aangegeven welke verplichtingen tav welke stoffen geldt (heel overzichtelijk!)

Reactie Afvalaspecten in Omgevingswet-AMvB's consultatie:

In essentie:

Omgevingsbesluit (Ob)

- 1.) artikel 7.1 financiële zekerheid voor chemische industrie : (NvT Algemeen, pag. 85) aanwijzing van gevallen waarbij financiële zekerheid verplicht is via Invoeringswet Omgevingswet en Invoeringsbesluit voor het storten van baggerspecie op land en het storten van afvalstoffen overig.
Momenteel is een project gaande van Min. I & M en Berenschot waarbij het verplicht stellen van financiële zekerheid voor de majeure risicobedrijven wordt onderzocht, o.a. bedrijven waar sprake is van opslag van afvalstoffen in grotere hoeveelheden. Opslag van afvalstoffen langer dan 1 jaar (tenzij nuttige toepassing kan worden aangetoond) valt onder de Europese Richtlijn storten en op grond daarvan is ook een financiële zekerheid voor stortplaatsen verplicht gesteld. Het stellen van financiële zekerheid voor langdurige opslag van afvalstoffen sluit hierbij nauwgezet op aan. Het verdient de voorkeur in de Nota van Toelichting alvast te anticiperen op de verwachte uitbreiding van de verplichting tot het stellen van financiële zekerheid voor alle bedrijven met een bepaalde opslagcapaciteit van afvalstoffen, en deze uitbreiding ook mee te nemen in de Invoeringswet en - besluit.
- 2.) Bijlage V: Begrip "verwijdering van afvalstoffen" in de Mer-richtlijn en Kaderrichtlijn afvalstoffen komen niet overeen. Bij de bepaling van de Mer-plicht zal dit tot discussies leiden en daarmee tot verzwaring van de uitvoeringslasten. Het is onvoldoende om zoals in de AMvB is voorgesteld, dit in de NvT op te lossen. De begrippen van de Kaderrichtlijn zoals die worden doorgevoerd in de Omgevingswetgeving dienen consequent in bijlage V van het Ob te worden overgenomen door daarin scherp onderscheid te maken tussen "nuttige toepassing" en "verwijdering" van afvalstoffen in de betekenis van de Kaderrichtlijn.

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

- 3.) Art.2.10 specifieke zorgplicht Milieubelastende activiteit (Nvt pag.91) "zorgplicht afval is al onderdeel is van specifieke zorgplicht in art. 2.10 lid 1"; NvT artikelsgewijs legt de koppeling met art.2.2 waarin o.a. oogmerk "doelmatig beheer van afvalstoffen" is opgenomen.
Relatie van deze specifieke zorgplicht met de algemene zorgplicht voor Afval in art. 10.1 Wet milieubeheer (Wm) is niet duidelijk; blijven deze zorgplichten afzonderlijk van elkaar bestaan? Worden ze geïntegreerd in module 2? Art 10.1 is veel specifiek voor alle afvalactiviteiten en richt zich tot een ieder, dus ook particulieren, art. 2.10 Bal richt zich alleen tot degene die Mba-activiteit verricht; het ruimere toepassingsbereik van zorgplicht 10.1 Wm mag daarbij niet uit het oog worden verloren.
- 4.) Hoe de nieuwe milieunormering zich verhoudt ten opzichte van de huidige normering is ondoorzichtig want wordt onvoldoende toegelicht en uitgewerkt, dan wel vooruitgeschoven, Nota van toelichting dient hierover transparant te zijn zodat eea kan worden vergeleken op milieugevolgen; enkele voorbeelden van vage bewoordingen:
NvT Artikelsgewijs pag. 39/40 welke cat. afvalstoffen wel/niet mogen worden gemengd wordt in een Min.regeling nog nader uitgewerkt, zie ook scheiden en mengen in par.3.5 art. 3.157 t/m 3.159. Par.3.5 Afvalbeheer artt. 3.117 t/m 3.162 NvT pag.54 stelt slechts dat "geen substantiële verschuivingen" plaatsvinden; NvT pag.128 stelt enkel dat "niet alle activiteiten uit Abm zijn overgenomen" Art.3.147 NvT pag 130 "bij vergunningplicht is aangesloten bij categorie-indeling omschrijving en capaciteitsgrenzen Bor: betekent dit dat uitzonderingen op vergunningsplicht zelfde is gebleven als als cat. 28.10 Bijlage 1 Bo?"
- 5.) NvT pag.69 en pag.130: voormalig OBM (Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets) komt niet meer terug in huidige vorm maar wordt nu als algemene vergunningplicht opgenomen. In de Invoeringswet komt als vervanger voor de OBM een specifieke vergunningsplicht voor de mer-beoordeling. De voormalige OBM-grondslag wordt hiermee sterk gereduceerd

terwijl de introductie OBM-plicht was ingegeven door diverse aspecten waarvoor een toestemming noodzakelijk werd geacht: Europese vergunningsplicht uit de Kaderrichtlijn afvalstoffen, Wet geluidhinder, Wet Bibob en Luchtkwaliteit en Bodemenergiesystemen. Hoe en waar die aspecten dan wél terugkomen in de Omgevingswetgeving is niet nader toegelicht, wij zien graag een nadere toelichting over de regulering van die aspecten.

- 6.) Verdwijnen vergunningplicht voor verbranden niet-recyclebare biomassa <15 MW met warmteterugwinning kan leiden tot nieuwe vervuiling: Niet duidelijk is wat bedoeld wordt met “niet recyclebare-biomassa” dit kan vervuilde stromen betreffen en bij verbranding in kleinere installaties zonder vergunning kunnen geen voorzieningen worden vereist om emissies tegen te gaan. De hoeveelheid biomassa in de markt is al beperkt en de voorkeur moet liggen bij inzet in processen die hoger staan binnen de voorkeursvolgorde afvalverwerking van art.10.4 Wet milieubeheer. Het energetisch rendement van verbranden van biomassa ligt laag t.o.v. vergisten, vergassen en chemische reiniging, verbranden draagt ook niet bij aan de circulaire economie. Het is daarom onwenselijk om dergelijke stromen ongeclusuleerd vrij te stellen van vergunningsplicht.
- 7.) Redactie wetsteksten kan beter: voorbeeld is art.3.143 lid 3 Bal uitzondering toepassingsbereik dierlijke bijproducten: “verwerken dierlijke bijproducten, niet door slachting anders dan storten, verbranden etc.” te omslachtig geformuleerd met dubbele ontkenning (“niet...anders”), leidt in de praktijk tot verwarring/discussie (sluwe advocaten buiten dit uit tegen ovh.) bescherming van de volksgezondheid is daarmee niet gediend.
- 8.) Uit oogpunt van doelmatigheid afvalbeheer dient in de omgevingsvergunning voor afvalverbranders (bijv. in art. 8.22 Bkl lid 2 of par.4.4 Bal) een acceptatieplicht voor (gedefinieerd) brandbaar afval te worden voorgeschreven: er is landelijk voldoende verbrandingscapaciteit voor AVI's, toch belandt er sinds de sterke verlaging van stortbelasting te veel brandbaar afval onnodig op de stortplaats (want strijdig met voorkeursvolgorde afvalverwerking art.10.4 Wm waarbij verbranden met energieteterugwinning de voorkeur geniet boven storten als minst wenselijke vorm); AVI's weigeren geregeld brandbaar afval omdat dat “niet geschikt zou zijn voor verbranding”, in de markt lijkt een verdienmodel te functioneren waarbij zowel sorteers, stortplaatsen als AVI's baat hebben bij storten van brandbaar afval door het lagere storttarief (dan tarief verbranden), AVI's kunnen zo lucratief meer afval uit buitenland inzetten in hun ruimer beschikbare verbrandingscapaciteit, terwijl brandbaar afval uit NL deels wordt geweigerd. Een acceptatieplicht in de vergunning zou dit uit milieuoogpunt ongewenste verdienmodel kunnen doorbreken.

bijzaken voor in de bijlage:

- 1.) Bkl artikel 8.32 t/m 8.48: Besluit stortplaatsen en stortverboden (Bssa) wordt in volgende module Omgevingswet meegenomen, waarom Stortbesluit bodembescherming al wel en Bssa nog niet in Bkl? Beide besluiten reguleren regels mbt stortplaatsen (locatiegeboden) NvT Algemeen: pag.16 “Stortbesluit bodembescherming overgegaan in Bkl”
- 2.) Bkl NvT pag.205: in het bijzondere deel zijn regels opgenomen voor storten van afvalstoffen op een stortplaats en het beheren van een gesloten stortplaats” beheren van een gesloten stortplaats blijft toch voorlopig in art. 8.47-8.51 Wm? regels staan ook niet in Bkl
- 3.) Bkl NvT pag.27/31 doelmatig afvalbeheer is nog niet opgenomen in tabel 2.1 en 2.2 regels Rijkssturing! niet consequent doorgevoerd want doelmatig afvalbeheer is wel opgenomen in art. 4.22 lid 2 e Ow en art. 8.21 en 8.88 Bkl

- 4.) Bal Art 3.143 t/m 3.160: zijn de grenzen vergunningplicht gelijk gebleven? Is niet toegelicht in NvT
- 5.) Bal NvT pag.135 Bssa blijft naast Bal bestaan: niet consequent, want in NvT Bkl staat dat Bssa naar Invoeringswet Ob gaat.

Namens Projectgroep Omgevingswet-Afval: Paul Speelman, Edith van Galen, Eric de Vries, Harry Drupsteen, Esther Beukenhorst

Consultatie

**Besluit kwaliteit leefomgeving
Besluit activiteiten leefomgeving
Omgevingsbesluit**

Harry Drupsteen

Algemeen

1

Type A bedrijven en vergelijkbaar worden niet langer gereguleerd in het Bal. Ook bepaalde thema's als stofhinder (!) en verkeer van en naar de activiteit worden niet geregeld en aan de lokale besturen overgelaten. Als gevolg van één van de uitgangspunten van de Ow – decentraal tenzij - is dat begrijpelijk. In het licht van doelmatige regelgeving, een van de andere uitgangspunten van de Ow, kan niet worden volgehouden dat het efficiënt is om 450 gemeentebesturen en 12 provinciebesturen te laten besluiten wat in één besluit centraal zou kunnen worden opgenomen. Het is daarom te prefereren om de gedachte “decentraal tenzij” uit te werken in een hoge mate van lokale flexibiliteit ten opzichte van centraal gereguleerde milieubeschermingsniveau's per thema. Een dergelijke doelmatige aanpak zou ook verbetering aanbrengen in het diffuse beeld van de vindplaatsen van normering. Tenslotte voorkomt een dergelijke doelmatige aanpak grote verschillen in het level playing field.

2

De trend om rechtstreeks te verwijzen naar Europese regels is sterk doorgezet. In het kader van de doelstelling eenvoudig en beter is het enerzijds begrijpelijk dat er geen Nederlandse koppen op Europese regelgeving zijn gezet, anderzijds worden de Ow- AmvB's als zodanig niet doorzichtiger door de vele rechtstreekse verwijzingen en worden Europese regels en begrippen van toepassing op activiteiten waarvoor de Europese regels niet zijn bedoeld.

3

De formulering van de AmvB's is no nonsense, wat uit oogpunt van eenvoudige regelgeving begrijpelijk is. Omdat de no nonsense aanpak leidt tot minder expliciet uitgeschreven regelgeving, lijkt er meer aanleiding voor discussie in de praktijk. Discussie over de uitvoering van regelgeving lijkt de lasten voor de uitvoeringspraktijk te verzwaren.

4

Het koepelconcept voor het clusteren van milieuactiviteiten, zodat deze als één samenhangend geheel kunnen worden beoordeeld, dat in de preconsultatieversie van het Bkl was opgenomen, is niet langer in het Bkl opgenomen. Wel is in het Bkl de mogelijkheid opgenomen om gebiedsspecifiek milieugebruiksruimte te verdelen (zie NvT § 3.3 Bkl), bv via een kaveldeling.

Besluit kwaliteit leefomgeving

1

In hoofdstuk 5 Omgevingsplannen richt de normering zich per thema (veiligheid, luchtkwaliteit, geluid en trillingen en geur) op een variant van het begrip activiteit:

Art. 5.4 e.v. Bkl Externe veiligheid activiteit met (complexe) externe veiligheidsrisico's aangewezen in **bijlage VII en VIIa Bkl (enerzijds activiteiten** als tanken van CNG, opslaan van diverse gevaarlijke stoffen, een koel/vriesinstallatie met ammoniak, een windturbine, insluitsystemen voor gassen, brandbare vloeistoffen of gevaarlijke stoffen tot en met een Seveso-inrichting), waarbij het PR is uitgezonderd voor (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties die binnen de begrenzing van de

locatie waar de activiteit plaatsvindt liggen en een functionele binding daarmee hebben,

art. 5.36 e.v. Bkl Luchtkwaliteit activiteit die bijdraagt aan de concentratie van stikstofdioxide (NO₂) of PM₁₀, waarbij voor het bepalen van NIBM de bijdragen van de volgende activiteiten en werken worden opgeteld, activiteiten of bouwwerken binnen de begrenzing van de locatie waar de activiteit

wordt verricht of die een functionele binding hebben met een activiteit en voor zover het redelijkerwijs voorzienbaar is dat de activiteiten in gebruik wordt genomen of gestart, en bouwwerken worden gerealiseerd gedurende een periode van vijf jaar na vaststelling van het omgevingsplan, voor zover deze:

- 1°. gebruikmaken of zullen maken van dezelfde ontsluitingsweg, en
- 2°. aan elkaar grenzen, zullen grenzen of in elkaars directe nabijheid zijn gelegen, tot een afstand van ten hoogste 1000 m, waarbij activiteiten en werken die niet meer bijdragen aan de concentratie dan 0,1 µg/m³ buiten beschouwing blijven.

Art. 5.42 e.v. Bkl Geluid activiteit De paragraaf geluid en trillingen is van toepassing op bedrijfsmatige activiteiten. Als bedrijfsmatige activiteit kan in een omgevingsplan ook worden aangemerkt het geheel van bij dezelfde onderneming of instelling verrichte activiteiten die onderling technische, organisatorische of functionele bindingen hebben en in elkaars nabijheid worden verricht, waarbij de grenswaarden voor de activiteit niet van toepassing zijn op in het omgevingsplan aangewezen geluidgevoelige gebouwen en geluidgevoelige locaties die een functionele binding hebben met een bedrijfsmatige activiteit voor zover het betreft het geluid door die bedrijfsmatige activiteit.

Art. 5.59 e.v. Bkl Geur activiteit In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met de geurbelasting door bedrijfsmatige activiteiten op geurgevoelige gebouwen en geurgevoelige locaties. Als sprake is van geurbelasting op een geurgevoelig gebouw of een geurgevoelige locatie door meer dan één bedrijfsmatige activiteit, wordt rekening gehouden met de naar het oordeel van het bevoegde bestuursorgaan relevante cumulatie van geur door die bedrijfsmatige activiteiten. Voorgaande is niet van toepassing op geurgevoelige gebouwen en geurgevoelige locaties die een functionele binding hebben met een bedrijfsmatige activiteit voor zover het betreft de geurbelasting door die bedrijfsmatige activiteit.

NB Veel activiteiten ihkv het omgevingsplan (immissiekant) hebben gevolgen voor diverse thema's, maar worden per thema op verschillende wijze gedefinieerd. Het gevolg hiervan is ondoorzichtig. Per thema verschilt het toepassingsbereik, bv door het uitsluiten van bepaalde functionele bindingen, die als zodanig weer verschillend zijn geformuleerd. Aan de emissiekant in het Bal zijn activiteiten ook op verschillende wijze gedefinieerd, variërende van een enkelvoudige activiteit via samenhangende activiteiten en installaties naar IPPC-installaties en Seveso-inrichtingen. Het is onduidelijk op welke wijze de emissiekant van het Bal op de immissiekant van het Bkl aansluit.

2

Afwijken van normering

Lucht In H-2 Omgevingswaarden in art. 2.2 is het mogelijk gemaakt om in het omgevingsplan of –verordening **strengere omgevingswaarden voor luchtkwaliteit** op te nemen.

EV In H-5 Omgevingsplannen in art. 5.8 is het mogelijk gemaakt om in een omgevingsplan **ten hoogste 3 jaar tijdelijk af te wijken van het PR** voor kwetsbare gebouwen en locaties tot een PR van een op de honderdduizend per jaar. Geen afwijking mogelijk voor zeer kwetsbare gebouwen! In de NvT artikelsgewijs op art. 5.3, 2^e lid Bkl is aangegeven dat gemeenten in het omgevingsplan ook niet aangewezen gebouwen en locaties een vergelijkbare bescherming als (zeer)(beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties kan bieden of het beschermingsniveau kunnen opschalen van kwetsbaar naar zeer kwetsbaar. Hiervoor is echter in het Bkl geen grondslag opgenomen, zoals dat wel is gebeurd in art. 5.56 Bkl voor geurgevoelige gebouwen en locaties.

Geluid In art. 5.44 is het mogelijk gemaakt dat **andere grenswaarden** dan de standaardwaarden worden vastgesteld (**zowel strenger als soepeler**) en kunnen maximale geluidniveaus worden vastgesteld voor de periode van 7.00 tot 19.00 uur (alleen dagperiode), of kan het stellen van grenswaarden geheel of gedeeltelijk achterwege worden gelaten. In art. 5.49 wordt aan het stellen van hogere grenswaarden de voorwaarde gesteld dat de **binnenwaarden** van geluidgevoelige bestemmingen wordt gehaald. Anders dan bij EV en Geur is het bij het thema geluid niet mogelijk om geluidgevoelige objecten aan te wijzen naast de in art. 5.42 Bkl aangewezen gevoelige gebouwen en locaties.

Geur In art. 5.56 worden de geurgevoelige gebouwen en locaties aangewezen en is het mogelijk gemaakt dat in een omgevingsplan **andere geurgevoelige gebouwen en locaties** worden aangewezen. In de artn. 5.61-5.68 zijn grenswaarden opgenomen voor zuiveringstechnische werken, dierenverblijven, veehouderijen en agrarische activiteiten. In art. 5.69 en 5.70 is het mogelijk gemaakt dat in een omgevingsplan, als dat voor een doelmatig beheer, gebruik of de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies aangewezen is, voor onderdelen van het grondgebied, dan wel als zwaarwegende economische belangen of zwaarwegende andere maatschappelijke belangen dit rechtvaardigen, voor onderdelen van het grondgebied, andere waarden dan de standaardwaarden of een andere afstand worden vastgesteld dan in het Bkl.

3

In het Omgevingsplan wordt expliciet rekening gehouden met de milieunormering voor milieubelastende activiteiten. Hiermee verschuift de milieutoets, die voorheen regelmatig pas achteraf werd uitgevoerd als de activiteit ingevolge de Wabo werd aangevraagd, naar voren in de beleidscyclus. Hierdoor kunnen in principe problemen worden opgelost die voorheen, omdat achteraf werd getoetst, niet konden worden opgelost.

4

H-8 Omgevingsvergunningen De **milieuneutrale wijziging** komt niet terug in de Ow. De wet hanteert als uitgangspunt dat de omgevingsvergunning wordt voorbereid met de reguliere procedure. Voor zover de uitgebreide procedure van toepassing is (o.m. Seveso en IPPC), is in art. 8.20, 3e lid Omgevingsbesluit een uitzondering gemaakt voor **niet belangrijke wijzigingen** waarvoor de reguliere procedure van toepassing is. De Ow schrijft in art. 4.22, 2e lid beoordelingsregels voor milieubelastende activiteiten o.m. voor dat BBT moet worden toegepast. Daarmee is een beperkt toetsingskader zoals in de Wabo was opgenomen voor milieuneutrale veranderingen niet in overeenstemming.

Een **niet belangrijke wijziging is een wijziging die in de zin van de RIE niet belangrijk is** en geen aanzienlijk effect heeft op het milieu in de zin van het Verdrag van Aarhus! Wat niet belangrijk is dan wel significant is wordt in de RIE niet aangegeven (NvT algemeen 11.6.1.3). **Aangegeven wordt dat het de bedoeling is de regeling uit art. 3.10, 3e lid Wabo voort te zetten.** Bovendien wordt voorkomen dat de uitgebreide procedure gevolgd moet worden voor het in de vergunning opnemen van maatwerkvoorschriften. Door de wijziging van het toetsingskader zal dit echter tot verschillen met de regeling van de Wabo leiden en tot **discussie met het bedrijfsleven**. Immers op de niet belangrijke wijziging is weliswaar de reguliere procedure van toepassing, maar ook het volledige beoordelingskader van art. 8.7. **Daarmee is het uitgesloten dat, zoals in de NvT artikelsgewijs wordt aangegeven, dat de regeling van art. 3.10, 3^e lid Wabo wordt voortgezet, die een beperkt**

toetsingskader kent. Door deze wijziging zijn nu ook “niet belangrijke” toenames toegestaan van de milieubelasting tov het vergunde kader.

5

Art. 8.7 Nieuw toetsingskader omgevingsvergunning milieu is RIE, ook voor niet RIE-installaties. De omgevingsvergunning milieu wordt alleen verleend als verzekerd is dat:

Milieuverontreiniging geïntegreerd wordt voorkomen; emissies worden voorkomen of beperkt; alle passende preventieve maatregelen zijn getroffen; BBT wordt toegepast; geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt; energie doelmatig wordt gebruikt; ongevallen worden voorkomen; maatregelen bij bedrijfsbeëindiging en rekening wordt gehouden met de artn. 10.14 en 10.29a Wm.

NvT Algemeen 11.6.1.2 Anders dan in Wabo geen algemene weigeringsgrond “belang bescherming milieu”, maar positief geformuleerde beoordelingsregels. Naast de positief geformuleerde beoordelingsregels kent de wet 2 expliciete weigeringsgronden, ernstige risico's voor de gezondheid art. 5.32 Ow en Bibob art. 5.31 Ow. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd! Dit is logisch want het oogmerk van de omgevingsvergunning milieu is in art. 8.5 omschreven als het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid en het milieu! Zie overeenkomstig de artikelen 5.26 jc 4.22 Ow. Het lijkt erop dat hoewel dit niet als expliciete weigeringsgrond is opgenomen, dat indien een vergunning moet worden geweigerd dit wordt gemotiveerd als strijd met het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid en het milieu. **Het lijkt echter onwaarschijnlijk dat de wijziging van het toetsingskader niet tot inhoudelijke gevolgen zal leiden, alleen al door toevoeging van het gezondheidsaspect!** Zie ook de expliciete wijzigingsbevoegdheid en intrekingsbevoegdheid van de omgevingsvergunning tbv de bescherming van de gezondheid in art. 8.87 respectievelijk 8.88.

NB Is het thema gezondheid verdisconteerd in de omgevingswaarden voor lucht, geluid, geur enz.? M.a.w. indien aan deze omgevingswaarden wordt voldaan, is de gezondheid dan voldoende beschermd?

NB NvT Algemeen 11.6.1.3 Anders dan onder de Wabo is het betrekken van de bestaande toestand van het milieu, de gevolgen van de activiteit voor het milieu en de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen niet meer expliciet benoemd in het beoordelingskader. Deze aspecten worden meegenomen bij de beoordeling of sprake is van significante verontreiniging.

NB NvT Algemeen 11.6.1.7 Het milieubeleidsplan wordt samen met de structuurvisie en de waterplannen opgenomen in de omgevingsvisie, een strategisch plan. Ogv de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zal bij besluitvorming met het eigen beleid rekening moeten worden gehouden. Daarom is het niet nodig de omgevingsvisie in de beoordelingsregels op te nemen.

NB NvT Algemeen 11.6.1.7 Milieuzorgsysteem komt niet terug in de beoordelingsregels. Het is onderdeel van BBT-conclusies en wel kunnen voorschriften terzake aan de vergunning worden verbonden.

6

De specifieke beoordelingsgronden voor de omgevingsvergunning voor externe veiligheid in art. 8.10 Bkl sluiten aan bij de instructieregels voor omgevingswaarden in het omgevingsplan die in H-5 Bkl zijn opgenomen. Hierdoor bestaat een doorzichtige systematiek. Anders dan bij EV wordt voor luchtkwaliteit in art. 8.11 direct naar de omgevingswaarden van H-2 verwezen en niet naar

instructieregels van H-5. De specifieke beoordelingsregels voor geluid zijn in art. 8.12a Bkl opgenomen, terwijl de systematiek lijkt aan te sluiten bij de instructieregels in art. 5.44 Bkl. Het lijkt daarom mogelijk de systematiek van de specifieke beoordelingsgronden wetstechnisch consistentier te formuleren.

7

Om de gevolgen van het verlaten van het begrip inrichting op te vangen gelden geluidnormen niet voor gebouwen of locaties die een (eerdere) functionele binding hebben met de activiteit.

8

Levert de verhoging van de geluidnorm met 5 dB(A) op een bedrijventerrein voldoende ruimte op voor bedrijven? Zie art. 5.44, 2^e lid en art. 8.12a, 1^e lid onder b Bkl.

9

In art. 8.21 Bkl zijn de verplicht aan de omgevingsvergunning te verbinden voorschriften geformuleerd, waaronder het onderhoud van bodembeschermende maatregelen. In de NvT § 3.1 Bal is aangegeven dat onderhoud van bodembeschermende voorzieningen onder de specifiek zorgplicht valt, omdat het een vanzelfsprekende maatregel voor een initiatiefnemer zou moeten zijn.

10

In art. 8.22 Bkl is aangegeven welke overige voorschriften aan de omgevingsvergunning kunnen worden verbonden. Dit zijn o.m. voorschriften die tot onderzoek naar verdere bescherming van het milieu verplichten. Moet deze mogelijkheid niet aansluiten op de doelstelling die in art. 8.5 is geformuleerd dus inclusief onderzoek naar gezondheid en veiligheid?

11

Verhouding vergunningplicht milieubelastende activiteiten – algemene rijksregels

NvT Algemeen 11.6.1.5 Vergunningplichtige milieubelastende activiteiten vallen veelal voor een deel onder algemene regels. Bovendien is **de specifieke zorgplicht** van art. 2.10 Bal **van toepassing op alle milieubelastende activiteiten**, zowel vergunningplichtige als algemeen geregelde activiteiten. De specifieke zorgplicht is de **overkoepelende norm**, de voorschriften in algemene regels en vergunningen zijn een verbijzondering van deze norm. Dit betekent dat de vergunning niet voor alle mogelijke gevolgen van de activiteiten concrete voorschriften hoeft te bevatten.

NB Het BG motiveert in de vergunning dat de algemene regels overeenkomstig art. 4.22 Ow aan BBT voldoen en terzake geen voorschriften in de vergunning behoeven te worden opgenomen.

NB Is het nu noodzakelijk om bij TH de relatie aan te geven tussen de lex generalis (specifieke zorgplicht) en de lex specialis (voorschriften in algemene regels en vergunningen)?

NB Afwijken van algemene regels: Ter aanvulling biedt art. 5.35 Ow de mogelijkheid **voor IPPC**-installaties en **Seveso**-inrichtingen om **strengere voorschriften** aan de vergunning te verbinden, bv om BBT te borgen. Ook staat art. 5.35 Ow afwijkende vergunningvoorschriften toe als de algemene regels dat toelaten. **In H-3, 4, 5 Bal is in ruime zin mogelijk gemaakt om bij vergunningvoorschrift af te wijken van de algemene rijksregels.** Dit is een **verruiming tov het Abm**. Ook is de **beperking van het Abm losgelaten** dat maatwerk ogv zorgplicht slechts mogelijk is als het onderwerp **niet uitputtend** is geregeld. **Maatwerk is in beginsel steeds mogelijk ogv zorgplicht.** Op dit punt is het Bkl

eenvoudiger dan het Bkl (de vraag of de zorgplicht een onderwerp uitputtend regelt behoeft niet langer te worden beantwoord) en flexibeler.

Besluit activiteiten leefomgeving

1

Gegevens en bescheiden over activiteiten Bal De verplichting voor een initiatiefnemer om gegevens aan te leveren is opgenomen in art. 2.13 Bal (algemeen) en in de hoofdstukken 3 en 4 Bal, bij de specifieke activiteiten. Tov het Abm hoeft een initiatiefnemer veel minder gegevens aan te leveren. Zo ontbreekt vaak de verplichting om geluidgegevens aan te leveren over een activiteit. Op deze wijze ontstaat een ongewenste verschuiving naar toezicht achteraf, waar zowel voor de initiatiefnemer als het BG risico's aan kleven. Voor de opdrachtgevers kan dit een belangrijke lastenverhoging betekenen! NB Hoe en waar is gegevensaanlevering voor vergunningverlening geregeld? Geldt voor vv hetzelfde? Dan ook voor vv lastenverhoging voor opdrachtgevers en ongewenste verschuiving van vv en overleg vooraf naar toezicht achteraf.

2

De uitermate ingewikkelde afbakening tussen vergunningplicht en algemene regels op het gebied van emissies van (zeer zorgwekkende) stoffen naar de lucht is uit de 4^e tranche van het Abm overgenomen in het Bal. Dergelijke ingewikkelde constructies passen niet in regelgeving die als doelstelling heeft om eenvoudig en beter te zijn dan voorgaande regelgeving. De uitvoering van de regelgeving over dit belangrijke onderwerp loopt hierdoor tegen de grenzen aan van haar mogelijkheden en adequaat toezicht is nauwelijks mogelijk.

3

Systematiek richtingaanwijzer H-3 is als zodanig transparant: milieubelastende activiteit (definitie van activiteit via technische en functionele bindingen en nabijheidseisen, wel of niet Europese installatie, inrichting, naar een gekoepeld bedrijventerrein), vergunningplicht, algemene regels. Maar tegelijk complex door de vele varianten van het aangrijpingspunt van normering en de relaties met de andere AmvB's. Er is geen eenduidig aangrijpingspunt voor de normering, en de normering kent naast het Bal en de overige AmvB's ook vindplaatsen in omgevingsplannen en verordeningen, zodat een diffuus beeld bestaat van de norm en zijn aangrijpingspunt. De uitvoering lijkt hierdoor zwaar te worden belast.

Begrip inrichting > milieubelastende activiteit > H-3 een richtingaanwijzer

In de Ow is het begrip inrichting als aangrijpingspunt voor milieunormering van samenhangende activiteiten verlaten. Omdat het aangrijpingspunt voor milieunormering onder de Ow vele varianten kent – van enkelvoudige activiteit via functioneel of technisch samenhangende activiteiten naar installatie, IPPC-installatie en Seveso-inrichting - is in H-3 een richtingaanwijzer opgenomen.

NvT artikelsgewijs Omwille van het vergroten van inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van de regels is gekozen om initiatiefnemers met een richtingaanwijzer te loodsen naar de regels die daadwerkelijk relevant zijn. Het derde artikel van elke paragraaf in hoofdstuk 3 bevat deze richtingaanwijzer.

NvT artikelsgewijs De paragrafen in dit hoofdstuk zijn steeds op dezelfde wijze opgebouwd. Eerst wordt een hoofdactiviteit aangewezen. Vervolgens wordt aangegeven of de milieubelastende

activiteit ook andere activiteiten op dezelfde locatie omvat. In een tweede lid wordt aangegeven of de milieubelastende activiteit ook andere activiteiten omvat die – eenvoudig gezegd – technisch én milieuhygiënisch met de hoofdactiviteit zijn verbonden. Ten tweede wordt aangegeven dat ook activiteiten die de hoofdactiviteit functioneel ondersteunen onder de paragraaf vallen. Wanneer verbonden activiteiten onder het toepassingsbereik van een paragraaf vallen, vallen ze in ieder geval onder de specifieke zorgplicht in artikel 2.10. Het tweede artikel maakt duidelijk of er voor die activiteit (of een deel ervan) een vergunningplicht geldt. Vervolgens bepaalt het artikel daarna welke algemene regels en modules op de activiteit van toepassing zijn. De algemene regels zijn opgenomen in hoofdstuk 4, de modules staan in hoofdstuk 5.

Daarnaast staan in het Bkl een aantal uitzonderingen opgenomen voor de normering van activiteiten:

Zo is het plaatsgebonden risico niet van toepassing op (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties die liggen binnen de begrenzing van de locatie waar de activiteit plaatsvindt en een functionele binding daarmee hebben (art. 5.10 Bkl).

Zo worden de bijdragen aan de luchtkwaliteit van activiteiten binnen de begrenzing van de locatie waar een activiteit wordt verricht bij elkaar opgeteld of de bijdragen aan de luchtkwaliteit van activiteiten die een functionele binding hebben met een activiteit bij elkaar opgeteld (art. 5.39 Bkl).

Tenslotte wordt het in het omgevingsplan en de omgevingsverordening mogelijk om (tijdelijk) af te wijken van de milieunormering, er een lokale invulling aan te geven en milieunormen op te nemen voor de onderwerpen die niet door rijksregels worden bestreken, zoals diffuse stofhinder.

Eenzijds is het Bal mbv H-3 richtingaanwijzer op hoofdlijnen een wetssystematisch doorzichtig geheel geworden bestaande uit de richtingaanwijzer in H-3, de algemene regels in H-4 en de modules in H-5. Anderzijds biedt de richtingaanwijzer, gelet op het voorgaande, geen oplossing voor het achterliggende diffuse aangrijpingspunt voor de milieunormering, dat door het verlaten van het begrip inrichting is ontstaan. De complexiteit die met de vele varianten van de milieubelastende activiteit is ontstaan zal tot veel discussie leiden over de afbakening van de milieunormering en daarmee tot blijvende lastenverzwaring, zowel voor het bedrijfsleven door vertraging van procedures als voor het BG door de lastige uitvoerbaarheid. De voorgestane vereenvoudiging van regelgeving (en daarmee van de uitvoering van regelgeving) is voor het onderdeel milieu niet gehaald.

Daarnaast wordt de op zich toe te juichen doelstelling van de richtingaanwijzer om helder aan te wijzen wat er op een activiteit van toepassing is, doorkruist door de toevoeging van met de milieubelastende activiteit technisch of functioneel samenhangende activiteiten op een locatie. De doelstelling van de richtingaanwijzer kan uitsluitend worden behaald indien alle van toepassing zijnde wetsverplichtingen worden aangewezen, en dat lijkt onhaalbaar. Je kunt je afvragen of de richtingaanwijzer op deze manier wel meerwaarde heeft en wel kan waar maken waarvoor het is bedoeld, want deze systematiek kan tot grote misverstanden leiden.

Voorbeelden van de uitwerking van de richtingaanwijzer

§3.2.2 Grote stookinstallatie

Art. 3.8 Voorbeeld van een **variabele milieubelastende activiteit**

1. Het **stoken in installaties, bedoeld in categorie 1.1 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies**, is een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1.

2. Deze activiteit omvat ook andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die:
- hiermee rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan, en gevolgen kunnen hebben voor de emissies en verontreiniging, of
 - deze functioneel ondersteunen.

Artikel 3.9 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen: complexe bedrijven)

- Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt voor de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.8 als het gaat om het exploiteren van een ippc-installatie voor het stoken, bedoeld in categorie 1.1 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies.
- Een milieubelastende activiteit als bedoeld in het eerste lid omvat ook de milieubelastende activiteiten, die worden verricht op dezelfde locatie en die deze activiteit functioneel ondersteunen.
- Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verrichten, geldt voor het lozen op een oppervlaktewaterlichaam van afvalwater afkomstig van de milieubelastende activiteit, bedoeld in het eerste en tweede lid.

NB De vergunningplicht voor grote stookinstallaties is niet geheel overeenkomstig de aanwijzing van de milieubelastende activiteit in art. 3.8. De vergunningplicht is in principe beperkt tot de IPPC-installatie. Dat betekent dat er delen van de milieubelastende activiteit niet vergunningplichtig zijn en in elk geval onder de specifieke zorgplicht vallen. Zie lid 2 de functionele binding is anders dan in art. 3.8 een voorwaarde voor vergunningplicht voor aanvullende milieubelastende activiteiten; de eisen van rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan, en gevolgen kunnen hebben voor de emissies en verontreiniging komen niet terug. Op deze wijze wordt waarschijnlijk bereikt dat een activiteit óf vergunningplichtig is óf onder algemene regels valt, wat in principe een duidelijke afbakening is, maar het is nogal ondoorzichtig geformuleerd en (niet) toegelicht.

Artikel 3.10 (algemene regels)

- Bij het verrichten van de activiteit, bedoeld in artikel 3.8, wordt voldaan aan de regels over grote stookinstallaties, bedoeld in paragraaf 4.3.
- Bij het verrichten van de activiteit wordt ook voldaan aan de regels over:
 - het PRTR-verslag, bedoeld in paragraaf 5.3.1, en
 - het emitteren van zeer zorgwekkende stoffen, bedoeld in paragraaf 5.4.3.

NB Door het aanwijzen van andere activiteiten die tot de milieubelastende activiteit grote stookinstallatie behoren is deze richtingaanwijzer niet compleet. Ook maakt de richtingaanwijzer voor de exploitant niet duidelijk of er regels in het omgevingsplan gelden. **PM** check zijn verticale regels in het omgevingsplan mogelijk?

§ 3.2.4 Natte koeltoren

Artikel 3.11 (milieubelastende activiteit)

Het in werking hebben van een natte koeltoren is een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1.

Artikel 3.12 (algemene regels)

1. Bij het verrichten van de activiteit, bedoeld in artikel 3.11, wordt voldaan aan de regels over een natte koeltoren, bedoeld in paragraaf 4.45.
2. Bij het verrichten van de activiteit wordt ook voldaan aan de regels over het lozen van koelwater, bedoeld in paragraaf 4.112, als de activiteit niet als vergunningplichtig is aangewezen in dit hoofdstuk.

NB Voor simpele gevallen werkt de richtingaanwijzer goed. Echter voor deze gevallen is de richtingaanwijzer het minst noodzakelijk.

§ 3.4.8 **Scheepswerven**

Artikel 3.109 (milieubelastende activiteiten)

1. Het maken, onderhouden en het behandelen van de oppervlakte van schepen zijn milieubelastende activiteiten als bedoeld in artikel 2.1.
2. Deze activiteiten omvatten ook andere milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die:
 - a. hiermee rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan, en gevolgen kunnen hebben voor de emissies en verontreiniging, of
 - b. deze functioneel ondersteunen.
3. Deze paragraaf is niet van toepassing als schepen alleen worden gemaakt, onderhouden of de oppervlakte ervan wordt behandeld bij een huishouden of bij het uitoefenen van beroep of bedrijf aan huis.

Artikel 3.110 (aanwijzing **vergunningplichtige gevallen**)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt voor de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.109, als het gaat om het exploiteren van **een ippc-installatie** voor het behandelen van de oppervlakte van stoffen, voorwerpen of producten met organische oplosmiddelen, bedoeld in categorie 6.7 van bijlage I bij de richtlijn industriële emissies.
2. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verrichten, geldt voor het lozen op een oppervlaktewaterlichaam van afvalwater afkomstig van de milieubelastende activiteit, bedoeld in het eerste lid.
3. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, geldt voor de milieubelastende activiteit, bedoeld in artikel 3.109, als het gaat om:
 - a. het maken van metalen **pleziervaartuigen** met een langs de waterlijn te meten lengte van **25 m of meer**, of
 - b. **het maken, onderhouden of behandelen van de oppervlakte van schepen**, anders dan pleziervaartuigen.

4. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, omvat ook de milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie, die met deze activiteit rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan, en gevolgen kunnen hebben voor de emissies en verontreiniging.

5. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam te verrichten, geldt voor het lozen op een oppervlaktewaterlichaam van afvalwater afkomstig van de milieubelastende activiteit, bedoeld in het derde en vierde lid.

NB In afwijking van bv grote stookinstallaties wordt de vergunningplicht hier ook opgehangen aan milieubelastende activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie, die met deze activiteit rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan, en gevolgen kunnen hebben voor de emissies en verontreiniging. **VRAAG** Is de reden hiervoor dat i.c. ook sprake is van niet IPPC-installaties? Bij IPPC-installaties is deze eis immers al in de definitie van installatie opgenomen?

Artikel 3.111 (algemene regels)

1. Bij het verrichten van de activiteit, bedoeld in artikel 3.109, wordt voldaan aan de regels over:

- a. het stralen van metalen, bedoeld in paragraaf 4.13,
- b. het schoonbranden van metalen, bedoeld in paragraaf 4.14,
- c. het lassen van metalen, bedoeld in paragraaf 4.16,
- d.

Artikel 3.112 (gegevens en bescheiden)

1. Ten minste vier weken voor het begin van de activiteit, bedoeld in artikel 3.109, worden gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag verstrekt over: a. de begrenzing van de activiteit, en

b. de verwachte datum van het begin van de activiteit.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing als eerder verstrekte gegevens of bescheiden wijzigen.

NB De over te leggen gegevens en bescheiden zijn mager

4

In art. 2.2 Bal zijn de oogmerken van de regels in H-2 t/m H-5 opgesomd: waarborgen veiligheid, beschermen gezondheid en kwaliteit lucht, bodem en watersystemen enz.

NvT artikelsgewijs **NB** stofhinder, nadelige gevolgen van verkeer van en naar de activiteit, belang duisternis en donkere landschap zijn niet meegenomen als reden om rijksregels te stellen! Voor deze belangen is wel de **wettelijke zorgplicht** (dus niet de specifieke) van toepassing en kunnen **decentraal regels** worden gesteld. **NB** Diffuse stofemissies van scheepswerven zoals Damen shiprepair lokaal regelen!! **Stofhinder lijkt van dezelfde orde als geluid-, trilling-, geur- en lichthinder en zou om die reden ook in het Bal moeten worden gereguleerd.**

5

Art. 2.8 Eens BG altijd BG voor GS In art. 3.4 Omgevingsbesluit is geregeld dat **GS is BG voor complexe bedrijven**. Art. 2.8 regelt **dat GS ook is BG voor de algemene regels** voor andere milieubelastende activiteiten **op dezelfde locatie** als de complexe bedrijven. **NB** Door het verlaten van het begrip inrichting ontstaat hier een afbakeningsvraag, die op deze manier is opgelost.

6

Art. 2.10 **Specifieke zorgplicht** Degene die een milieubelastende activiteit verricht en weet / vermoed dat deze nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen bedoeld in art. 2.2, is verplicht deze te voorkomen, beperken of achterwege te laten. Voor milieubelastende activiteiten houdt de zorgplicht in ieder geval in preventie verontreiniging, preventie gezondheid, BBT, geen significante verontreiniging, voorkomen ongewone voorvallen, doelmatige bemonstering, representatieve metingen en herstel bodem mogelijk.

NB NvT Algemeen 11.6.1.2 Bkl (onderwerp toetsingskader omgevingsvergunning) **Gezondheid** maakt expliciet deel uit van het begrip milieuverontreiniging. Merkwaardig dat in het Bal gezondheid naast verontreiniging wordt opgesomd.

NvT § 2.3.3 Uitwerking van de algemene wettelijke zorgplicht. **Hierdoor is het mogelijk om rijksregels te beperken tot hoofdzaken**. Niet nodig om alle potentiële nadelige gevolgen tot in detail te regelen. Dat is veelal ook niet mogelijk omdat niet alle gevolgen vooraf zijn te voorzien. De specifieke zorgplicht **vervangt voorschriften** die voor een initiatiefnemer **vanzelfsprekend** zouden moeten zijn en doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid.

NvT § 3.1 **Directe handhaving** op de specifieke zorgplicht ligt voor de hand bij **evidente overtredingen**. Bij **minder evidente gevallen** (niet redelijkerwijs voorzienbaar) zal eerst een **maatwerkvoorschrift of – regel** moeten worden opgesteld, om zo de rechtsplicht duidelijk te formuleren.

De **rechtszekerheid** is geborgd doordat uitdrukkelijk is geregeld welke kwaliteit en belangen daarmee moeten worden gediend. Het is kenmerkend voor **zorgplichten** dat zij **niet in detail voorschrijven wat exact moet** worden gedaan. **Deze openheid over het “wat” doet niets af aan de plicht “dat” er iets moet worden gedaan**. De zorgplicht is zodanig geformuleerd dat expliciet duidelijk is dat er een prestatie moet worden geleverd en wat het resultaat van die prestatie moet zijn met het oog op de aangegeven belangen. Het is open gelaten wat die prestatie inhoudt.

NB Opmerkelijke passage uit de NvT afgezet tegen de passage ervoor over de constatering dat als niet evident is wat er moet gebeuren, **handhavend optreden pas mogelijk is nadat maatwerkvoorschriften of – regels zijn opgesteld om de zorgplicht in te vullen**. Uit oogpunt van handhaafbaarheid moet zowel het “wat” als het “dat” duidelijk zijn, zodat een evidente rechtsplicht kan worden gehandhaafd. De formulering, dat alle preventieve maatregelen tegen verontreiniging worden getroffen enz. maakt het op zijn hoogst afdwingbaar dat – zoals de NvT § 2.3.3 aangeeft - vanzelfsprekende maatregelen door de initiatiefnemer worden getroffen.

NB De specifieke zorgplicht zou **bijdragen aan nieuwe initiatieven**, omdat dit type regel ruimte biedt voor eigen invulling. Lijkt erg optimistisch, omdat hiervoor in de NvT wordt aangegeven dat de hoofdzaken in algemene regels en vergunningvoorschriften worden geregeld en de bijzaken/details, de vanzelfsprekende verplichtingen, dmv de specifieke zorgplicht.

NvT artikelsgewijs De zorgplicht beoogt **geurhinder** te voorkomen en tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Als het bevoegd gezag oordeelt dat de informatie die de exploitant levert onvoldoende is om te bepalen of een aanvaardbaar niveau van geurhinder wordt gehaald, dan kan het bevoegd

gezag een geuronderzoek vragen dat voldoet aan de eisen van NTA 9065 Meten en rekenen geur. De bepaling over deze **informatieplicht uit het Activiteitenbesluit** milieubeheer (artikel 2.7a, tweede lid) **keert niet in deze vorm terug**, omdat die informatie, **als de exploitant deze beschikbaar heeft**, op grond van de **toezichthoudende bevoegdheden van de Algemene wet bestuursrecht** kan worden gevorderd (onder meer artikelen 5:16, 5:17 en 5:20). Als er nog **niet voldoende informatie** beschikbaar is, kan **met toepassing van artikel 2.14** om een onderzoek worden gevraagd.

NB Ogv de toezichthoudende bevoegdheden kan om bij de exploitant beschikbare informatie worden gevraagd, niet om actief een onderzoek uit te voeren dat aan bepaalde kwaliteitseisen moet voldoen. In dat geval moet dus mbv art. 2.14 (art. 1.15 Abm) ihkv het opstellen van maatwerk informatie worden verkregen. Echter, de noodzaak om maatwerk op te leggen is nog niet duidelijk. Want het staat nog niet vast dat er sprake is van geurhinder. Daarom is sprake van oneigenlijk gebruik van art. 2.14 Bal! **NB Om de kwaliteit van het geuronderzoek te borgen** de kwaliteitseisen niet overeenkomstig het Abm worden gesteld, is!

7

Flexibiliteit

Art. 2.11 **Maatwerkregels** mogelijk in omgevingsplan of –verordening. Over specifieke zorgplicht, ongewone voorvallen en milieubelastende activiteiten. **Uitzonderingen** bepalingen waarin milieubelastende activiteiten zijn benoemd en meet- en rekenmethoden. Maatwerkregels moeten de oogmerken van art. 2.2 van de algemene regels in acht nemen.

NvT artikelsgewijs Maatwerkregels zijn **algemeen verbindende voorschriften** die gelden op een bepaalde locatie ongeacht wie daar een activiteit uitvoert of in de toekomst zal uitvoeren.

Art. 2.12 **Maatwerkvoorschriften** mogelijk over specifieke zorgplicht, ongewone voorvallen en milieubelastende activiteiten. **Uitzonderingen** bepalingen waarin milieubelastende activiteiten zijn benoemd, meldingen (-plicht en indieningsvereisten) en meet- en rekenmethoden.

NB NvT § 3.4 **Maatwerk (zowel regels als voorschriften) is in beginsel mogelijk** over de specifieke zorgplicht, ongewone voorvallen en de milieubelastende activiteiten in H3 t/m H-5 Bal. Van de specifieke zorgplicht is afwijking niet mogelijk, uitsluitend nadere invulling. De beperkingen die het Abm kent (per voorschrift aangeven of maatwerk mogelijk is, zo ja in welke vorm versoepelen of aanscherpen, in een aantal gevallen een inhoudelijke beperking en maatwerk ogv zorgplicht slechts mogelijk indien geen sprake is van een uitputtende regeling) zijn niet overgenomen. **Het Bal is door de ruime maatwerkmogelijkheid flexibeler en door het ontbreken van de beperkingen zoals die in het Abm gelden op dit punt gebruiksvriendelijker dan het Abm.**

NvT artikelsgewijs 2.12, 3^e lid Bal Wanneer op een milieubelastende activiteit of lozingsactiviteit **zowel algemene regels van toepassing zijn als een vergunningplicht**, wordt dat **maatwerk in de omgevingsvergunning opgenomen**, zodat de activiteit als geheel integraal beoordeeld en geregeld wordt. Hiervoor is gekozen omwille van het zo veel mogelijk **samenbrengen van voorschriften in één document**.

In art. 2.12, 4e lid zijn de dwingende beoordelingsregels van het Besluit kwaliteit leefomgeving, die gelden bij het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning, van overeenkomstige toepassing verklaard. **Eén toetsingskader voor maatwerkvoorschriften en vergunningvoorschriften.**

Seveso-inrichtingen

Wat opvalt na eerste lezing van de consultatie versies AmvB's Ow:

- De hoofdstructuur van het Brzo 2015, te weten algemene zorgplicht – preventiebeleid – VBS – VR – intern noodplan, komt terug in het Bal. Dat verbaast niet, omdat deze verplichtingen rechtstreeks voortkomen uit de Seveso III-Richtlijn. Maar:
- Het is wetssystematisch bijzonder dat naast de specifieke zorgplicht, die in art. 2.10 Bal is verankerd, in art. 4.6 Bal een “specifieke specifieke zorgplicht” is opgenomen met een van art. 2.10 Bal afwijkende toelichting. Het is aan te bevelen de Seveso-zorgplicht te implementeren in de specifieke zorgplicht en daarbij de eenduidige en meer rechtszekere toelichting van art. 2.10 Bal te hanteren.
In de huidige NvT bij artikel 4.6 Bal is gelet op de huidige jurisprudentie een juridisch discutabele uitleg van de mogelijkheden van de zorgplicht in relatie tot het algemene rechtsbeginsel van rechtszekerheid gegeven, die overigens identiek is aan de NvT in het Brzo 2015. Het wordt in algemene zin mogelijk geacht om op grond van de zorgplicht concrete fysieke maatregelen te eisen, zoals een brandbeveiligingssysteem. Dergelijke maatregelen, waarnaar vaak onderzoek moet worden verricht om tot de juiste maatregelen te kunnen beslissen, kunnen echter niet als vanzelfsprekende maatregelen worden bestempeld (die overeenkomstig de NvT onder de specifieke zorgplicht van art. 2.10 Bal vallen). Uit dit oogpunt verdient het sterk de voorkeur om Seveso-inrichtingen integraal te benaderen in die zin, dat de omgevingsvergunning en de Seveso-verplichtingen als communicerende vaten worden gezien. Het geheel van maatregelen dat als een organisatorisch systeem kan worden gezien met als doel de veiligheid binnen de inrichting te borgen wordt in principe op Seveso-verplichtingen gebaseerd en de uitwerking ervan in concrete fysieke maatregelen wordt in principe in de vergunning opgenomen.
- Overgangsrecht: In het BRZO 2015 is voor nieuwe inrichtingen en wijzigingen van bestaande inrichtingen overgangsrecht opgenomen. In het BAL is geen overgangsrecht opgenomen. Wat is de gedachte hierachter? In de NvT wordt niet duidelijk of art. 4.12 Bal mede is bedoeld als vervanging van het overgangsrecht. Zeker voor nieuwe inrichtingen zou overgangsrecht mogelijk moeten zijn, bv. omdat het indienen van een volledig VR in een aantal gevallen pas mogelijk is nadat een inrichting is opgericht cq in werking is (heeft te maken met detailniveau).
- No nonsense regelgeving: tekst is < 50 % van het Brzo/Rrzo. In het Bal missen een aantal zaken rond toezicht die in het BRZO 2015 en het RRZO waren uitgeschreven, zoals art. 13 BRZO 2015 (inspectieplan, inspectieprogramma e.v.), de coördinatieplicht, nadere afstemmingsvereisten en (vooralsnog) de beoordeling van het VR. Wellicht dat een aantal van deze zaken in het Omgevingsbesluit onder hoofdstuk 11 “Handhaving en uitvoering” terugkomen, maar dat is in de huidige versies onduidelijk. Graag toelichting bij voorkeur in de NvT of reparatie.
- Kennisgeving. De verplichting om een kennisgeving te doen is niet opgenomen in het BAL. Het is denkbaar dat de rol van de kennisgeving wordt overgenomen door de vergunningaanvraag, maar dat is niet toegelicht. Er zijn echter situaties denkbaar dat een nieuwe kennisgeving nodig is zonder dat daarvoor de vergunning behoeft te worden gevraagd. Graag toelichting bij voorkeur in de NvT of reparatie.
- Europa. Zoals bij alle onderwerpen in de AmvB's Ow is vrijwel een-op-een op de Europese regelgeving aangesloten. Ook voor Seveso-inrichtingen is nauw aangesloten op de Seveso III-Richtlijn, maar op een aantal punten opvallend genoeg niet (kennisgeving art. 7 Seveso III;

overgangsrecht o.m. art. 10, 3^e lid Seveso III; PR en GR vereist in VR; maximale termijn conclusies inspectie (art. 20, lid 7, Seveso III). Graag toelichting bij voorkeur in de NvT of reparatie van Eu-verplichtingen.

- Wijzigingen. In art. 6, 6^e lid BRZO 2015 is geborgd dat inrichtingen vooraf wijzigingen doorgeven. De huidige tekst in art 4.5 Bal borgt dit niet. Graag formulering BRZO 2015 overnemen op dit punt.
- Domino-effect. De expliciete aanwijzing door het BG van inrichtingen waar domino-effecten kunnen optreden, vindt op een iets andere wijze plaats ogv art. 8.10, 5e lid jc. art. 8.29 Bkl dan ogv art. 8 Brzo 2015. Aan de omgevingsvergunning wordt een voorschrift verbonden, dat gegevens worden uitgewisseld tussen inrichtingen die nodig zijn voor de bepaling van het risico van een zwaar ongeval en dat wordt samengewerkt tbv de voorlichting aan het publiek en tbv het rampbestrijdingsplan. De toelichting op domino-effecten ontbreekt en daardoor kunnen discussies mbt interpretatie ontstaan. Graag toelichting.
- Wat voorheen overzichtelijk bij elkaar stond vermeld in het Brzo 2015 en het Rrzo is nu verdeeld over het Bkl, Ob en Bal, hetgeen de regels minder doorzichtig maakt, maar onvermijdelijk lijkt in de huidige opzet.
- In de NvT staan nog een aantal slordigheden, zoals verkeerde verwijzingen.
- Wellicht handig om een kruistabel op te stellen met de huidige artikelen en leden van het Brzo 2015 en daarnaast de beoogde artikelen onder de Ow. Zo kan bekeken worden of en in welke mate alle onderdelen van het Brzo 2015 terugkomen. In een derde kolom zouden de eigen opmerkingen gezet kunnen worden.
- Waarom wordt de tekst op onderdelen nu wederom anders geformuleerd dan in het Brzo 2015? Daar is vorig jaar door veel partijen erg veel tijd in gestopt en intensief overleg gevoerd met I&M om dit besluit naar redelijkheid werkbaar te krijgen.

Voorgaande punten worden hieronder nader toegelicht.

Besluit activiteiten leefomgeving

Hoofdstuk 3 Richtingaanwijzer

NvT artikelsgewijs

Bij de toepassing van het activiteitenbegrip kunnen in de praktijk discussies ontstaan over de begrenzing van een bepaalde activiteit en daarmee over de reikwijdte van de daarbij horende vergunningplicht. Voor de milieubelastende activiteiten die vallen onder de werkingssfeer van de richtlijn industriële emissies of van de Seveso III-richtlijn wordt de begrenzing van de activiteit door die richtlijn bepaald. De definitie van installatie in die richtlijn luidt: een vaste technische eenheid waarin een of meer van de in bijlage I of in deel 1 van bijlage VII vermelde activiteiten en processen alsmede andere op dezelfde locatie ten uitvoer gebracht en daarmee rechtstreeks samenhangende activiteiten plaatsvinden die technisch in verband staan met de in die bijlagen vermelde activiteiten en die gevolgen kunnen hebben voor de emissies en de verontreiniging. De Seveso III-richtlijn is van toepassing op inrichtingen als bedoeld in die richtlijn waar gevaarlijke stoffen gelijk aan of groter dan in die richtlijn aangegeven hoeveelheden aanwezig zijn. De fysieke begrenzing van de milieubelastende activiteit voor het exploiteren van installaties of inrichtingen die vallen onder de reikwijdte van de richtlijn industriële emissies, respectievelijk de Seveso III-richtlijn vindt in dit besluit plaats door (TREND) rechtstreeks naar deze richtlijnen te verwijzen, een zogenoemde dynamische verwijzing.

Afd 3.2 **Seveso-inrichting** en andere bedrijfstakoverstijgende activiteiten

Ontwerp Bal	Brzo 2015
Artikel 3.4 (aanwijzing milieubelastende activiteit) 1. Het exploiteren van een Seveso-inrichting is een milieubelastende activiteit als bedoeld in artikel 2.1, als ten minste de drempelhoeveelheid aan gevaarlijke stoffen, genoemd in bijlage I, deel 1, kolom 2 of deel 2, kolom 2, bij de Seveso-richtlijn: a. aanwezig is, b. volgens de omgevingsvergunning aanwezig mag zijn, of c. kan ontstaan bij verlies van controle over de processen. 2. Het eerste lid is niet van toepassing op: a. milieubelastende activiteiten door de Nederlandse of een bondgenootschappelijke krijgsmacht op militaire terreinen of terreinen met een militair object, bedoeld in artikel 5.90, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving, b. vervoer van gevaarlijke stoffen, c. opslaan in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, tenzij het opslaan plaatsvindt in een Seveso-inrichting, d. het exploiteren van een buisleiding, bedoeld in paragraaf 3.3.6, tenzij de buisleiding onderdeel is van een Seveso-inrichting, e. onshore exploratie en exploitatie van delfstoffen als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Mijnbouwwet, in mijnen, groeven of met behulp van boorgaten, f. offshore exploratie en exploitatie van delfstoffen als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Mijnbouwwet, g. offshore ondergrondse gasopslag, en h. het storten van afvalstoffen. 3. In afwijking van het tweede lid is het eerste lid wel van toepassing op: a. onshore ondergrondse gasopslag in natuurlijke aardlagen, waterhoudende grondlagen, zoutholtes en niet meer gebruikte mijnen, b. chemische en thermische verwerkingsactiviteiten en het opslaan van gevaarlijke stoffen dat daarmee samenhangt, en c. operationele voorzieningen voor het zich ontdoen van residuen, waaronder residuivijvers of residubekkens, die gevaarlijke stoffen	Artikel 1 1 In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder: aanwezigheid van gevaarlijke stoffen: werkelijke of verwachte aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de inrichting of van gevaarlijke stoffen waarvan redelijkerwijs kan worden voorzien dat deze kunnen ontstaan bij verlies van controle over de processen, met inbegrip van opslagactiviteiten, in installaties binnen de inrichting, in hoeveelheden gelijk aan of groter dan de drempelwaarden, genoemd in deel 1 of deel 2 van bijlage I bij de richtlijn; Artikel 2 1 Dit besluit is niet van toepassing op: a. militaire inrichtingen, installaties of opslagplaatsen; b. vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor, over binnenwateren, over zee of door de lucht en rechtstreeks aan dit vervoer gerelateerde tijdelijke opslag, tenzij de activiteiten onderdeel zijn van een inrichting; c. vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen als bedoeld in artikel 12.11, eerste lid, onderdeel d, van de Wet milieubeheer, tenzij de buisleidingen onderdeel zijn van een inrichting; d. exploitatie, zijnde de exploratie, winning en verwerking, van delfstoffen in mijnen, groeven of met behulp van boorgaten; e. offshore exploratie en exploitatie van delfstoffen; f. offshore ondergrondse gasopslag, waaronder in ieder geval specifieke opslaglocaties en locaties waar eveneens aan exploratie en exploitatie van delfstoffen wordt gedaan; g. stortplaatsen voor afval, waaronder ondergrondse opslag van afval. 2 In afwijking van het eerste lid, onderdelen d en g, is dit besluit van toepassing op: a. onshore ondergrondse gasopslag in natuurlijke aardlagen, waterhoudende grondlagen, zoutholtes en niet meer gebruikte mijnen; en b. chemische en thermische verwerkingsactiviteiten en opslag die samenhangt met die activiteiten, waarbij

bevatten. 4. In deze paragraaf wordt onder gevaarlijke stof verstaan een stof die of een mengsel dat onder bijlage I, deel 1 bij de Seveso-richtlijn valt of in bijlage I, deel 2 bij die richtlijn is genoemd.	gevaarlijke stoffen betrokken zijn, alsook operationele voorzieningen voor het zich ontdoen van residuen, waaronder residuivijvers of residubekkens, die gevaarlijke stoffen bevatten. Art. 1, 1^e lid gevaarlijke stof: onder deel 1 van bijlage I bij de richtlijn vallende of in deel 2 van bijlage I bij de richtlijn opgenomen stof of mengsel;

NB De definitie van een Seveso-activiteit en de uitzonderingen komen grotendeels overeen met de tekst van het Brzo 2015.

Art. 3.5 Aanwijzing vergunningplicht Seveso-inrichting

NB **ook vergunningplicht** voor een eventuele **lozing** op het oppervlaktewaterlichaam vanuit een Seveso-inrichting.

NB Nvt artikelsgewijs Dit zorgt er voor dat de **coördinatie** van deze vergunning met de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit, zoals voorgeschreven in artikel 16.7 van de wet, kan plaatsvinden. In art. 16.7 Ow wordt afdeling 3.5 de coördinatieregeling Awb voorgeschreven.

NB Mogelijke verzwaring bestuurlijke lasten door uitbreiding van de coördinatie tussen water- en milieubelastende activiteiten. Onder de Wabo is de coördinatie beperkt tot IPPC-inrichtingen.

Art. 3.6 Een Seveso-inrichting moet voldoen aan § 4.2 Bal (**richtingaanwijzer**).

NvT artikelsgewijs Afhankelijk van de activiteiten die binnen de Seveso-inrichting worden verricht zal de exploitant ook moeten voldoen aan de algemene regels van andere paragrafen in hoofdstuk 4. Bovendien zal moeten worden voldaan aan de voorschriften die aan de omgevingsvergunning zijn verbonden en de modules van hoofdstuk 5 die van toepassing zijn.

NB Hierdoor wordt de op zich toe te juichen **doelstelling van de richtingaanwijzer** om helder aan te wijzen wat er op een activiteit van toepassing is, **doorkruist**. Je kunt je afvragen of de richtingaanwijzer op deze manier wel meerwaarde heeft en wel kan waar maken waarvoor het is bedoeld, want **deze systematiek kan tot grote misverstanden leiden**. De doelstelling van de richtingaanwijzer kan uitsluitend worden behaald indien alle van toepassing zijnde wetsverplichtingen worden aangewezen, en dat lijkt onhaalbaar.

Art. 3.7 Dynamische verwijzing naar Seveso-richtlijn. NvT artikelsgewijs De Omgevingswet verwijst dynamisch naar Europese regels. In artikel 23.2 van die wet is geregeld vanaf welk tijdstip wijzigingen van die regels, waaronder de Seveso-richtlijn, doorwerken in de Omgevingswet. Dat tijdstip valt samen met de uiterste implementatiedatum. Omdat afdeling 3.2 en paragraaf 4.2 niet alleen zijn gebaseerd op de Omgevingswet maar ook op de Arbeidsomstandighedenwet en de Wet veiligheidsregio's, is in artikel 3.7 een vergelijkbare doorwerkingsbepaling opgenomen voor wijzigingen in bijlagen I tot en met IV bij de Seveso-richtlijn.

NB In het Brzo 2015 was een vergelijkbare bepaling opgenomen.

HOOFDSTUK 4 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN EN LOZINGSACTIVITEITEN: INHOUDELIJKE REGELS

§ 4.1 Toepassingsbereik

Artikel 4.1 (toepassingsbereik: activiteiten)

Een paragraaf in dit hoofdstuk is alleen van toepassing voor zover dat in hoofdstuk 3 is bepaald.

§ 4.2 Seveso-inrichting

Artikel 4.2 (toepassingsbereik)

1. Deze paragraaf is van toepassing op het exploiteren van een Seveso-inrichting.
2. In deze paragraaf wordt onder **gevaarlijke stof** verstaan een stof die of een mengsel dat onder bijlage I, deel 1, bij de Seveso III-richtlijn valt of in bijlage I, deel 2, bij die richtlijn is genoemd.

NB Inhoudelijk ongewijzigd tov Brzo 2015 art. 1, 1^e lid

Artikel 4.3 (wijziging Seveso-richtlijn)

Een wijziging van bijlagen I tot en met IV bij de Seveso-richtlijn geldt voor de toepassing van deze paragraaf met ingang van de dag waarop aan die wijziging uitvoering moet zijn gegeven, tenzij bij ministerieel besluit, dat in de Staatscourant wordt bekendgemaakt, een ander tijdstip wordt vastgesteld.

NB Dynamische verwijzing

Ontwerp Bal	Brzo 2015
Artikel 4.5 (informereren: bij wijziging) Het bevoegd gezag wordt onverwijld geïnformeerd over de volgende wijzigingen: a. een significante verhoging of verlaging van de hoeveelheid van een gevaarlijke stof die in de inrichting aanwezig kan zijn en is opgenomen op de lijst met gevaarlijke stoffen, bedoeld in artikel 4.20, eerste lid, of b. een significante wijziging van: 1°. de aard of de fysische vorm van een gevaarlijke stof die is opgenomen op de lijst, bedoeld in artikel 4.20, eerste lid, of 2°. een proces waarbij een gevaarlijke stof wordt gebruikt, c. een wijziging die aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de gevaren van zware ongevallen, d. een wijziging van de gegevens die bij de aanvraag om een omgevingsvergunning zijn gevoegd, of e. de sluiting of de ontmanteling van de Seveso-inrichting.	Artikel 6 1. De exploitant zendt het bevoegd gezag een kennisgeving met daarin: a. de naam of handelsnaam van de exploitant; b. het volledige adres van de inrichting; c. de zetel van de exploitant en het adres ervan, indien dat afwijkt van onderdeel b; d. de naam en functie van de met de feitelijke leiding van de inrichting belaste persoon, indien die persoon niet de exploitant is; e. de gegevens die nodig zijn om de gevaarlijke stoffen en de categorie van stoffen te identificeren die in de inrichting aanwezig zijn of kunnen zijn; f. een lijst met de hoeveelheden, aard en fysische vormen van de gevaarlijke stoffen die aanwezig kunnen zijn in de inrichting; g. de activiteiten die in de inrichting worden uitgeoefend; h. informatie over de onmiddellijke omgeving van de inrichting en de factoren die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan ernstiger kunnen maken. 2. De exploitant van een hogedrempelinrichting neemt in de kennisgeving tevens het groepsrisico en het plaatsgebonden risico,

	bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel j, onderscheidenlijk onderdeel o, van het Besluit externe veiligheid inrichtingen, van de inrichting op. 3. De kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, of de actualisering ervan wordt door de exploitant aan het bevoegd gezag gezonden: a. voor nieuwe inrichtingen, bij de aanvraag om een omgevingsvergunning; b. voor bestaande inrichtingen en andere inrichtingen, binnen één jaar, gerekend vanaf de datum waarop dit besluit van toepassing is geworden op de inrichting. 4. Het derde lid is niet van toepassing indien: a. de exploitant reeds voor de dag van inwerkingtreding van dit besluit een kennisgeving heeft verzonden of de gegevens, bedoeld in het eerste en tweede lid, reeds heeft ingediend bij het bevoegd gezag bij de aanvraag om een omgevingsvergunning; b. de daarin vervatte gegevens voldoen aan het eerste en tweede lid; en c. die gegevens ongewijzigd zijn. 5. De exploitant stelt het bevoegd gezag in kennis van: a. een significante verhoging of verlaging van de hoeveelheid gevaarlijke stof die is opgenomen in de lijst van de gevaarlijke stoffen; b. een significante wijziging van: 1°. de aard of de fysische vorm van een gevaarlijke stof die is opgenomen in de lijst van de gevaarlijke stoffen; 2°. de processen waarbij een gevaarlijke stof die is opgenomen in de lijst van de gevaarlijke stoffen wordt gebruikt; c. wijzigingen van een inrichting of een installatie die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor de gevaren van zware ongevallen; d. de definitieve sluiting van de inrichting of de ontmanteling ervan; of e. wijzigingen van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a tot en met d. 6. De exploitant stelt het bevoegd gezag in kennis van de wijzigingen, bedoeld in het vijfde lid, bij de aanvraag om een omgevingsvergunning of ruim voordat de wijziging plaatsvindt. 7. De exploitant zorgt er voor dat de lijst met de gevaarlijke stoffen door een ieder kan worden geraadpleegd. 8. Bij regeling van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en

	Veiligheid en Justitie, kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het eerste en vijfde tot en met zevende lid.

NB De kennisgeving uit het Brzo 2015 komt niet terug! Dit wordt niet toegelicht. Dit is merkwaardig gelet op de in de Omgevingswet gevolgde trend om op EU-regels aan te sluiten, omdat art. 7 Seveso III-Richtlijn hiertoe verplicht. Waarschijnlijk is de ratio dat Seveso III-inrichtingen vergunningplichtig zijn en derhalve bij het oprichten van een nieuwe inrichting de kennisgeving gegevens bij de vergunningaanvraag hebben overgelegd?

NB Wel dienen wijzigingen onverwijld aan het BG te worden doorgegeven. Dit is niet ruim vóór de wijziging of bij de aanvraag, zoals art. 6, 6^e lid Brzo 2015 voorschreef, maar bij het ontbreken van een vergunningplicht voor de wijziging is dit achteraf en alleen bij vergunningplichtige wijzigingen vooraf bij de aanvraag!! De ratio zal zijn dat significante wijzigingen vergunningplichtig zijn, maar dat is bv niet het geval voor het verlagen van hoeveelheden. Daarom de voorkeur voor de formulering van het Brzo 2015!

Art. 4.6 Er is geen afwijkmogelijkheid met maatwerkregel- of voorschrift en er is geen gelijkwaardige maatregel mogelijk.

Ontwerp Bal	Brzo 2015
Artikel 4.7 (algemene verplichting) Voor een Seveso-inrichting worden alle maatregelen getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de gezondheid en het milieu te beperken.	Art. 5, 1 ^e lid De exploitant treft alle maatregelen die nodig zijn om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken.

NB Het is wetssystematisch bijzonder dat naast de specifieke zorgplicht, die in art. 2.10 Bal is verankerd, in art. 4.6 een “specifieke specifieke zorgplicht” is opgenomen. Het is wetssystematisch aan te bevelen de Seveso-zorgplicht te implementeren in de specifieke zorgplicht en daarbij dezelfde toelichting te hanteren.

NB Normadressaat is ogv art. 2.9 Bal degene die de activiteit verricht. In Brzo2015 en de Richtlijn Seveso III is dit de exploitant. Onbekend is wat het exacte gevolg hiervan is. Wel heeft een exploitant ovk Richtlijn Seveso III zeggenschap (zie begripsbepalingen). Zeggenschap is niet vereist voor degene die de activiteit verricht. Het ligt meer voor de hand om de verantwoordelijkheid voor het nakomen van de Seveso-verplichtingen te leggen bij degene die zeggenschap over de inrichting heeft.

NB In Brzo 2015 en Seveso III wordt van menselijke gezondheid gesproken.

NvT artikelsgewijs In dit artikel is de algemene zorgplicht opgenomen die is gestoeld op artikel 5 van de Seveso III-richtlijn en inhoudt dat alle maatregelen moeten worden getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor de menselijke gezondheid en het milieu te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van een type brandbeveiliginginstallatie die past bij de opgeslagen gevaarlijke stoffen in een geschikte opslaglocatie. De exploitant is daarom verantwoordelijk voor zijn preventiebeleid en het treffen van alle noodzakelijke maatregelen om de veiligheid te borgen. De maatregelen maken deel uit van het preventiebeleid van de inrichting. De exploitant is daarom verplicht om de door hem getroffen maatregelen in het preventiebeleid en indien van toepassing in het veiligheidsrapport op te nemen en de goede uitvoering daarvan via het veiligheidsbeheerssysteem te borgen.

NB De verwijzing naar concrete fysieke maatregelen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken is overgenomen uit de NvT artikelsgewijs Brzo 2015, dus vechten tegen de zorgplicht-bierkaai.

NB De voorbeelden van fysieke maatregelen om zware ongevallen te voorkomen of de gevolgen ervan te beperken die in de NvT worden genoemd leggen een verkeerd accent op de betekenis van de zorgplicht voor Seveso III-inrichtingen. De zorgplicht voor Seveso III-inrichtingen wordt in de eerste plaats – zoals ook in deze NvT is aangegeven - geconcretiseerd in het preventiebeleid, dat ogv art. 4.8 moet worden opgesteld, en het veiligheidsbeheerssysteem, dat ogv art. 4.9 moet worden opgesteld. De concrete fysieke beschermingsmaatregelen, die in de NvT worden genoemd, komen echter niet als vanzelfsprekende maatregelen uit de algemene zorgplicht voort, maar dienen in de omgevingsvergunning dan wel een eis ogv de Arbeidsomstandighedenwetgeving voor de Seveso III-inrichting te worden gedefinieerd. Alleen op die wijze zijn de te nemen concrete fysieke beschermingsmaatregelen evident voor degene die de activiteit uitvoert en daarmee goed handhaafbaar.

Voor hogedrempel-inrichtingen kan voor de borging van concrete fysieke beschermingsmaatregelen wellicht eerder worden aangesloten bij de algemene zorgplicht. Anders dan in bijlage III van de Seveso III-Richtlijn, waar de systeemeisen voor het VBS zijn geformuleerd, is in bijlage II onder 5 als eis voor het veiligheidsrapport onder meer opgenomen, dat de beveiligingsapparatuur die op de installatie is aangebracht en de technische en niet technische maatregelen om de gevolgen van een zwaar ongeval te beperken moeten worden beschreven. Dit biedt mogelijkheden, mede gelet op het exploitatieverbod dat in art. 4.18 is neergelegd, om in geval van het ontbreken van bepaalde concrete fysieke beschermingsmaatregelen handhavend op te treden. Dat neemt niet weg dat het veelal doelmatiger is om de handhaving van concrete fysieke beschermingsmaatregelen op de omgevingsvergunning dan wel een nadere eis ogv de Arbeidsomstandighedenwetgeving te baseren, dan om ogv de zorgplicht aan te tonen dat niet alle maatregelen zijn genomen en dat er bepaalde maatregelen door de exploitant moeten worden genomen, waaronder maatregelen die wellicht niet in het VR zijn beschreven.

Zoals in de NvT algemeen van het Brzo 1999 is vermeld, had de Seveso-richtlijn vooral betrekking op de technische aspecten van de risicobeheersing. Uit onderzoek naar de door de lidstaten gemelde zware ongevallen in de Gemeenschap heeft de Europese Commissie geconcludeerd dat in 90 % van de gevallen de oorzaak van het ongeval lag in slecht beheer, zoals een gebrekkige organisatie, een ontoereikende opleiding of het niet rekening houden met de mogelijkheid van menselijk falen. De bewustwording binnen de Europese Commissie van de menselijke factor als oorzaak of mede-oorzaak van zware ongevallen, heeft in belangrijke mate bijgedragen tot de herziening van de Seveso-richtlijn.

Daarom is in de Seveso II-Richtlijn de verplichting voor de exploitant opgenomen om een preventiebeleid vast te leggen, dat voorziet in passende maatregelen, structuren en een veiligheidsbeheerssysteem. De hier bedoelde maatregelen moeten in het licht van het voorgaande worden gelezen, bedoeld zijn m.n. systeemmaatregelen. Om het preventiebeleid te kunnen uitvoeren, moet de inrichting over een passende organisatorische structuur en over een adequaat veiligheidsbeheerssysteem beschikken. Bijlage III bij de Seveso III-richtlijn bevat een lijst met punten die in het veiligheidsbeheerssysteem aan de orde moeten komen. Een zodanig beheerssysteem omvat onder andere de toedeling van taken en verantwoordelijkheden van het personeel, de organisatorische structuur, de gebouwen, de procedures, de procédés en de hulpmiddelen, gericht op het voorkomen en beheersen van risico's van zware ongevallen. Zie de NvT artikelsgewijs Brzo 1999. Zie ook NvT Algemeen onder 3.3 Brzo 2015 en de NvT artikelsgewijs art. 7, 6e lid Brzo 2015.

Het **veiligheidsbeheerssysteem is een organisatorische methode** om goed met veiligheid om te gaan binnen de inrichting. In de praktijk kan het veiligheidsbeheerssysteem onderdeel uitmaken van een managementbeheerssysteem, voor zover dit niet afdoet aan de naleving van de verplichtingen van dit besluit.

De omgevingsvergunning en de nadere eis in de zin van het Arbeidsomstandighedenbesluit enerzijds en de Seveso III-Richtlijn anderzijds zijn in dit opzicht communicerende vaten. In de omgevingsvergunning respectievelijk de eis zijn de technische maatregelen gedefinieerd die door de Seveso III-Richtlijn dmv een veiligheidsbeheerssysteem in de organisatie worden ingebed en gemonitord.

Art. 4.8 Preventiebeleid TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn, zoals ook Brzo 2015. Leden d – g komen overeen met art. 4 Rrzo.

NvT artikelsgewijs Volgens de **specifieke zorgplicht** is degene die de Seveso-inrichting exploiteert verplicht alle nodige maatregelen te nemen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken. Degene die de Seveso-inrichting exploiteert dient daarvoor een gericht preventiebeleid te voeren.

NB NvT § 2.3.3 Bal **Hier wordt toegelicht dat de specifieke zorgplicht voorschriften vervangt die voor een initiatiefnemer vanzelfsprekend** zouden moeten zijn en doet een beroep op de eigen verantwoordelijkheid. Bij **minder evidente gevallen (niet redelijkerwijs voorzienbaar)** zal eerst een **maatwerkvoorschrift** of – regel moeten worden opgesteld, om zo de rechtsplicht duidelijk te formuleren. Dat komt overeen met de constatering hiervoor dat de omgevingsvergunning en de eis communicerende vaten zijn met de Seveso III-zorgplicht en dat de omgevingsvergunning en de eis geschikt om concrete fysieke maatregelen in te definiëren, zeker in de minder evidente gevallen.

NB NvT artikelsgewijs De NTA 8620 (Nederlandse technische afspraak) bevat een nadere uitwerking van het VBS. Opmerking Iman Tel: PGS 6 is primair onze eigen uitwerking van het gehele Brzo, met weinig accent op het VBS (daarvoor wordt juist weer verwezen naar de NTA). De NTA is primair een uitwerking door marktpartijen zelf t.b.v. het bedrijfsleven en heeft alleen betrekking op het VBS. Er wordt nog steeds vanuit gegaan dat als een bedrijf aan de NTA voldoet, het ook aan de Brzo-eisen aan het VBS voldoet. Er is echter niet op alle punten een 1-op-1 relatie. De NTA 8620 heeft m.i. geen formele status als richtlijn. De NTA 8620 is niet aangewezen in bijlage XX van het Bkl, waar de informatiedocumenten over BBT zijn opgenomen.

Art. 4.9 Veiligheidsbeheerssysteem TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn, zoals ook Brzo 2015. Lid 2 komt overeen met het Rrzo art. 5.

NvT artikelsgewijs (idem NvT artikelsgewijs art. 7, 6e lid Brzo 2015) Het veiligheidsbeheerssysteem is een **organisatorische methode** om goed met veiligheid om te gaan binnen de inrichting. In de praktijk kan het veiligheidsbeheerssysteem onderdeel uitmaken van een managementbeheerssysteem, voor zover dit niet afdoet aan de naleving van de verplichtingen van deze paragraaf. Een managementbeheerssysteem dient vaak meer doelen dan alleen de veiligheid. Bijlage III bij de Seveso-richtlijn bevat een lijst met punten die in het veiligheidsbeheerssysteem aan de orde moeten komen. Ook bevat die bijlage een onderdeel waarin staat vermeld dat de koppeling moet worden beschreven tussen het algemene beheerssysteem, het veiligheidsbeheerssysteem en het preventiebeleid. Het veiligheidsbeheerssysteem moet inzicht bieden in de toedeling van taken en verantwoordelijkheden van het personeel, de organisatorische structuur, de gebruiken, de procedures, de procedés en de hulpmiddelen. Door de sector zijn de eisen aan het veiligheidsbeheerssysteem uit bijlage III bij de Seveso-richtlijn verder uitgewerkt in de NTA 8620.

Art. 4.10 **bijwerken preventiebeleid en VBS** bij wijzigingen in de zin van art. 4.5 of elke 5 jaar bezien en zo nodig bijwerken.

NB De 5 jaars actualisatie komt overeen met art. 7, 5^e lid Brzo 2015. Bijwerken bij wijzigingen komt vrijwel overeen met art. 9, 1^e lid Brzo 2015. Wat ontbreekt is de plicht voor de exploitant ogv art. 9, 2^e lid Brzo 2015, om over dergelijke wijzigingen het BG in te lichten voordat de wijziging plaatsvindt. Zoals hiervoor gezegd is de ratio waarschijnlijk dat significante wijzigingen vergunningplichtig zullen zijn.

Art. 4.11 **Veiligheidsrapport** **TREND** Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn, zoals ook Brzo 2015. De eisen waar het VR aan moet voldoen staan in bijlage II van de Seveso III-Richtlijn en komen verder overeen met de artikelen 9, 10, 12 en 13 van het Rrzo.

NB De min of meer dubbele eisen in art. 10, 2^e lid onder a-d Brzo 2015 tov bijlage II Seveso III-Richtlijn, komen niet terug in art. 4.11. Zo is een preventiebeleid en een VBS al onderdeel van bijlage II Seveso III-Richtlijn, die als eis voor het VR is opgenomen.

NB Wat opvalt is dat art. 11 Rrzo, waarin eisen staan voor de berekening van het groepsrisico en het plaatsgebonden risico, niet terug komt in het Bal. De formulering van art. 4.11, 2^e lid onder e geeft aan dat deze eisen in een toekomstige Regeling worden opgenomen. Overigens stond de berekening van het GR en PR in het Brzo 2015 niet als eis opgenomen voor het VR maar voor de kennisgeving, omdat de Seveso III-Richtlijn dat niet als eis voor het VR stelt. In het Bal is deze eis (tegen de trend in om bij EU-regels aan te sluiten) toch weer aan het VR verbonden.

NB Bij de eisen voor de beschrijving van de scenario's in een risico-analyse komen de risicoberekeningen als bedoeld in art. 10, 3^e lid en 4^e lid onder c Rrzo niet in het Bal terug.

NB Er is **geen overgangsrecht** opgenomen voor nieuwe, bestaande en andere inrichtingen zoals in het Brzo 2015. Wel is met art. 4.12 bereikt dat de gegevens die bij een vergunningaanvraag worden verstrekt, moeten worden aangevuld met alle gegevens die ogv art. 4.11 voor het VR worden geëist en mag de (verandering van) de inrichting pas in werking worden gebracht als deze gegevens aan het BG zijn verstrekt.

NB De beoordeling van het VR door het BG, die in art. 10, 10^e lid Brzo 2015 is opgenomen, **komt niet terug als eis in het Bal** maar volgens de NvT artikelsgewijs in het Omgevingsbesluit. **Echter in het Omgevingsbesluit is de beoordeling van het VR (nog) niet opgenomen?!**

Art. 4.12 **aanvullen VR** Voordat (een gedeelte van) een Seveso-inrichting in werking wordt gebracht of veranderd, worden de gegevens van het VR die bij de aanvraag zijn verstrekt, aangevuld met de gegevens bedoeld in art. 4.11, 2^e en 3^e lid.

NvT artikelsgewijs Het kan zijn dat bepaalde essentiële informatie ontbreekt die noodzakelijk is voor de **beoordeling van het VR** op basis van dit besluit.

NB In dit besluit is geen beoordeling van het VR opgenomen!!

Art. 4.13 **Wijzigen VR** Idem Brzo 2015 art. 9 en art. 10, 7^e, 8^e en 9^e lid Wijzigen VR bij wijzigingen in aard, proces, installatie en hoeveelheden, zo nodig om de 5 jaar (actualisatietoets), na ongevallen of BBT.

Art. 4.14 **Samenvoegen documenten** Idem art. 8 Rrzo Preventiebeleid, VR en het veiligheids- en gezondheidsdocument ogv het Arbeidsomstandighedenbesluit mogen worden samengevoegd.

Art. 4.15 Intern noodplan TREND Nauwe aansluiting op de Seveso III-Richtlijn. Zo is de beperking van de reikwijdte van het intern noodplan tot de gevolgen van een zwaar ongeval voor de in de inrichting werkzame personen (art. 11, 1^e lid Brzo 2015) niet in art. 4.15 opgenomen. Door de verwijzing naar bijlage IV van de Seveso III-Richtlijn wordt het intern noodplan al beperkt tot de regelingen ter beperking van het risico voor personen op het terrein. Idem aan art. 11, 2^e lid Brzo 2015 en art. 12 Seveso III-Richtlijn wordt het intern noodplan elke 3 jaar bezien en zo nodig bijgewerkt.

NB Ook hier geen overgangsrecht zoals in art. 11, 5^e en 6^e lid Brzo 2015.

NvT artikelsgewijs **Op basis van de richtlijn moet ook het milieu in aanmerking worden genomen** bij het opstellen van het intern noodplan.

NvT artikelsgewijs Volgens het eerste lid moet het intern noodplan gericht zijn op de ten uitvoer te leggen maatregelen ter beperking en beheersing van zware ongevallen en de gevolgen ervan voor de werknemers. Hiermee wordt ook uitvoering gegeven aan artikel 5, eerste lid, en 10, eerste lid, onderdeel 9, van de richtlijn. **NB Dit deel van de toelichting is onbegrijpelijk en waarschijnlijk onjuist. Art. 10, eerste lid, onderdeel 9 bestaat niet ?!**

Art. 4.16 Raadpleging werknemers

Art. 4.17 Lijst gevaarlijke stoffen Dit artikel komt overeen met art. 12 Brzo 2015 en art. 18 Rrzo.

Lid 1. Met het oog op het voorkomen van zware ongevallen en het beperken van de gevolgen ervan worden voor een **hogedrempelinrichting** gegevens **actueel** gehouden over de aard, fysische vorm en hoeveelheid van de gevaarlijke stoffen en andere stoffen die gevaar op kunnen leveren en die in de **Seveso-installaties** aanwezig zijn en lid 4. die direct beschikbaar is voor de **hulpdiensten**.

NB Wat is een Seveso-installatie? Waarschijnlijk is hier het begrip installatie uit de Seveso-richtlijn mee worden bedoeld. Dat begrip kan afwijken van definities in andere wetgeving, want het heeft alleen betrekking op installaties waar gevaarlijke stoffen in zitten en het kan bijvoorbeeld ook opslagplaatsen betreffen. De volledige definitie in de Seveso III is:

„installatie”: een technische eenheid binnen een inrichting en boven- of ondergronds, waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd, gebruikt, gebezigd of opgeslagen, met inbegrip van alle uitrusting, constructies, leidingen, machines, gereedschappen, private spoorwegemplacements, laad- en loskades, aanlegsteigers voor de installatie, pieren, depots of soortgelijke, al dan niet drijvende constructies die nodig zijn voor de werking van die installatie”.

NvT artikelsgewijs Deze lijst bevat in hoofdlijn dezelfde informatie als de voor een ieder toegankelijke lijst met de gevaarlijke stoffen, als bedoeld in artikel 4.20, eerste lid. Voor de bestrijding van ongevallen, dient deze lijst **actueel** te zijn, en is deze lijst **specifieker** dan de lijst van artikel 4.2, eerste lid, onder f.

NB De verwijzing naar artikel 4.2, eerste lid, onder f lijkt te moeten zijn art. 4.20, eerste lid.

Bal Aantoonplicht en exploitatieverbod	Art. 5, 2 ^e en 3 ^e lid Brzo 2015
Artikel 4.18 (aantoonplicht en exploitatieverbod) 1. Aangetoond kan worden dat de maatregelen, bedoeld in deze paragraaf, zijn getroffen om	2 De exploitant kan te allen tijde aantonen aan de aangewezen toezichhouders dat hij alle noodzakelijke maatregelen heeft getroffen.

zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. 2. Een Seveso-inrichting of een gedeelte daarvan is niet in werking als de maatregelen, bedoeld in deze paragraaf, niet volledig zijn getroffen om zware ongevallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken.	3 Het is verboden de inrichting of een gedeelte daarvan in werking te hebben wanneer de bij of krachtens dit besluit te nemen maatregelen niet zijn getroffen of deze duidelijk onvoldoende zijn uitgevoerd.

NB De formulering van het derde lid van art. 5 Brzo 2015 “**duidelijk onvoldoende**” geeft beter aan dat deze maatregel ogv het proportionaliteitsbeginsel slechts in ernstige gevallen wordt opgelegd. Het is vreemd dat de wetgever juist op dit punt de letterlijke tekst van de Seveso III-Richtlijn niet volgt, terwijl het juist de trend is om dat waar mogelijk te doen! In de NvT artikelsgewijs wordt dit wel zo uitgelegd: Het opleggen van een exploitatieverbod is bedoeld voor situaties waar de externe veiligheid acuut wordt bedreigd en snelle actie is vereist om de veiligheid te waarborgen. Het intrekken van een omgevingsvergunning vergt vaak proceduretijd en kan worden ingezet als ultieme sanctie tegen exploitanten die de veiligheid onvoldoende borgen.

NvT artikelsgewijs **Uit de specifieke zorgplicht vloeit voort, dat de exploitant alle nodige maatregelen neemt om zulke ongevallen te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van een type brandbeveiliginginstallatie** die past bij de opgeslagen gevaarlijke stoffen in een geschikte opslaglocatie. De exploitant is daarom verantwoordelijk voor zijn preventiebeleid en het treffen van alle noodzakelijke maatregelen om de veiligheid te borgen. De exploitant is daarom verplicht om de door hem getroffen maatregelen in het preventiebeleid en wanneer van toepassing in het veiligheidsrapport op te nemen en de goede uitvoering daarvan via het veiligheidsbeheersysteem te borgen. Het bevoegd gezag en de Inspectie SZW kunnen rechtstreeks handhaven op het in werking zijn van alle noodzakelijke maatregelen, ieder voor zover de eigen taken en bevoegdheden het toelaat of vereist. De noodzakelijke maatregelen kunnen al door de exploitant in het preventiebeleid, het veiligheidsrapport of het veiligheidsbeheersysteem zijn opgenomen. Dit laat onverlet dat het bevoegd gezag of de Inspectie SZW kan concluderen dat meer maatregelen van de exploitant noodzakelijk zijn. Het bevoegd gezag kan redenen zien om bepaalde maatregelen ook vast te leggen in de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning biedt slechts voor het bevoegd gezag de mogelijkheid om maatregelen te eisen ter bescherming van het milieu, waaronder de veiligheid van de omgeving. De bescherming van werknemers binnen de inrichting maakt geen deel uit van de belangen die met de omgevingsvergunning worden beschermd.

NB De NvT bij art. 2.10 Bal **specifieke zorgplicht geeft aan dat deze zorgplicht op vanzelfsprekende maatregelen ziet. Die toelichting verdraagt zich niet met de bedoeling van de zorgplicht Seveso III,** zeker niet als voorbeelden van concrete fysieke maatregelen worden genoemd als maatregelen die ogv de zorgplicht Seveso III moeten worden genomen. Dergelijke concrete fysieke maatregelen zijn veelal complex en kostbaar en vergen uitgebreid onderzoek om te bepalen hoe de maatregelen er exact uit moeten zien, en zijn derhalve verre van vanzelfsprekend. **De NvT gaat hiermee voorbij aan de eis van de praktijk, juist voor de Seveso-inrichtingen, dat een absoluut direct handhaven mogelijk moet zijn en daartoe § 4.2 Bal enerzijds en de omgevingsvergunning en de eis ogv de Arbeidsomstandighedenwet anderzijds als communicerende vaten moeten worden gezien. De systeemeisen (preventiebeleid en VBS) en de vanzelfsprekende fysieke maatregelen kunnen ogv § 4.2 Bal worden verlangd en de concrete fysieke maatregelen worden in de omgevingsvergunning en de eis gedefinieerd.** Afhankelijk van de omstandigheden van het individuele geval zal het

zwaartepunt van de maatregelen op § 4.2 Bal of op de omgevingsvergunning dan wel de eis ogv de Arbeidsomstandighedenwet liggen.

Tenslotte geldt ook pragmatisch dat concrete fysieke maatregelen bij voorkeur in de omgevingsvergunning dan wel de eis moeten worden opgenomen, zodat er geen discussie kan bestaan wat er van de exploitant wordt verwacht, juist bij de inrichtingen waar evidente veiligheidsrisico's aanwezig kunnen zijn en zeker bij inrichtingen die niet vanzelfsprekend regelconform werken. Hierbij komt dat het preventiebeleid, het veiligheidsrapport of het veiligheidsbeheersysteem een wankelende basis voor de noodzakelijke maatregelen vormen, want deze zaken zijn 'eigendom' van het bedrijf en kunnen zij dus op eigen initiatief aanpassen. Mbt een VR hebben wij nog een bepaalde beoordelingstaak (al is dat nu blijkbaar nog niet geregeld). Voor Pbzo en VBS is dat nog veel vager, want wij moeten beoordelen wat het bedrijf feitelijk heeft. Kan dus voorkomen dat een voor het BG noodzakelijke maatregel is weggefallen. Het BG zal dan wellicht alsnog genooddaakt zijn om via algemenere artikelen/zorgplicht de nodige maatregelen af te dwingen en dan zijn we weer terug bij af. Een dergelijke systematiek werkt kiekeboe in de hand en gaat ons waarschijnlijk erg veel tijd en dus geld kosten om onwelwillende bedrijven blijvend de juiste maatregelen te laten nemen. Harde borging in een Omgevingsvergunning of Eis heeft daardoor uiteraard de voorkeur, want dat is duidelijk voor iedereen.

Art. 4.19 gegevensverstrekking na zwaar ongeval Als een zwaar ongeval met gevaarlijke stoffen doden of gewonden binnen de inrichting tot gevolg heeft, dient de Inspectie SZW door de exploitant daarvan op de hoogte te worden gesteld, tenzij deze informatie al aan het bevoegd gezag of de veiligheidsregio is gemeld.

NvT artikelsgewijs Met het invoeringsbesluit zal in het **Omgevingsbesluit** worden geregeld dat de betrokken bestuursorganen (bevoegd gezag en bestuur veiligheidsregio) en de toezichthouder van de Inspectie SZW elkaar onverwijld de gegevens verstrekken waarover zij beschikken.

NB het BG ontvangt dergelijke informatie langs de weg van het ongewone voorval.

Art. 4.20 Lijst gevaarlijke stoffen idem art. 6, 1^e lid onder f en 7^e lid; idem art. 3 Rrzo

NvT artikelsgewijs Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning moet een lijst worden gevoegd met de hoeveelheid, aard en fysieke vorm van de gevaarlijke stoffen die in de Seveso-inrichting aanwezig zijn of kunnen worden gevormd. Dat is geregeld in de Omgevingsregeling. Op grond van dit artikel moet de exploitant er zorg voor dragen dat deze lijst van de gevaarlijke stoffen kan worden geraadpleegd door een ieder. De wijze waarop deze lijst bij de exploitant voor het publiek beschikbaar is, is niet voorgeschreven.

NB Wanneer wordt de Omgevingsregeling verwacht? Groot dilemma bij van kracht worden van het Brzo 2015 was de lange onduidelijkheid over en late implementatie van het Rrzo. Zonder Omgevingsregeling is het lastig om vast te stellen of het Brzo en Rrzo 2015 goed worden overgenomen.

Art. 4.21 Openbaarmaking gegevens Idem art. 15 Brzo 2015

In de Wet milieubeheer zijn zulke bepalingen over openbaarheid van milieu-informatie opgenomen, onder meer in artikel 19.3. Dat artikel voorziet in de mogelijkheid een tweede tekst te overleggen, waaruit de informatie waarvan de geheimhouding is gerechtvaardigd niet kan worden afgeleid. Zulke informatie is milieu-informatie waarvan de geheimhouding op grond van artikel 10 van de Wob gerechtvaardigd is.

NB Verschil met art. 15 Brzo 2015 is dat het inspectierapport niet langer wordt gezien als informatie die ogv art. 19.3 Wm geheim kan worden gehouden.

Besluit Kwaliteit Leefomgeving

H-5 Omgevingsplannen

Art. 5.4 wijst activiteiten aan met (complexe) externe veiligheidsrisico's in bijlagen VII en VIIa. Als activiteiten aan met complexe externe veiligheidsrisico's worden aangewezen **Seveso-inrichtingen**, maar ook de daarvan uitgezonderde Stuwadoors.

Art. 5.17 Bij het toelaten in een omgevingsplan van een auto(snel)weg of een hoofdspoorweg worden de gevolgen van een Seveso-inrichting betrokken.

§ 8.5.1.2 Specifieke beoordelingsgronden omgevingsvergunning

Art. 8.10 Externe veiligheid Voor bepaalde activiteiten, zoals LPG, opslaan gevaarlijke (afval)stoffen, koel/vriesinstallaties ammoniak, opslag vaste minerale anorganische meststoffen, propaan, waterstof, windturbine, **Seveso-inrichting**, stuwadoorsbedrijf, insluitsysteem ammoniak, en andere brandbare/ontplobbare/toxische en anderszins gevaarlijke opslagen, wordt verwezen naar H-5 de instructieregels voor omgevingswaarden in het omgevingsplan.

De systematiek is dezelfde als bij deze instructieregels: 1. PR 10-6 voor kwetsbare gebouwen en locaties en zeer kwetsbare gebouwen in acht nemen; 2. Wordt in elk geval aan voldaan door bepaalde afstanden (activiteiten met externe veiligheidsrisico's) of berekende afstanden (complexe externe veiligheidsrisico's zoals Seveso) in acht te nemen; 3. Tijdelijke afwijking 10-5 maximaal 3 jaar voor kwetsbare gebouwen en locaties mogelijk, niet voor zeer kwetsbare objecten.

NB Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties geen afwijkmogelijkheid, maar daarvoor behoeft het PR niet in acht te worden genomen, maar rekening mee te worden gehouden, zodat gemotiveerde afwijking mogelijk is.

Indien de aanvraag betrekking heeft op een Seveso-inrichting wordt voldoende afstand tot een Natura 2000-gebied in acht genomen en beoordeeld of sprake is van domino-effecten.

Art. 8.29 Domino effecten Seveso-inrichting Als ogv art. 8.10, 4e lid (nb moet zijn art. 8.10, 5e lid Bkl) is beoordeeld dat sprake is van grotere risico's door de ligging tov andere Seveso-inrichtingen, worden aan de omgevingsvergunning voorschriften verbonden over gegevens uitwisseling tbv Pbzo, VR, intern noodplan, en wordt samengewerkt bij de voorlichting aan publiek en bedrijven en bij de informatie tbv rampbestrijdingsplan ogv het Besluit veiligheidsregio's.

NB art. 8 Brzo 2015 verplichte het BG tot expliciete aanwijzing van inrichtingen waar domino-effecten kunnen plaatsvinden, deze aanwijzing is omgezet naar het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning.

OMGEVINGSBESLUIT

HOOFDSTUK 7 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 7.1 (financiële zekerheidsstelling - bevoegdheid)

De gevallen, bedoeld in artikel 13.5, eerste lid, van de wet, waarvoor aan een omgevingsvergunning het voorschrift kan worden verbonden dat degene die de activiteit verricht financiële zekerheid stelt, zijn:

- a. het exploiteren van een ippc-installatie als bedoeld in artikel 3.91, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving of het exploiteren van een Seveso-inrichting als bedoeld in artikel 3.5 van het Besluit activiteiten leefomgeving,
- b. een wateractiviteit, of
- c. een ontgrondingsactiviteit.

Analyse milieuthema's in consultatieversies AmvB's Ow

Algemeen

1. **Zorgplicht:**

a. Het is wetssystematisch bijzonder dat naast de specifieke zorgplicht, die in art. 2.10 Bal is verankerd, in art. 4.6 Bal een "specifieke specifieke zorgplicht" is opgenomen met een van art. 2.10 Bal afwijkende toelichting. Het is aan te bevelen de Seveso-zorgplicht te implementeren in de specifieke zorgplicht en daarbij de eenduidige en meer rechtszekere toelichting van art. 2.10 Bal te hanteren. Overigens geldt ook hier dat rechtstreekse handhaving ogv de specifieke zorgplicht alleen voor de hand ligt bij evidente gevallen. In minder evidente gevallen zal een maatwerkvoorschrift of -regel moeten worden opgesteld om de rechtsplicht te duiden.

b. overkoepelende norm: motivatie relatie algemene zorgplicht – specifieke regel als lex specialis geeft problemen in de uitvoering. Hoe ziet motivatie zorgplicht eruit? Nu ogv technische kenmerken, geografische ligging enz. Jurisprudentie dat vergunning de reikwijdte van de zorgplicht bepaalt is hiermee verlaten. Ook gedateerde vergunningen worden hiermee gecorrigeerd.

2. **Verlaten begrip inrichting:** nieuwe afbakeningsproblemen door verschillende definiëring activiteiten in Bal, zal tot jarenlange jurisprudentievorming leiden. Begrip inrichting was uitgekristalliseerd en gaf in praktijk weinig problemen bij de afbakening. De uitvoering wordt hierdoor ingewikkelder, m.n. de handhaving, waardoor de uitvoeringslasten toenemen. Systematiek van de richtingaanwijzer in H-3 Bal vangt dit onvoldoende op door vele varianten van het begrip activiteit te definiëren.
3. **Informatievoorziening:** Informatieplicht aan BG zowel voor algemene regels als vergunningverlening mager. Hierdoor ontstaan problemen voor de uitvoering en verschuiving van taken naar toezicht achteraf. Voorbeeld Revisievergunning: alleen ambtshalve mogelijk, dan BG afhankelijk van info vergunninghouder. Het is naïef om ogv vertrouwen informatie ve bedrijf te verlangen.
4. **Gezondheid:** Er ontbreekt een toetsingskader voor gezondheid. Is het voldoende als aan immissienormen omgevingswaarden wordt voldaan? Verzwaring uitvoeringslasten.
5. **Definitie activiteiten:** Veel activiteiten ihkv het omgevingsplan (immissiekant) hebben gevolgen voor diverse thema's, maar worden per thema op verschillende wijze gedefinieerd. Het gevolg hiervan is ondoorzichtig. Per thema verschilt het toepassingsbereik, bv door het uitsluiten van bepaalde functionele bindingen, die als zodanig weer verschillend zijn geformuleerd. Aan de emissiekant in het Bal zijn activiteiten ook op verschillende wijze gedefinieerd, variërende van een enkelvoudige activiteit via samenhangende activiteiten en installaties naar IPPC-installaties en Seveso-inrichtingen. Het is onduidelijk op welke wijze de emissiekant van het Bal op de immissiekant van het Bkl aansluit.
6. **Flexibiliteit:** Algemene grondslag voor maatwerk is positief en geeft de uitvoeringspraktijk meer mogelijkheden tov Abm om de norm toe te spitsen op het individuele geval. Het Bal is door de ruime maatwerkbaarheid flexibeler en door het ontbreken van de beperkingen zoals die in het Abm gelden op dit punt gebruiksvriendelijker dan het Abm. Negatief is het verlaten van de mogelijkheid voor het clusteren van milieuactiviteiten in een koepelvergunning, zodat deze als één samenhangend geheel kunnen worden beoordeeld, die in de preconsultatie-versies nog wel was opgenomen.

7. **Gebruiksruimte:** Verzwaring uitvoeringslasten door ook rekening te moeten houden met de milieugebruiksruimte.
8. **Milieuneutrale verandering:** De milieuneutrale wijziging komt niet terug in de Ow. Voor zover de uitgebreide procedure van toepassing is (o.m. Seveso en IPPC), is wel een uitzondering gemaakt voor niet belangrijke wijzigingen waarvoor de reguliere procedure van toepassing is. Een niet belangrijke wijziging is niet gedefinieerd.
Aangegeven is dat deze regel beleidsneutraal is. Door de wijziging van het toetsingskader van beperkt onder de Wabo naar volledig onder de Ow is het uitgesloten dat deze wijziging beleidsneutraal is. Door deze wijziging zijn nu ook “niet belangrijke” toenames van de milieubelasting tov het vergunde kader toegestaan. Het vage begrip niet belangrijke wijziging leidt tot verzwaring van de uitvoeringslasten.
9. **Rol OD:** Onduidelijk is op welke wijze de Wet VTH in de Ow wordt geïmplementeerd.
10. **EU:** Door verwijzing naar EU-regelgeving lijken de AmvB's Ow eenvoudiger te kunnen worden geformuleerd dan de bestaande regelgeving. De eenvoudige formulering van de Nederlandse regels neemt echter niet weg dat de achterliggende EU-regelgeving complex is. Verder worden Europese regels en begrippen van toepassing op activiteiten waarvoor de Europese regels niet zijn bedoeld.

Luchtkwaliteit

1. Beschermingsniveau verslechterd. Er wordt niet naar verbetering van de luchtkwaliteit gestreefd.
2. Begrenzing aandachtsgebieden. Veiligheidsmarge is te eng gekozen.
3. Onvoldoende bescherming kwetsbare groepen.
4. Monitoring wordt een lappendeken, waardoor mogelijke knelpunten niet worden herkend.
5. Stofhinder van diffuse bronnen valt niet onder het Bal.
6. Zie onderliggende notities Manja en Annemarie.

Geur

1. Acceptabel woon- en leefklimaat vwb geur lijkt te zijn losgelaten. Zie termijn van 10 jaar in art. 5.56, 4^e lid Bkl. Geurbeleid is volledig lokaal bepaald. Dwz dat gemeenten hun geurbeleid in het omgevingsplan opnemen en de provincies in de omgevingsverordening instructies daartoe kunnen opnemen. In geval geen geurbeleid is opgenomen in het omgevingsplan wordt voor vergunningverlening teruggevallen op het algemene toetsingskader art. 8.7 Bkl, waarin geur niet expliciet is geregeld. Ook het handvat van de brief van de minister van 1995 komt hierin niet terug (12 % geurgehinderden en geen ernstig gehinderden). In het laatste geval is sprake van lastenverzwaring uitvoering en het beschermingsniveau voor burgers neemt af. Tenslotte zal een maatwerkvoorschrift geur ogv de specifieke zorgplicht moeilijk te motiveren zijn, omdat ook hier een toetsingskader ontbreekt.

Luchtemissies

1. KE is niet buitensporig hoge kosten. Het is oneigenlijk deze te koppelen. Zie art. 8.20 Bkl. Het huidige begrip buitensporig hoge kosten niet wijzigen.
2. Grenswaarden, ZZS en monitoring. Art. 5.22 luchtmodule en 5.18a Bal zijn onduidelijk. De uitermate ingewikkelde afbakening tussen vergunningplicht en algemene regels op het gebied van emissies van (zeer zorgwekkende) stoffen naar de lucht is uit de 4e tranche van

het Abm overgenomen in het Bal. Dergelijke ingewikkelde constructies passen niet in regelgeving die als doelstelling heeft om eenvoudig en beter te zijn dan voorgaande regelgeving. De uitvoering van de regelgeving over dit belangrijke onderwerp loopt hierdoor tegen de grenzen aan van haar mogelijkheden en adequaat toezicht is nauwelijks mogelijk.

3. ZS. Voor niet IPPC-installaties geldt een strengere norm in het Bal dan voor IPPC-installaties. Dit heeft in feite tot gevolg dat de minimalisatieverplichting bij lppc-installaties wordt losgelaten.
4. In de norm is de grensmassastroom niet langer een criterium. Onduidelijk is of hierdoor voor meer bronnen grenswaarden gaan gelden.
5. Systematiek grenswaarden als halfuurgemiddelden is losgelaten. Reden is onduidelijk, lijkt een omissie.

Natuur en MER

Gereserveerd

Natuur

1. Hoe verhoudt het loslaten van de onlosmakelijkheid onder de Ow zich tot de ingezette lijn bij de zojuist in werking getreden Wet natuurbescherming voor integrale indiening van de natuurparagraaf bij de Omgevingsvergunning?

MER

1. OBM-Mer vervalt. De vervanging van de Obm-Mer is nog onduidelijk.

Indirecte lozingen

1. Het bindend advies van de waterkwaliteitsbeheerder komt niet terug. Dit betekent voor de OD dat er kennis in huis moet zijn voor de beoordeling van de adviezen, omdat de OD nu ook voor dit specifieke onderwerp de eindverantwoordelijkheid draagt.
2. Coördinatieplicht met Waterwet wordt uitgebreid met Seveso-inrichtingen. Beperkte lastenverzwaring.

Bodemenergiesystemen

1. Geen regeling opgenomen voor indirecte lozingen. Er is behoefte aan algemene regels ter bescherming van de riolering.

Energie

Beschermingsniveau verslechterd. Zie notitie Esther.

Afvalstoffen

Gereserveerd

H-10 Wm komt in 2^e module Ow. Idem Bssa.

1. Afval Mer: begrippen Mer-Richtlijn een-op-een overgenomen. Begrippen Kaderrichtlijn en Mer-richtlijn komen niet overeen. Bij de bepaling van de Mer-plicht zal dit tot discussie leiden en daarmee tot verzwaring van de uitvoeringslasten. Het is onvoldoende om zoals in de AmvB's is voorgesteld, dit in de NvT op te lossen. De begrippen van de Kaderrichtlijn moeten in bijlage V van het Ob worden overgenomen.

Externe veiligheid

1. Algemeen zie notitie Yvette
2. Seveso zie notitie Harry

REACTIE OP BIJLAGE XX VAN HET BKL

Ons zijn berichten ter ore gekomen over het schrappen van bijlage XX onder A van het BKL.

In bijlage XX onder A is een lijst van informatiedocumenten opgenomen welke als referentie

dienen voor de bepalingen van de beste beschikbare technieken die voor een activiteit in

aanmerking komen. Deze lijst is als zodanig een voortzetting van de bestaande bijlage

bij de Regeling omgevingsrecht ('Nederlandse informatiedocumenten over BBT').

De lijst vormt voor de bevoegde gezagen een onmisbare referentie voor de bepaling van de BBT in

een concreet geval. Zonder de lijst zou elke in een vergunning te maken keuze een afzonderlijke

motivering behoeven. De vergunningverlening zou aldus qua uitvoerbaarheid onnodig belemmerd worden.

Zeker in een stelsel met relatief open normen, zoals de Omgevingswet, bestaat er behoefte aan richtlijnen.

Wij pleiten daarom voor instandhouding van de lijst.

Daarbij realiseren wij ons dat ons commentaar wellicht prematuur is, maar wij achten de lijst van dusdanig

groot belang dat wij de gelegenheid te baat nemen om u ons standpunt mee te geven.

mr. R.T. (Robert) de Grunt

Jurist Omgevingsrecht

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

06-28998406